

Ozi-oma, Jiṅnu Deru

Opfu Ndzu

¹ E -shi lẹ mbụlẹmbu bẹ Opfu Chileke ono nọhawaa. Opfu ono bẹ yẹle Chileke nọhawaa. Opfu ono bụru Chileke. ² Onye ono bẹ yẹle Chileke shiepho lẹ mbụ nọdu. ³ Oo l'ẹka iya bẹ Chileke shi mee iphemiphe. Ọ tọ dudu iphe, bụ iphe, e meru ememe, duru ọphu e meru l'ẹbe ọ nọ iya. ⁴ Oo ya bẹ ndzu shi l'ẹka; ọ bụru ndzu ono bẹ bụ ìphóró, duru ndiphe. ⁵ Ìphóró ono dụ l'ọchii; ọphu ọchii ono adujeduru ike sọ-kputa iya.

⁶ O nweru onye lanu, Chileke yeru g'ọ bya. Epha iya bụ Jiṅnu. ⁷ Iphe, ọ byaru bụ gẹ ya pfua k'iphoro ono. Ọ byaru g'ọ saaru iya ọha l'ophu; k'ophu ephe a-numa ozi ono kweta. ⁸ Ọ tọ bukwa yẹbedua bụ ìphóró ọbu. Iphe, ọ byaru bukwa g'ọ karu ndiphe g'ìphóró ono dụ. ⁹ Oo ìphóró ono bẹ bụ ọkpobe ìphóró; ọphu bụ iya byaru lẹ mgboko-a bya aduru ndiphe l'ophu.

¹⁰ Oo ya bụ lẹ Opfu Chileke ono shi nọdu lẹ mgboko-a. Ọ bụru l'ẹka iya bẹ Chileke shi mee mgboko; obenu lẹ ndiphe ta amadu onye ọ bụ. ¹¹ Ọ byapfutaru ndu nkiya; ndu nkiya jịka iya anata. ¹² Ọle iphe, bukpo ndu nataru iya nu; mbụ ndu kweru nkiya; ndu ono bẹ ọ

sūwaru g'ephe buru unwu Chileke. ¹³ Abubu ono, ephe bu unwu Chileke ono ta abukwa g'aanwuje nemadzu bu g'a nwuru phe; ebe o bukwa egu nwa meru a nwua phe; ophu o bukwa ge nemadzu ritaru iya l'okpoma; onye nwuru phe nu buakwaa Chileke.

¹⁴ Tobudu iya bu; Opfu ono bya aburu nemadzu; anyi l'iya buru. Anyi gude enya anyi huma odu-biribiri iya; mbu odu-biribiri, gbaru iya nu; eshinu o bu iya bu Nwa nwoke lanu, Nna iya, bu Chileke nwutaru. Iphe, ndzu iya bu buerupho eze-iphe-oma yee ire-lanu.

¹⁵ Jiṅnu bya epfuahaa ke Nwa Chileke ono; ara iya arara su: "Wakwa onye obu, mu shi epfuru unu opfu iya teke mu suru unu l'o duru onye l'emechaa bya nu-a, ka mu l'ishi ka mu l'okpa; kele a byaru anwu mu o noduhawanu."

¹⁶ Eze-iphe-oma iya ono nyiberu anyibe. O buru l'eze-iphe-oma iya ono b'ooshije emeru anyi eze-iphe-oma; mbu o -mechaa; oomekwasebaa ya ozo; emewaa iya ro k'anyinyi. ¹⁷ Oo l'eka Mosisu be Chileke shi taru anyi ekemu. Eze-iphe-oma yee ire-lanu shikwanu l'eka ke Jizosu Kereshi bya. ¹⁸ O to dukwa onye gudejewaa enya huma Chileke. Oo Nwa lanu ono, yele Chileke, bu Nna tugbaru buru nanu okpobe aburu ono be bu onye meru; anyi maru ge Chileke du.

*Ozi, Jiṅnu onye emeje baputizimu
eezi l'echiegu
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)*

19 Tɔbudu iya bu; ndu Jiu shi Jierúsalem̄u zia ndu-uke Chileke m̄e ndu bu eri Lívayi g'èphe je ajià Jiṅnu sù iya: “?Bu onye b̄e ì bu?”

20 Èbe Jiṅnu ajikakwaru eyeru ph̄e ɔnu. Ọ kaɛkwaru ph̄e ph̄o l'edzudzu-ɔha sù ph̄e: “Ọ tɔ bukw̄a mb̄edua bu Kéreshi ɔbu.”

21 Èphe jià ya; “?Ọ buhunuru onye b̄e ì bu? ? Bu ngu bu Elayijia?”

Jiṅnu sù ph̄e waawaa; l̄e ya ta abukw̄a Elayijia.

Èphe jià ya: “?Bu ngu bu onye mpfuchiru Chileke, anyi ele ɛnya iya ɔbu?”

Ọ sù ph̄e: “Waawaa.”

22 Èphe sù iya: “?Ọ bukpohunaaru onye b̄e ì bu? Yen̄aru anyi ɔnu g'anyi maru iphe, anyi e-je epfuaru ndu ziru anyi ozi. ?D̄enukpohunaa g'ì pfuru opfu ɛhu ngu?”

23 Jiṅnu sù ph̄e: Ọo mb̄edua bu onye ono, Azáya deru nkiya l'ɛkwo sù:

Ọ d̄uru olu onye aha

gengugengu l'echiɛgu

sù:

Unu mee ɔzo, Nnajiuphu

g'ò pfuru nhamunha!*

24 No iya; ndu ono, byaru ozi ono bu ndu Fárisii b̄e ziru ph̄e n̄u. 25 Èphe jià Jiṅnu sù iya: “Ì-budu Kéreshi; èbe ì budu Elayijia; ɔphu ì bukwapho onye mpfuchiru Chileke; ?ò nwuhunuru inw-agma b̄e iimeje baputizimu?”

26 Jiṅnu sù ph̄e: “Unu eleanaa l'òo mini b̄e mu gude eme baputizimu. Obenu l'ò d̄uru onye unu l'iya t̄ukoru n̄odu, unu ta amadu. 27 Onye

* 1:23 1:23 Ḡunaa Azá 40:3.

ono, l'e-mechaa bya nū ono kakwa mu shii; k'ophu mu ta asūdu gē mu e-phureta tōfu iya eri akpōkpa iya.”

²⁸ No iya; ẹka iphemiphe ono mekōtaru bụ lẹ Betani; l'azū ẹn̄yimu Jiṅdanu azū iya ọphuu; l'ẹka Jiṅnu shi anṅduje eme ndiphe baputizimu.

Jizosu bụ Nwaturu Chileke

²⁹ O rwua lẹ nchitabōhu iya; Jiṅnu hūma gē Jizosu eje abyapfuta iya. O sū: “Unu hūma onye ọbu, bụ Nwaturu Chileke ọbu. Oo ya e-gwefu iphe-eji ndiphe l'ophu! ³⁰ Sū-a; ọ kwa onye ono bē mu pfuru opfu ẹhu iya ono sū l'ọ dūru onye l'e-mechaa bya nū. L'onye ọbu ka mu l'ishi ka mu l'ọkpa. L'a byaru anwū mu; ọ nṅduhawaro-a. ³¹ Mbēdua te eshikwa maru onye ọ bụ; obenu l'ọo gē ndu Ízureḷu amaru iya meru g'o gude mu bya anṅdu; gude mini eme baputizimu.”

³² Jiṅnu pfukwaapho iphe, o gude ẹn̄ya iya hūma sū: “Mu hūmaru Unme Chileke g'o shi l'imigwe dū gē ndo bya anṅdu iya l'ẹhu.

³³ Mbēdua te eshikpōkwanu maru iya; ọle onye ono, ziru mu gē mu bya egude mini mee baputizimu ono sūru mu: ‘Oo onye ono, ịi-hūma gē Unme Chileke shi l'imigwe bya nṅdu iya l'ẹhu ono bụ iya bụ onye ọbu, e-gude Unme-dū-Nsọ eme baputizimu ọbu.’ ³⁴ Sū-a; nta-a bē mu gudewaa ẹn̄ya mu hūma iya bya apfūwaru epfu l'ọo onye ono bụ Nwa Chileke ọbu.”

Ndu mbụ, l'etso Jizosu

³⁵ O rwukwaa lẹ nchitabōhu iya; Jiṅnu pfukwaru l'ẹka ono yele ụmadzu labo, shi lẹ

ndu etsoje iya nū. ³⁶ No iya; ọ hūmaepho Jizọsu g'ọoghata ọ sū: “Unu hūmakwa Nwaturu Chileke ọbu.”

³⁷ No iya; ndu labọ ono, etsoje iya nū ono nūmaepho iphe ono, o pfuru ono; ẹphe tsoru Jizọsu. ³⁸ Jizọsu bya aghaa ẹnya hūma pẹ g'ẹphe etso iya bya ajia pẹ sū pẹ: “?Bū ọnu bẹ unu achor?”

Ẹphe sū iya: “Rabayi! ?Bū awe bẹ iikwaje?” Rabayi bū O-zì-iphe.

³⁹ Ọ sū pẹ: “Unu byanū bya ahūma iya.” Noo ya; ẹphe tsoru iya je ahūma ẹka ọokwaje. Ẹphe l'iya nọ-jiwarọ nchi mbochi ono. Teke ono, ẹphe byaru ono bū l'oke eswe ọzenyashi.

⁴⁰ Onye lanū l'umadzu labọ ono, nūmaru opfu Jiṅnu; tsoru Jizọsu ono; bū Anduru, nwune Sayimonu Pyita. ⁴¹ Anduru vuru ọzo lobaru je achor-vu nwune iya Sayimonu sū iya: “Anyi hūmaakwaru Mezaya ọbu, bū iya bū Kéreshi ọbu.” ⁴² O duta Sayimonu byapfuta Jizọsu. Jizọsu hūmae ya phọ bya asū iya: “Ọo ngu bū Sayimonu, bū nwa Jiṅnu. Iphe, aa-nọduje eku ngu nta-a bū Sifasu, bū iya bū Mkpuma.”

Jizọsu eku Filipu yẹle Natanelu

⁴³ O rwua nchitabọhu iya; Jizọsu chita k'eje Gálili. No iya; ọ hūma Filipu; bya asū iya “Tsuru mu.” ⁴⁴ Filipu ono bū onye Betusayida. Ọ bukwarupho mkpukpu ono bẹ a nwuru Anduru yẹle Pyita. ⁴⁵ No iya; Filipu kwe iya hm; bya eje elee ẹnya Natanelu. Ọ hūma iya bya asū iya: “Anyi hūmaakwaru onye ọbu, Mosisu deru nkiya l'ekwo ekemu; tẹme ndu mpfuchiru

Chileke dekwaa ya phọ-a. Onye ọ bụ bụ Jizọsu kẹ Nazaretu, nwa Jiósefu.”

⁴⁶ Nataneḷu sụ iya: “?Ọ dukporu-a iphe, dụ ree, e-shi lẹ Nazaretu?”

Filipu sụ iya: “Byanu bya egude ẹnya ngu hụma.”

⁴⁷ Jizọsu hụmaepho gẹ Nataneḷu eje abyapfuta iya; ọ sụ: “Onye ọwa-a bụ ọkpobe onye Ízureḷu, adudu iphe, aata iya ụta iya.”

⁴⁸ Nataneḷu jịa ya: “?Nenu g'i meru maru mu?”

Jizọsu sụ iya: “Mu hụmahawaru ngu rọ teke ì nọ l'upfu oshi figu phọ tẹme Filipu bya ekua ngu.”

⁴⁹ Nataneḷu sụ iya: “Ọnyibe! Ọo ngu bụ Nwa Chileke ọbu. Ọo gubedua bụ Eze ndu Ízureḷu ọbu.”

⁵⁰ Jizọsu sụ iya: “?Bụ-a l'ọle mu sụru ngu lẹ mu hụmaru ngu l'upfu oshi figu phọ meru g'ọ gude i kweta? Ii-mechakwarọ hụmabaa iphe, kabaa ọwa-a shii! ⁵¹ Gẹ mu gbukwaru ngu iya tororo; unu e-mechakwaa hụma g'imigwe gheru ọnu; unwu-ojozi Chileke nọdu enyiba iya enyiba; enyizetakwa iya phọ enyizeta awupfu Abubu-Ndiphe.”

2

Eke nwanyị lẹ Kena

¹ O be lẹ mbọku k'eto; ọ duru ẹka eeke nwanyị lẹ Kena. Kena bẹ dụ lẹ Gálili. Ne Jizọsu nọdukwapho l'ẹka ono. ² No iya; Jizọsu yẹle ndu etsoje iya nụ jee ẹka eeke nwanyị ono; kele e yekwanuru phẹ lẹ nri. ³ A ngu-gbuchaepho

mẹe, a gataru; ne Jizosu jepfu iya je asu iya: “Ndu-a te enweekwa mее.”

⁴ Jizosu su iya: “Ha! Nwanyi-a! ?Bu gunu be mu le ngu jigba? Teke mu e-me egube iphe ono, enya du ngu ono teke erwukwa.”

⁵ Ne iya su ndu nkwako nri: “Iphe, o sukpowaru g'unu mee; unu mekwaa ya!”

⁶ O duru aragbada ite-era ishii, e gude urwa kpu, sukaaru l'eka ono, ndu Jiu egudeje eme nsọ nri. Iphe, alaje l'ite-era ono nanu bu galonu ukporo; ophu aburu galonu ukporo l'iri. ⁷ Jizosu su ndu nkwako nri ono: “Unu kujishia ite-era ono mini g'o ha.” Epe kujishia ya; o tuko jichaa pyimu pyimu. ⁸ O su phe: “O du ree; unu gbatawa iya ro je anu onye bu iya bu ishi, iphe, eeme l'eka-a.” Epe mee g'o pfuru. ⁹ Onye bu ishi iphe, eeme l'eka ono bya etsua ya onu; mini ono ghowaa mee. O tufu iya ehụ eka mee k'ono shihunu. O buerupho ndu nkwako nri ono, kuru mini ono maru eka o shi. O buru iya bu; o kua nwoke, byaru alu nwanyi-a ¹⁰ su iya: “Ibe ngu evujeru uzo pashia mee, du ree l'a ngadaa. Teke mee dupho ndu byaru nu l'enya; teme l'a pashiahaa mee ophu du eji. Owa be i gbe sumia mee, du ree byasu nta-a.”

¹¹ Iphe-ohumalenya mbu ono, Jizosu meru ono be o meru le Kena, no le Galili; mee ya gude goshi odu-biribiri iya. Ndu etsoje iya nu kweta nkiya.

¹² E meebekpoepo iphe ono; Jizosu waa ne iya; me unwune iya ke nwoke; me ndu etsoje iya nu tugbua jeshia Kapaniyomu. Epe je anoo nwujiku olemole l'eka ono.

*Jizḡsu achifu ndu azu aswa
l'eze-ulo Chileke*

(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Obo Ojegahata ndu Jiu noḡdu erwuwaa; Jizḡsu tuḡbua jeshia Jierusalemu. ¹⁴ O rwua bya eje abahu l'eze-ulo Chileke. O huma ndu noḡbaa l'eka ono ere eswi; me aturu; me ndo; me ndu agbanwe okpoga, no l'eka onokwapho agbanweshi okpoga l'eli teburu phe. ¹⁵ O bya achita udo; mee echachi gude chikashigbua phe g'ephe ha l'ime eze-ulo Chileke ono; chikashichaa me aturu me eswi ono. O bya aghakashia okpoga ono, ndu ono agbanweshi ono; toko teburu phe ghashia igharaphu. ¹⁶ O bya abaaru ndu ophu ere ndo mba su phe: "Unu toko iphe ono chishia l'eka-a. O to budo ulo Nna mu be unu e-me g'o buru ulo aswa." ¹⁷ Ndu etsoje iya nu bya nu bya anyata iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke, suru: "Obu, mu yeru ulo ngu enwu phuruphuru g'oku; o buru nyemobu ono a-ta ishi mu."

¹⁸ Tobudu iya bu; ndu Jiu su iya: "?Denu iphe, ii-meru goshi anyi g'anyi gude maru l'iphe-a, i meru-a be i meru l'orwuberu iya?"

¹⁹ Jizḡsu su phe: "Unu tsukposhia eze-ulo Chileke-a; oo ujiku eto kpekpu be mu e-gude kpukwaa ya g'o du g'o shi du."

²⁰ Ndu Jiu ono jia ya su iya: "?I suru l'oo ulo-a, a kpuru ukporo apha labo l'apha ishii-a be ii-gude ujiku eto kpu-phu azu?"

²¹ Ebe a madu l'oo onwiya gedegede be bu eze-ulo Chileke, oopfu opfu iya obu. ²² Noo g'o shitaru o nwuhuchaa; Chileke mee o shi l'onwu teta dzuru ndzu; ndu etsoje iya nu nyata l'o

pfujewaru iphe ono. Ọ buru iya bu l'ephewekweta iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke; kwetakwapho iphe, Jizosu pfuru.

Jizosu maru onyemonye

²³ Teke ono, Jizosu nokwadu le Jierusalemu g'aabokwadu obo Ojaghata ono be a dukpoo igwerigwe kweta nkiya. Kele ephewehuma-butaru iphe-ohumalenya, o meshiru. ²⁴ Obenu le Jizosu te egudedu ire phe eka; kele o makotawaru g'onyemonye gbaru. ²⁵ O to budu ke hm g'a bya akoharu iya ge nemadzu tukoru gbaa; eshi ophu yebdua l'onwiya makotawaru iphe, du nemadzu l'okpoma.

3

Nikodimosu yele Jizosu

¹ O nweru nwoke lanu, epha iya bu Nikodimosu. Nikodimosu be yi l'ogbo ke Farisii bya abukwarupho onye-ishi ndu Jiu. ² O rwua enyashi ujiku lanu; o byapfuta Jizosu bya asu iya: "O-zì-iphew! Anyi makwaru-a l'i bu onye ezije mmamiphe; l'oo Chileke yeru ngu g'i bya. O to du du onye a-du ike eme eze iphe-a, iimegbabe-a, abudu l'oo Chileke pfuru onye obu l'azu."

³ Jizosu su iya: "Ge mu gbukwaaru ngu iya tororo; onye aanwu-phuduru azu be ta abyakwa ahuma eka Chileke bu eze."

⁴ Nikodimosu su iya: "?Denu g'ee-shi nwu-phu nemadzu azu ozo me onye ono buchaaaru ogerenya? ?Oo-laphu ne iya azu l'ephe je anodu g'a nwua ya k'ugbo ebo to?"

⁵ Jizosụ sụ iya: “Gẹ mu gbukwaru ngu iya tororo; ọ tọ dukwa onye abahụ l'ẹka Chileke bụ eze; gbahaa l'e gude mini; waa Unme-dụ-Nsọ nwụ-phu iya azụ. ⁶ Onye nemadụ nwuru; mę iphe, shi l'ẹka nemadụ tükokwaru buru kę nemadụ. Onye Unme-dụ-Nsọ nwuru; mę iphe, shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ tuko bukwanuru kę Unme-dụ-Nsọ. ⁷ G'ọ tọ dukwa ngu biribiri lę mu suru l'anwụ-phufutaje unu azụ ọzo. ⁸ Ọobujeru; pherephere -nọdu ezi ala ibiya ọphu dụ iya ree l'i nụ ẹphu iya; obenu l'i tị makwanu ẹka o shi; ọphu i makwapho ẹka oozu ala. Nokwapho g'ọ dụ iphe, bukpo onye Unme-dụ-Nsọ nwuru bụ ono.”

⁹ Nikodimosu sụ iya: “?Denukpoo g'ẹgube iphe ono e-me nwua?”

¹⁰ Jizosụ sụ iya: “?I bụ onye ezi iphe lę Ízurelu; ẹbe iphe, dụ nno edoduru ngu ẹnya? ¹¹ Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru ngu iya tororo; ọ kwa iphe, anyi tataru nvo bę anyi epfuje; ọ buru iphe, anyi humaru l'ẹnya bę anyi atuje onu iya; obenu l'unu te ekwedu kweta iphe, anyi epfu. ¹² Mu -pfuaru unu iphe kę mgboko-a; unu tee kwetadu. ?Denu g'unu e-shi kweta mę mu -pfuaru unu g'iphe k'imigwe dụ? ¹³ Ọ tọ dukwa onye bahujewaru l'imigwe; a -gufu onye ono, shi l'imigwe bya, bụ Abubu-Ndiphe.

¹⁴ “Sụ-a; ọ kwa gẹ Mosisu gude mgboro wolia agwo ono, e gude ope mee ono l'echiegu pho bụ g'e wolifutaje Abubu-Ndiphe ¹⁵ g'ọo-bukwanuru onye kwetaru nụ; onye ono enweru ndzu ojejoje. ¹⁶ Lę Chileke yekwaru ndiphe obu; yetabe iya k'ọphu ọ nuru Nwa lanu, o nweru kpoloko:

g'oooburu onye kwetarū nkiya; onye ono taa ladu l'iswi; o nwechiaru ndzū ojejoje. ¹⁷ Iphe, Chileke yedoru Nwa iya g'ọ bya lẹ mgboko-a ta abukwa g'ọ bya anmaa ndiphe ikpe. Ọ kwa g'ee-shi iya l'ẹka dzọo ndiphe.

¹⁸ “Onye kwetarū nkiya bẹ a taa nmakwa ikpe. O bekwanū l'onye ekwedu nū bẹ a nmahaakwarurọ ikpe; kẹle onye ono te ekwedu k'onye ono, bu Chileke Nwa lanu ono. ¹⁹ Gẹ Chileke e-bukafu ikpe ono bu; l'iphóró ono byaru lẹ mgboko-a; ndiphe gbẹ haa iphóró ono hatachia ọchii; opfu l'iphe, ephe eme bugbaa ejo-iphe. ²⁰ Ishi iya bu l'onye bu onye eme ejo-iphe akpoje iphóró ashị; onye ono te eshitajedu ẹka iphóró du; a -nonyaa ejo-iphe, oomegbabẹ gbafuta iphe. ²¹ Obenu l'onye eme ire-lanu l'afutaje bya anodu l'ẹka iphóró du g'aa-huma-dzuru iya; maru l'iphe oome bẹ ẹka Chileke dupho.”

Jizosu yele Jiṅnu onye emeje baputizimu

²² E mechaa; Jizosu yele ndu etsoje iya nū tugbua jeshia alị Jiudiya. Ephe kpoo nwupfu l'ẹka ono; ọ nodu emeshi nemadzu baputizimu.

²³ Jiṅnu l'onwiya nodukwapho lẹ Inonu eme baputizimu nkiya. Inonu bu mkpukpu, no-kube Selimu. Ọ nodu l'ẹka ono eme baputizimu; kẹle mini du shii l'ẹka ono. Ndiphe nodu awu awu-pfuta iya l'ẹka ono; ọ nodu emeshi phe baputizimu. ²⁴ Teke ono bukwanuru teke e teke atudu Jiṅnu mkporo.

²⁵ A nonyanaa; ndu etso Jiṅnu ephe l'onye Jiu tufuru ego g'eemeje ke nsọ asafu onwonye nturwu. ²⁶ Noo ya; ephe turu iya jepfu Jiṅnu

je asụ iya: “?Ị nyatakwadurua nwoke ono, unu l'iya shi nọdu l'azụ Jiódanu azụ iya ọphuu-a? ?Tị madụ nwoke ono, i pfuru anyi opfu ẹhu iya-a? O meakwa baputizimu l'ẹka-a nta-a. Mbụ; a nọdu awuakwa gidigidi ejepfu iya.”

²⁷ Jiṅnu sụ phẹ: “Ọ tọ dukwa onye duru iphe, ọ byaru anata me ọ -bụdu iphe, Chileke nuru iya. ²⁸ Unubedua l'onwunu kabekwa buru ndu eto, numaru teke mu pfuru sụ l'ọ tọ bukwa mbedua bu Kereshi obu; l'ọ kwa ezizi be e ziru mu ge mu vuru iya uto bya. ²⁹ Sụ-a; ọ kwa nwata nwokoro, eje alu nwanyi be nwanyi ono, aabya eke ji ono no-doru. Onya nwata okoro ono nọdu abujeru; ọ -pfuru l'eka onya iya pho no anu iphe, oopfu; ẹhu atsọ iya ntumatu. Ọ buru egube ono be ẹhu atsokpoo mu utso atsofu l'ishi nta-a. ³⁰ Mbụ-a; ọo-nodukwa aka shii eje; ẹpha nkemu aka alwa ali eje.”

Onye shi l'igwe bya

³¹ “Onye ono, shi l'igwe bya ono be bu iya kakota shii g'a ha. Onye shi le mgboko-a buepho ke mgboko-a; teme ọ nọdu anodujeepho epfu ge ndu mgboko-a; onye ono, shi l'imigwe bya bu iya kakota shii g'a ha. ³² Ọo iphe, ọ numaru le nchi; huma l'enya iya be oopfufe. Obenu l'ọ tọ dudu onye ekweje nata ozi iya. ³³ Onye nataru ozi iya be gudewaa nno kweta le Chileke bu okpobe iya. ³⁴ Noo l'onye ono, Chileke yeru ono epfu opfu, Chileke pfuru. Ishi iya bu le Chileke ta anuduru iya Unme-du-Nso nu-phodo iya ya anu-phodo. ³⁵ Chileke, bu Nna yeru Nwa iya obu; bya ewowaru iphemiphe ye iya l'eka.

³⁶ Onye kwetarū kẹ Nwa iya ono bẹ nwewaru ndzū ojeje; onye ta anūduru Nwa Chileke opfu bẹ ndzū ono ta abyakwa erwube ẹka. Onye ono bẹ oke-ẹhu-eghu Chileke dūakwaa swiru; ọ bụru g'ọo-dū swiru iya bụ ono je adūwaruro adūru.”

4

Jizosu yẹle nwanyị Samériya

¹ Tọbudu iya bụ; Nnajiuphu bya amaru lẹ ndu ọgbo Fárisii nūmawaru lẹ ndu yẹbedua, bụ Jizosu meru baputizimu; ẹphe nọdu etso iya kawaa shii eme lẹ ndu ọphu Jiṅnu meru baputizimu; ẹphe nọdu etso yẹbedua. ² Ọle ọ tọ dūkpodaanu onye Jizosu gude ẹka iya mee baputizimu; gbahaa ndu etsoje iya nū emeje iya. ³ Ọ gbẹshi lẹ Jiudiya; ọ bụru iya alaphu azū lẹ Gálili. ⁴ Ụzo ono, o shiru eje Gálili ono bẹ ọo-ghaja Samériya.

⁵ No iya; Jizosu jenyaa bya ejerwua mkpụkpu lanū, eekuje Sayika lẹ Samériya. Mkpụkpu ono nọ-kube ẹgu ono, Jiékpọ nūru nwa iya, bụ Jiósefu. ⁶ O nwekwarupho wẹlu, Jiékpọ turu, dū l'ẹka ono. Jizosu rwuẹpho l'ẹka ono g'ẹnyanwu alwawaa l'ishi; ike ije bvụchawa iya ree. Ọ je anọdu anọ l'agụga wẹlu ono.

⁷ O nweru nwanyị, byaru eseta mini lẹ wẹlu ono. Nwanyị ono bụ onye Samériya. Jizosu sū iya: “Nwanyị; kenaa mu mini gẹ mu ngụa.” ⁸ Teke ono bẹ ndu etsoje Jizosu jeshiwaru l'ime mkpụkpu je azuta nri, ẹphe e-ri.

⁹ Tọbudu iya bụ; nwanyị Samériya ono sū iya: “?Ọ nwuru inwu-agma bẹ ọ bụ gube onye Jiu gbẹ

sū mube nwanyị Samériya gẹ mu kee ngu mini g'ị ngụa?" Iphe, nwanyị ono gude pfua nno bẹ bu lẹ ndu Jiu bẹ ẹphe lẹ ndu Samériya te erigbadu.

¹⁰ Jizosu sū nwanyị ono: "Ha! O -bụ l'ị maru iphe-oma, Chileke emejeru nemadzu; mbụ-a; ọ -bụ l'ị makpọoru onye sūru g'i kee ya mini-a amama ophu mẹ ọ gbẹ buru gubedua gege arwo iya mẹ ọ nū ngu mini, l'anuje ndzū g'ị ngụa."

¹¹ Nwanyị ono sū iya: "Nwoke-a! ? G'ọdukwanu iphe, i gude, ii-gude seta mini-a-e? Teme wẹlu-a bẹ ị maru l'ọ dū omi. ?Buhunu awe bẹ mini, anuje ndzū obu shi ngu? ¹² ?Bụ iphe, iipfu bụ l'ị byaru akawanu ochochoroche anyi Jiékpọ shii, bụ iya tūru anyi wẹlu-a; tuchaa ya bya angụa ya mini; unwu iya ngụa ya mini; iphe, bụ anụ, o nweru enweru ngụkwaa ya pho mini?"

¹³ Jizosu sū iya: "Ọ tọ dukwa onye nguru mini wẹlu-a gẹ mini ta agụ iya ọzo. ¹⁴ Obenu l'onye nguru mini ophu mbedua nuru iya bẹ mini ta ayidu gubaa jasū lẹ tuutuutuu lẹ mīimiimii. Noo lẹ mini ophu mu a-nū onye ono a-dūwa iya rọ l'ẹhu buru iya ishi nggele, a-nọduje anwushi mini, anuje ndzū ojejoje."

¹⁵ Nwanyị ono sū iya: "Jiko nūnu mu ẹgube mini ono gẹ mu ngụa; k'ophu bụ: mu -nguchaa ya; mini ta abyadu agubaa mu ọzo; mu ahakwanaa k'abyaje ekuta mini l'eka-a."

¹⁶ Jizosu sū iya: "Lanū je ekua ji ngu gẹ gū l'iya swiru bya l'eka-a."

¹⁷ Nwanyị ono sū iya: "Mu ta alukwa ji."

Jizosu sū iya: "Ọo ngu eviya. I -sū l'ị tji lūdu ji bẹ ọ bụ ngu ọkpobe-opfu. ¹⁸ Kele ị lūwaru

unwoke ise; tẹmanu onye ọp̄hu ḡu l'iya bu nta-a ta ab̄udu ji ngu. Ọo ire-lan̄u b̄e i pfuru ono.”

¹⁹ Nwanyị ono s̄u iya: “Nta-a b̄e mu maru l'ị b̄u onye mpfuchiru Chileke. ²⁰ Nna anyi oche p̄h̄e b̄e b̄u l'úbvú-a b̄e ẹp̄he shi an̄oduje abar̄u Chileke ẹja. Nta-a b̄e unub̄e ndu Jiu byaru bya as̄u l'ọ b̄u ẹpho l̄e Jierúsalem̄u b̄e aan̄oduje abar̄u Chileke ẹja.”

²¹ Jiz̄osu s̄u iya: “Nwanyị-a; kwetaele-a ip̄he-a, mu ep̄furu ngu-a; l'oḡbabeakwa teke ad̄uedu onye byaru an̄odu l'úbvú-a baar̄u Chileke, b̄u Nna ẹja; ọp̄hu aabad̄uru iya ya l̄e Jierúsalem̄u.

²² Unub̄e ndu Samériya abar̄u ip̄he, unu amad̄u ẹja; anyibedua, b̄u ndu Jiu b̄u ip̄he, anyi maru b̄e anyi abar̄u ẹja; kele ọo l'ẹka ndu Jiu b̄e ndz̄ota e-shi. ²³ Ọle ọoḡbabeakwa; mb̄u l'o rwuakwaru teke ndu l'abar̄u Chileke, b̄u Nna ẹja ọkpobe abar̄u e-gude Unme-d̄u-Ns̄o m̄e obu p̄h̄e g'ọ ha abar̄u iya ya g'ọ gbar̄u. Noo ẹgube ndu d̄u Chileke, b̄u Nna ree g'ẹp̄he bar̄u iya ẹja b̄u onoya.

²⁴ Chileke b̄u Unme. Ọo ya b̄u l̄e ndu abar̄u iya ẹja gudef̄utaje Unme-d̄u-Ns̄o ȳele ire-lan̄u abar̄u iya ẹja ọkpobe abar̄u.”

²⁵ Nwanyị ono s̄u iya: “Mu makwar̄u-a l̄e Mezaya ọbu, b̄u iya b̄u onye eekuje Kéreshi l'a-bya. L'ọ -bya ẹpho b̄e ọo-t̄uko ip̄hemip̄he k̄okotar̄u anyi.”

²⁶ Jiz̄osu s̄u iya: “Ọo mb̄edua, ep̄fu an̄u ngu n̄u-a b̄u mu b̄u Kéreshi ọbu.”

²⁷ Ẹp̄he gudekwadaa nno ep̄fu; ndu etsoje iya n̄u p̄h̄o lwa. Ọ t̄ufu p̄h̄e ẹhu g'ẹp̄he byaru ah̄uma ḡe Jiz̄osu ȳele nwan̄yị ab̄o ụja. Ẹbe ọ d̄uekwanu onye ọp̄hu j̄iru nwan̄yị s̄u iya: “?B̄u ḡunu b̄e

iicho?” Ọzoo jikpoonu Jizosu sù iya: “?Ọ nwuru inwuagha bẹ gu lẹ nwanyi epfu?”

²⁸ Noo ya; nwanyi ono gbado ite ono, o gude bya ekuta mini ono l'eka ono; gbagbua gbaba l'ime mkpukpu ono je echiaru ndu ọzo mkpu sù phe: ²⁹ “Unu byakpodapho bya ahuma nwoke, tukoru iphe, bukpo iphe, mu mejeru koshiaru mu. Mu ta amakwa ?tọ budu iya nù bụ Kéreshi obu tọ?” ³⁰ Ephe wufuta l'ime mkpukpu ono wu-pfuta Jizosu.

³¹ Teke ono, nwanyi ono tugburu ono bẹ ndu etsoje Jizosu rworu iya sù iya g'ọ kabero ria nri.

³² Ọ sù phe: “Mu nweru-a nri ophu mu e-ri, unu ta amadu.”

³³ Ọ buru iya bụ lẹ ndu etsoje iya nù pfua-haa l'ime onwophe sù: “?Ọ duru onye kabe wotawaru iya nri tọ?”

³⁴ Jizosu sù phe: “Iphe, bụ nri mu bụ gẹ mu mee iphe, dọ onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono ree l'obu; wafua gẹ mu jekota ozi, o ziru mu g'ọ ha jefu iya l'ishi. ³⁵ Sù-a; ?tọ budu unu anmaje etu sù: ‘Tofukwaa onwa eno nta-a l'o rwua teke eewolataje iphe, e meberu l'ali.’ Ọle mu sùru g'unu palikpodapho enya legbabe l'opfu, a koru akoko; gbua ya igo huma l'iphe, e meberu l'ali kachawaru akaka duchawaa k'ewolata unuphu!

³⁶ Onye akpata iphe ono, e meberu l'ali ono bẹ aapfuje ugwo ozi iya. Onye ono achikobe mebyi iphe, l'a-nodu l'eka lanu kwaberu ndzu ojejoje. Ọo ya bụ gẹ ndu akụ akuku; mẹ ndu akpata akpata atuko tee eswa. ³⁷ Noo eka iphe ono, e pfuru ono gude buru okpobe-opfu; a sùru:

'L'onye lanu emebeje iphe l'ali; onye ozo eje akpata iya akpata.' ³⁸ Mu yewaru unu g'unu je akpata iphe, e meberu l'egu, unu ejeduru ozi iya. Oo ndu ozo jeru ozi l'egu ono; o l'oo unubedua be unu l'ephe gbawaa mgba eri urwu iphe, ephe seru akanya iya."

³⁹ Igwerigwe ndu Sameriya, shi le mkpukpu ono bya ekweta ke Jizosu; opfu le nwanyi ono suru phe l'o tukoru iphe, bukpu iphe, ya mejeru koshiaru iya. ⁴⁰ Tobudu iya bu; ndu Sameriya ono byapfutaepho Jizosu; ephe rwo ya g'ephe l'iya notabaa. O kwe; ephe l'iya noo ujiku labo le mkpukpu ono.

⁴¹ A dubakpu igwerigwe gude k'iphe shi iya l'onu kweta. ⁴² Ephe su nwanyi ono: "O to bukwa olu-opfu ngu kparu iphe, anyi kwetaru. Iphe, anyi kwetaru bukwa l'anyi gudewaa nchi anyi numa iya l'onwanyi; maru l'oo okpobe-opfu: l'oo onye-a bukpu Kereshi obu eviya, bu iya bu Onye-Ndzota ke mgboko-a."

Jizosu eme nwa oke-amadu g'o wekorohu

⁴³ Jizosu nochaphe ujiku labo ono l'eka ono; o tugbu jeshia Galili. ⁴⁴ Le yebedua, bu Jizosu l'onwiya pfuhaakwaru su l'onye mp-fuchiru Chileke be a ta kwabedua ubvu l'ali iya. ⁴⁵ Tobudu iya bu; o rwoephe Galili; ndu Galili nabata iya; kele ephe humakotaru iphemiphe, o meshiru le Jierusalemu teke ono, aabo iphe l'eka ono; kele ephebedua jekwarupho abo iphe ono le Jierusalemu.

⁴⁶ Oo ya bu; Jizosu bya atugbu laphushia azu le Kena ke Galili, bu iya bu eka ono, o

mejeru mini ọ ghọọ mee phọ. Ọ duru oke-amadụ lanu, iphe eme nwa iya le Kapaniyomu. ⁴⁷ Nwoke ono numaepho le Jizosu shiwaa Jiudiya bya Gálili; o jepfu iya je arwọo ya sụ iya g'ọ bya emee ge nwa iya nwoke wekorohu; kele ọonwuhu anwuhu. ⁴⁸ Ọ buru iya bu; Jizosu sụ iya: “Unu egudedu ẹnya unu huma iphe-ohumalenya, dugbaa biribiri be unu ta abyakwa ekweta.”

⁴⁹ Oke-amadụ ono sụ iya: “Nnajiuphu; jiko byarọ g'anyi je; a -nonyaa nwa mu obu nwuhu.”

⁵⁰ Jizosu sụ iya: “Tugbua lashia; le nwa ngu a-noduru ngu-a ndzu.”

Nwoke ono kweta iphe ono, Jizosu pfuru iya ono; ọ buru iya alala. ⁵¹ Nwoke ono nodukwadua l'uzo; ndu ejeru iya ozi gba iya ndzuta; sụ iya le nwa iya ono gbakerehuakwaru.

⁵² Ọ jia phe sụ phe: “?Bu egube teke ole be nwata ono beberu wata aka mma?” Epe sụ iya: “Ọ kwa g'e rigbuerupho nri eswe unyaphu be ehoku ono zebuhuru iya.” ⁵³ Nna nwata ono nyata l'oo teke ono gedegede be Jizosu suru iya ge ya la le nwa iya a-noduru iya-a ndzu-a. Nwoke ono yee ndibe iya tuko kweta ke Jizosu.

⁵⁴ Ono buru iphe-ohumalenya k'ebo, Jizosu meru g'o shi le Jiudiya bya Gálili.

5

Jizosu yele ẹniyeni aguga okpuru

¹ E mechakpoakwaro; ọ duru obo-iphe, ndu Jiu abo. Jizosu jeshinaa Jierusalemu. ² L'ime Jierusalemu, le mgboru Oguzo Aturu, be ọ duru

nwa okpuru, ndu Hiburu ekuje Betusayida; ụzo eshije abahụ iya dū ụzo ise. ³ Ndu iphe eme dukpoo igwerigwe zęgbaa l'ime ẹka ono: ndu atsū ishi-o mę ndu ẹniyeni-o mę ndu iphe, lṅnwuru ibe ẹhu lanū. Ẹphe tuko zęshia l'ẹka ono kwabęgba teke mini ono l'eme ụkporo. ⁴ Kele ọobujeru; a -nṅnyaepho nwanshii; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiuphu abya l'okpuru ono bya agbarwua mini ono. Onye iphe eme, vukpowaa ụzo ye ọkpa lę mini ono mę ojozi-imigwe ono gbarwuchaa ya; ọ buru onye ono ewekoroḥu l'iphe, eme iya nū. ⁵ Noo ya; o nweru nwoke lanū, nṅ l'ẹka ono, nyawaru ẹhu ụkporo apha l'apha iri l'ẹsato. ⁶ Jizosu byaepho bya ahuma l'o shihawaa ụzenya zeta l'ẹka ono. Ọ sū iya: “?Ọ dū ngu ree g'e mee ngu g'i wekoroḥu?”

⁷ Nwoke ono, iphe eme ono sū iya: “Ee! Ọle ọ tọ dudu onye mu nweru, a-paru mu chie l'okpuru ono mę a -gbarwuepho mini ono. Ọ nṅdu abujeru; mu -jeshia gę mu ye iya ọkpa; onye ọzo evuwaru mu ụzo.”

⁸ Jizosu sū iya: “Gbalihu; phuta utute ngu wata eje ije.” ⁹ Teke ono teke ono; nwoke ono wekoroḥu bya aphuta utute iya jeahaa ije.

Mboku, iphe ono meru bu eswe-atuta-unme ndu Jiu. ¹⁰ Ọo ya bu; ndu Jiu sū nwoke ono, e metaru l'iphe, shi eme iya nū ono: “Ntanu-a bukwa eswe-atuta-unme. ?I maru-a lę g'i phutaru utute ngu eje nno be ọ buwaa ngu adarwu ekemu?”

¹¹ Ọ sū phe: “Ọ kwa nwoke ono, meru mu wekoroḥu ono suru mu gę mu phuta utute mu wata eje ije.”

12 “Ḕphe jja ya sṣ iya: ?Bṣ Ḕgube nemadzṣ gṣnu bḔ nwoke ṣbu bṣ, sṣru g'i phṣta utute ngu wata eje ije?”

13 Ṗphu nwoke ono, e meru o wekṣrohu ono amadzṣ onye ṣbu kḔle Jizṣsu gudewaa lḔ nemadzṣ parṣ Ḕka l'Ḕka ono lṣfu ṣ buru iya atṣgbu.

14 E mechaa; Jizṣsu hṣma nwoke ono ṣzo l'eze-ṣlo Chileke bya asṣ iya: “Lenu; nta-a bḔ i dukwaa iche; ta adṣkwa teke ii-je eme iphe-eji ṣzobaa g'iphe ṣzo, ka njṣ ta abyapfuta ngu.”

15 Nwoke ono godobeḔ ya phṣ je akarṣ ndu Jiu l'ṣ kwa Jizṣsu bḔ meru iya; ya wekṣrohu ṣbu.

16 Noo iphe, meru g'o gude ndu Jiu chṣahaa nta Jizṣsu; ṣpfu l'ṣo eswe-atṣta-unme bḔ o meru iphe ono. 17 Noo ya; Jizṣsu sṣ phḔ: “Nna mu ejekwa ozi g'ooje iya bya asṣ nta-a; mbḔdua nṣdu ejekwaphṣ.”

18 Iphe ono, o pfuru ono mee ndu Jiu; Ḕphe kabakpṣo achṣ ṣzo, Ḕphe e-shi gbua ya. Ṗ tṣ bṣdua kḔle ṣ tṣrwuru nsṣ eswe-atṣta-unme; ṣphu ka phḔ Ḕhuka bṣkwa l'ṣ gbḔ ekufua nṣ Chileke Nna iya, bṣnu iya bṣ lḔ yḔle Chileke gbḔ harṣ Ḕnya nhamṣnha.

Ike kḔ nwa

19 Noo g'o gude; Jizṣsu sṣ phḔ: “GḔ mu gbukwaarṣ iya unu tororo; ṣ tṣ dukwa iphe, Nwa egudeje ike Ḕka iya eme l'onwiya; abṣdu iphe, ṣ hṣmarṣ lḔ Nna iya eme; kḔle ṣo iphe, Nna eme bṣkwapho iphe, Nwa emeje. 20 Nna yerṣ Nwa iya obu. Ṗ nṣdu egoshikṣtaje iya iphemiphe, oome l'onwiya. Oo-goshibakpṣkwaa

ya nū iphe, ka ọwa-a shii g'o mee; mbū k'ọphu ọo-dū unu biribiri. ²¹ L'ọ kwa gẹ Nna emeje ndu nwuhuru anwuhu; ẹphe eshi l'ọnwu teta gbalihu l'ọ nū phẹ ndzū-a bụ gẹ Nwa e-woru ndzū nū ndu dū iya l'uche. ²² Ọ tọ dukwa onye Nna egude ẹka iya ekpe ikpe; o wokọtaakwaru k'ikpe ye Nwa iya ono l'ẹka. ²³ Ọo ya bụ gẹ ndiphe l'ọphu akwabeje Nwa ụbvù g'ẹphe akwabeje Nna. Onye ono, ta akwabẹdu Nwa ụbvù ta akwabẹkwa Nna, bụ iya bụ onye ziru iya nū.

²⁴ “Sụ-a; gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye nūmakpowaru opfu mu bya ekweta k'onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono nweakwa ndzū ojeje. Onye ono ta abyadū apfuru g'e kpee ya ikpe. Onye ono shiwaa l'ọnwu bahu lẹ ndzū. ²⁵ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; mbọchi agbabeakwaa; mbū l'o rwuakwaru erwurwu teke ndu nwuhuru anwuhu a-nūma olu kẹ Nwa Chileke; ndu ọphu nūmaru iya nū a-nọdu ndzū. ²⁶ Ọo gẹ ndzū shi Nna l'onwiya l'ẹka bụ gẹ Nna mekwarupho gẹ ndzū shi Nwa l'ẹka. ²⁷ Ọ nūkwarupho Nwa ono ike g'o kpeje ikpe kpebua; kele ọo ya bụ Abubu-Ndiphe. ²⁸ G'iphe-a te ejikwa unu ẹnya; lẹ mbọku agbabeakwaa teke iphe, bukpo ndu nọ l'ilu g'ẹphe ha a-tuko nūma olu iya; ²⁹ shi l'ilu phẹ futachaa. Ndu ọphu shi eme iphe, dū ree eteta dzuru ndzū; ndu ọphu shi eme ẹjo-iphẹ etetakwaphọ g'a nma phẹ ikpe.

Iphe, egoshi l'ike dū Jizosu l'ẹka

³⁰ “Sụ-a; ọ tọ dukwa iphe, mu egudeje ike ẹka mu mee l'onwomu. Ọ kwa gẹ Chileke suru gẹ mu kpee ikpe bụ gẹ mu ekpeje; tẹme ikpe, mu

ekpe b̄uru ikpe, p̄furu ọto; kele mu te ekpejedu g'ọ d̄u mu. Ọo g'ọ d̄u onye ono, ziru mu n̄u ono ree l'uche b̄u ḡe mu ekpeje.

³¹ “Teke ọ b̄u l̄e mu gb̄e bya at̄uahaa ọnu onwomu; ọ kwa iya b̄u l'iphe, mu epfu ta ab̄udu ire-lan̄u. ³² Obenu l'ọ d̄ukpooruro onye ọzo, b̄u iya a-t̄u ọnu mu; mb̄u l'ọp̄hu mu t̄uberu n̄v̄o b̄u l'iphe, onye ono e-pfu l'opfu ẹhu mu b̄u ọkpobe-opfu. ³³ Ọ kwa unu ziru ndu-oz̄i g'ẹp̄he byapfuta Jiṅnu; Jiṅnu pfukwaaru unu k'ọkpobe-opfu ono. ³⁴ Ọ t̄o b̄ukwa ḡe nemadz̄u bya at̄uahaa ọnu mu. Iphe, mu z̄oberu agba iya ọkpa b̄ukwa g'aad̄z̄o unu. ³⁵ Jiṅnu l'onwiya b̄u or̄oku, enwu enwunwu; t̄eme ọ n̄odu eke jajaja. O shikwaph̄o evu unu evuvu g'unu n̄odu l'iph̄or̄o iya ono tet̄ota nw̄eswa. ³⁶ Iphe, mu meshiru kakwa at̄u ọnu mu; eme l̄e ḡe Jiṅnu t̄uru ọnu mu. Ishi iya b̄u l'oz̄i ono, Nna ziru ḡe mu bya ejee jefu l'ishi ono; mb̄u oz̄i ono g'ọ ha, mu eje nta-a ono b̄e at̄u ọnu mu l'ọ b̄u Nna ziru mu ḡe mu bya. ³⁷ Nna mu ono, b̄u iya ziru mu ono t̄uakwarupho ọnu mu. Unu teke an̄uma-swekwaa olu Nna mu ono; ọp̄hu unu 'eke ahumaswekwaa ya; k'ọp̄hu unu a-maru g'ọ ḡbaru. ³⁸ Unu ta akwak̄obeduru opfu ono, shi Nna mu l'ọnu ono l'ime obu unu; kele unu te ekwetaduru k'onye ono, o ziru g'ọ bya ono. ³⁹ Unu an̄oduje enyocha iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke; dobes̄u l'onoo ẹka unu e-shi nweru ndz̄u ojejoje. Ẹkwo-opfu Chileke ono t̄ukokpokwaaru at̄u ọnu mu. ⁴⁰ Obenu l'unu te ekwed̄u byapfuta mu g'unu enweru ndz̄u.

⁴¹ “O to nwekwa teke mu ele ẹn̄ya ḡe ndiphe

bya ajaahaa mu ajaja. ⁴² Ọle mu makwaru-a l'unu te eyeduru Chileke obu. ⁴³ Ọ kwa ike ke Nna mu ono be mu gude bya; unu jika mu. Teke o buepho l'o duru onye ozo, gude ike k'eka iya bya; l'o buru onye k'ono be unu a-nata. ⁴⁴ Su-a; ?denu g'unu e-shi kweta nkemu; l'unube ndu abujeru; nwibe unu -nodu aja unu ajaja l'ootso unu ntumatu. Ebe o budu l'unu achọ ọzo, unu e-shi ge Chileke ophu bu iya bu Chileke kpeekpu jaa unu ajaja. ⁴⁵ G'o to dukwa unu g'o bu mbedua eje edo g'unu gbaru l'ataphu Nna mu; onye edo edo ehu unu gbekwanu buru Mosisu pho, unu chiru eka bebe pho. ⁴⁶ Ọ -bu l'unu kweru ke Mosisu me unu ekwekwapho nkemu; noo kele Mosisu deru dekuta mu l'ekwo iya. ⁴⁷ Teke o bu l'unu te ekwetaduru iphe, o deru; ?denuhunu g'unu e-shi kweta l'opfu, mu epfu bu okpobe opfu?"

6

*Jizosu anu unu umadzu iri l'ebo
l'ukporo iri nri*

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ E mechaa; Jizosu tugbua jeshia azu ezenyimu Galili azu iya ophuu, bukwa iya pho bu ezenyimu Tayibiriyasu. ² Igwerigwe nemadzu nodu awu gidigidi etso iya; kele ephe humawaru iphe-ohumalenya, o meshiru teke ono, o meshiru ndu iphe eme ephe wekorohuchaa ono. ³ Jizosu kweepho doo bya enyikota eka ono, bu oka-l'ubvu-ubvu ono je anodu anoo l'eka ono yele ndu etsoje iya nu. ⁴ Teke ono be obo Ojaghata

ndu Jiu dūwaa ntse. ⁵ Jizos̄u bya apalia ẹnya; hūma lẹ ndu awū abyapfuta iya nū dū igwerigwe shii. Ọ buru iya bụ l'ọ sū Filipu: “?Bụkpoo awe bẹ anyi a-zūta buredi gẹ ndu-a eria nri?” ⁶ Iphe, o gude pfua nno ta abụkwa l'ọ tọ madu iphe, oome. Ọ kwa g'ọ maeduru iphe, Filipu e-pfu.

⁷ Ọ buru iya bụ lẹ Filipu asu iya: “Ụkporo pangu taa sụkpokwanu azūta buredi, a-suru g'oo-rwudzuru phẹ l'onu ilile.”

⁸ Noo ya; onye lanu lẹ ndu ono, etsoje iya nū ono, bụ Anduru; mbụ nwune Sayimonu Pyita sū iya: ⁹ “Ọ dukwaru nwata nwokoro nshii, nọ l'ẹka-a, gude ishi buredi balị ise; waa eji-ẹma. O bekwanu ?ọ duru iphe, iphe ono bụ l'ẹhu igwe ọha-a?”

¹⁰ Jizos̄u sū phẹ: “Ngwa unu sū phẹ g'ẹphe nọduchaa anọ.” Ẹka ono bẹ unwu irwu ẹswa dukwanu shii. Ẹphe bya atuko nọduchaa anọ l'ẹka ono. G'ẹphe ha dọru l'ẹka ono bụ unu unwoke iri l'ẹbo l'ụkporo unwoke iri. ¹¹ Jizos̄u bya achita buredi ono bya ekelechaephō Chileke ekele bya ekeshiaru iya ndu ono, nọ l'ẹka ono. Ọ bya emekwaaphọ ẹma phọ nno; o dzuru onyemonye. ¹² Ẹphe rijichaephō ẹpho g'ẹphe ha; Jizos̄u sū ndu etsoje iya nū: “Unu tutukobe iphiriba iya ọphu ẹphe riphodoru g'ọ tọ dū ọphu a-la l'iswi.” ¹³ Ẹphe bya atutua iphiriba iphiriba iya ọphu shi l'ishi buredi ise ono tutu-jia ya nkata-evu-iphe iri l'ẹbo, bụ iya bụ ọphu ndu ono riphodoru.

¹⁴ Ndu ono hūmaephō iphe ọhumalenya ono, Jizos̄u meru ono ẹphe sū: “Ọ kwa ọkpobe-opfu

l'ọo nwoke-a bu onye mpfuchiru Chileke ọbu, l'abya lẹ mgboko-a!" ¹⁵ Jizọsu maerupho l'ẹphe abya iya akputa k'ẹhuka; mee ya onye eze phe; ọ buru iya alaphu azu l'ubvu ubvu pho nwekinyi iya.

Jizọsu eje ije l'eli mini

(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)

¹⁶ O rwuepho l'uzo ẹnyasi; ndu etsoje iya nu tugbua jeshia l'eze-enyimu pho. ¹⁷ Ẹphe bahu l'ugbo kporu iya eme g'ẹphe ghabua lẹ mini ono jeshia Kapaniyomu. Ọchii wata agbagba; ọphu Jizọsu 'eke abyapfutadu phe. ¹⁸ Noo ya; oke pherephere nonyaa bya awata ezizi; k'ọphu eze mini ono wataru atụ oke akpara-mini atushi iya ike; k'ọphu ọ byaje ẹnari. ¹⁹ Ndu etsoje iya nu ono kpoepho ugbo ono ọ du ge manyiru eto me ẹno; ẹphe huma Jizọsu g'ooje ije l'eli mini eje abyakube ugbo phe. Meji tofu phe. ²⁰ Jizọsu su phe: "Ndu ba agushi unu; l'ọ bu-a mbedua." ²¹ Ọ buru l'ọ pfuru nno meru g'ọ gude o lwuahaa phe l'obu g'ẹphe kubata iya l'ugbo phe. Gejia epfua; ugbo phe hee l'eli-mgboko ẹka ẹphe eje alufu.

Aacho Jizọsu

²² O rwua lẹ nchitabohu iya; ndu ọphu shi nodu l'azu eze-enyimu azu iya ọphuu bebe maru l'ọo ugbo lanu be likwaduru-a l'eka ono. Ẹphe makwarupho lẹ Jizọsu te tsodu ndu etsoje iya nu bahu l'ugbo phe; l'ọo ndu ono, etsoje iya nu ono tugburu nweka phe. ²³ Ọ dukwarupho igwerigwe ugbo ozo, shigbaa Tayibiriyasu byakube ẹka ono ntse, bu iya bu mgboru ẹka pho, ẹphe

nọ taa buredi gẹ Nnajiuphu kelechaaru Chileke ekele phọ. ²⁴ No iya; igwe ọha ono hūmaepho lẹ Jizọsu ta anọdu l'ẹka ono; ẹbe ndu etsoje iya nū anọdu iya; ẹphe tuko bahu l'ugbo choru Jizọsu jeshia Kapaniyomu.

Jizọsu bu nri, anu ndzu

²⁵ Ẹphe cho-vuẹpho Jizọsu l'azu eze-enyimu ono azu iya ophu; ẹphe su iya: “?Buhunu teke ole be i rwuwaru azu iya-a?”

²⁶ Jizọsu su phe: “Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, meru g'o gude unu chọahaa mu nta-a ta abukwa l'ole unu humaru iphe-ohumalenya, mu meshiru. Iphe, unu zoberu achọ mu bukwa lẹ mu nuru unu buredi; unu taa tajia ẹpho. ²⁷ Su-a; ophu g'unu te segbushihe onwunu l'akanya nri ophu bu ọla-l'iswi. Unu sejechia akanya nri ophu a-nodu anuje unu ndzu ojejeje, bu iya bu nri ophu Abubu-Ndiphe a-nu unu; kele o kwa yẹbedua be Chileke, bu Nna meru g'e shije l'ẹka iya hūma ike, egoshi l'onoo iphe, yẹbe Nna gude su ge ya bya.”

²⁸ Ẹphe jia ya su iya: “?Bu gunu be anyi a-nodu eme l'o buru iya bu l'anyi eje ozi Chileke?”

²⁹ O su phe: “Iphe, bu iya bu ozi Chileke bu g'unu kweta k'onye ono, Chileke yeru g'o bya ono.”

³⁰ Oo ya bu; ẹphe su iya: “?Bu egube iphe-ohumalenya, du idu-agma be ii-me goshi anyi g'anyi gude enya anyi hūma kweta obu? ?Denu iphe, ii-me obu? ³¹ Kele teke k'azu be nna anyi oche phe rikwaru nri ono, bu mana ono teke ẹphe nọ l'echiegu. O buru iya bu iphe obu, e

deru l'ẹkwo-opfu Chileke sù: 'Ọ nùru phẹ nri, shi l'imigwe ẹphe ria.*' "

³² Jizosu sù phẹ: "Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; ọ tọ bukwa Mosisu nùru unu nri ono shi l'imigwe ono. Obenu l'ọo Nna mu egudeje ẹka iya nù unu ọkpobe nri ọphu shi l'imigwe. ³³ Lẹ nri ono, Chileke anuje ono bukwa iya bụ onye ono, shi l'imigwe bya ono; ẹme ọ bụru onye ono anuje ndiphe ndzụ."

³⁴ Ẹphe sù iya: "Nnajiuphu; jiko nujenu anyi nri ono tekenteke."

³⁵ Jizosu sù phẹ: "Ọ kwa mbedua l'onwomu bụ nri ono, anuje ndzụ ono. Onye byapfutaru mu nù bẹ ẹgu ta ayikwa gubaa ọzo; ọphu ẹgu mini abyakwa agubaa onye kwetarù nkemu. ³⁶ Ọle mu pfuakwaru unu l'unu hūmaakwaru mu; ọphu unu ekwedu nkemu. ³⁷ Obenu l'iphe, bụ ndu Nna mu yeru mu l'ẹka a-byapfutakotakwa mu; ọphu mu abyakwa achifu onye byapfutaru mu nù. ³⁸ Noo kele mu shi l'imigwe bya. Iphe, mu byaru ta abukwa gẹ mu bya emee uche nkemu; ọ kwa uche onye ziru mu gẹ mu bya bẹ mu byaru ememe. ³⁹ Iphe, bukwanu uche onye ono, ziru mu nù ono bụ g'ọ tọ dū ndu ono, o yeru mu l'ẹka ono mẹ onye lanù, a-nahù mu tuphahù; gbahaa gẹ mu tuko phẹ mee g'ẹphe tuko teta nọdu ndzụ mbọku ikpazù. ⁴⁰ Noo kele iphe, dū Nna mu ree bụ g'onye bụ onye hūmaru Nwa iya ono bya ekweta nkiya nweru ndzụ ojejoje. Mu e-mekwaphọ onye ọbu g'o shi l'ọnwu teta dzuru ndzụ mbọku ikpazù."

* **6:31** 6:31 Gūnaa Awù 16:4; Neh 9:15; Ebvu 78:24,25.

⁴¹ Ọo ya bụ; ndu Jiu wata ata hanyịhanyi l'ẹka ono; kele ọ suru l'ọo yẹbedua l'onwiya bụ nri ọbu, shi l'imigwe bya. ⁴² Ẹphe wata epfu sụ: “? Tọ bụnu-a nwoke-a bụ Jizosu, nwa Jiósẹfu; mbụ onye anyi maru nna iya; waa ne iya ree-a? ? Denuhunu g'o shitaru ọ gbẹ nta-a bya asụ lẹ ya shi l'imigwe bya?”

⁴³ Jizosu sụ pẹ: Unu ta atanyihe ntanyi l'ime onwunu. ⁴⁴ Mbụ-a; ọ tọ dukwa onye byaru l'abyapfuta mu nụ; abudu l'ọo Nna mu ono, ziru mu nụ ono kuritaru onye ọbu. Ọ bụru mbẹdua l'onwomu e-me onye ọbu l'ooshi l'onwu teta dzuru ndzụ mbọku ikpazụ. ⁴⁵ Ndu mpfuchiru Chileke dekwaru l'ẹkwo sụ: “Ọo Chileke e-zì onyemonye iphe.” Onye bụ onye nūmaru kẹ Nna ọbu; bya anwuta ẹka iya; nokwa onye a-byapfuta mu nụ bụ ono. ⁴⁶ Iphe, mu epfu ta abukwa l'ọ dūjewaru onye hūmajewaru Nna ono, abudu onye ono, shi Chileke l'ẹka bya ono. Ọo yẹbedua bụ onye hūmajewaru iya nū. ⁴⁷ Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye kwetarū nkemu bẹ dzuakwaa ndzụ ojejoje. ⁴⁸ Ọ kwa mbẹdua, bụ nri kẹ ndzụ. ⁴⁹ Nna unu oche pẹ riru nri ono, bụ mana l'echiẹgu; ẹphe nwuhuelaa. ⁵⁰ Obenu lẹ nri ọwa, shi l'imigwe-a bẹ bụ nri ọphu anuje ndzụ; mbụ nri ọphu onye riru iya nū taa nwuhuedu anwuhu. ⁵¹ Ọ kwa mbẹdua bụ nri, dzụ ndzụ; shi l'imigwe bya. Onye bụ onye riru nri ono a-dzuru ndzụ jasụ l'ojejoje. Nri ono, mu a-nū ono bụ anụ-ẹhu mu. Mu e-woru iya nū l'iswi ẹhu ndu mgboko-a g'ẹphe ha; k'ọphu bụ; onye riru iya nū; l'ọ dzuru ndzụ.

⁵² Ndu Jiu tūkashiahaa ẹgo l'ime onwophe.

Onye aḡi sụ: ?Dḡnu ḡḡ nwoke-a l'e-me nḡ anyi anḡ-ḡhu iya ḡ'anyi ria?

⁵³ Ọ bḡru iya bḡ lḡ Jizḡsu asḡ phḡ: “ḡḡ mu ḡbukwaaru iya unu tororo; unu eriduru anḡ-ḡhu Abḡbu-Ndiphe; ḡḡḡ mee ya bḡ unu tee nwekwarḡ ndzḡ l'ime ḡhu unu. ⁵⁴ Onye bḡkwanu onye riru anḡ-ḡhu mu; ḡḡḡ mee mu ọbu; bḡ nwewaru ndzḡ ojeje; tḡme mu emee onye ono; l'ooshi l'onwu teta dzuru ndzḡ mbḡku ikpazḡ. ⁵⁵ Kele anḡ-ḡhu mu kwatarḡ buru nri eriri; mee mu bḡkwarupho ọkpobe iphe-angungu. ⁵⁶ Onye bḡ onye riru anḡ-ḡhu mu; bya angḡḡ mee mu; nḡwaa mu l'ime; mbḡdua nḡdu onye ono l'ime. ⁵⁷ Ọo Nna ono, bḡ iya bḡ ishi ndzḡ ono yeru mu ḡḡ mu bya; ọ bḡkwaru iya phḡ bḡ mu ḡude nḡdu ndzḡ; nokwaphḡ ḡ'iphe, bḡ onye riru anḡ-ḡhu mu e-ḡude mu nḡdu ndzḡ. ⁵⁸ Ọo ya bḡ l'onoo nri ọbu, shi l'imigwe bya ọbu bḡ ono. Ọ tḡ bḡdu ḡḡbe ochoroche unu phḡ richaaru ḡphe nwḡhuelaa. Onye bḡ onye riru nri ọwa l'a-nḡduwaro ndzḡ jasḡ lḡ tuutuutu lḡ mḡimimii.”

⁵⁹ Iphe ono bḡkota iphe, Jizḡsu nḡ pfushia teke oozi iphe l'ulo-ndzukḡ ndu Jiu lḡ Kapaniyḡmu.

Opfu ndzḡ ojeje

⁶⁰ Igwerigwe ndu etso Jizḡsu nḡma iphe ono bya asḡ: “Ha! Opfu ọwa atakwa ḡru lḡ nchḡ. Ọ tḡ bḡkwa iphe anḡma.”

⁶¹ Obenu lḡ Jizḡsu mawaru l'onwiya iphe, ndu etso iya nḡ atanyḡ-doru k'opfu ono. Ọ sḡ phḡ: “?Bḡ iphe onoya, mu pfuru ono egḡu unu egḡu? ⁶² ?Dḡnukwanu ḡ'ḡo-du mḡ unu -hḡma

Abubu-Ndiphe g'ò kwaseru imeli ala azu l'eka o shi ṅoduhawaa? ⁶³ O kwa Unme Chileke anu ndzu. Iphe, bukpo k'anu-ehu nemadzu bukwa iphe-mmanu, adudu iphe, o yi. Opfu, mu shi teke-a pfushita anu unu-a bukwa unme bya abukwarupho ndzu. ⁶⁴ Obenu l'o duchanuru-a ndu ophu teke ekwetadu nkemu le g'unu ha-a." Noo le Jizosu shihawaa le mbulembu maru ndu ophu teke ekwetadu nkiya; makwarupho onye ophu obu l'e-mechaa deru iya ye. ⁶⁵ O sukwapo: Noo g'o shitaru mu su unu l'o to dudu onye byaru abyapfuta mu nu; abudu l'o shi l'eka Nna ono.

⁶⁶ O pfuchaepo nno; igwerigwe ndu ono, shi etso iya nu ono tsuphuchaa azu; ebe ephe etsojehedu iya. ⁶⁷ O buru iya bu le Jizosu asu umadzu iri l'ebo ophu etsoje iya nu: "Unubedua-e; ?Unu a-gbakashiufua tenu?"

⁶⁸ Sayimonu Pyita su iya: "Nnajiuphu! ? Anyi a-gbakashihu gbapfuhunu onye? G'o bu gubedua gude opfu, anuje ndzu ojeje-a. ⁶⁹ Anyi kwetaakwaru bya amaakwarupho l'oo ngu bu Kereshi obu mbu Nwa ke Chileke, dzu ndzu ono."

⁷⁰ Jizosu su phe: "?Tobudu mbedua gude eka mu hota unu n'iri l'ebo? Ole onye lanu l'ime unu bukwa Obutuswe." ⁷¹ Onye oopfu iphe ono ele enya buru Jiudasu, nwa Sayimonu Isukariyotu; kele o Jiudasu bu onye e-mechaa deru iya ye; mbu o bukwaru-a onye lanu l'ime umadzu iri l'ebo ono, etsoje iya nu ono.

Jizḡosu yeḡe unwune iya

¹ E meeḡbekpoephe; Jizḡosu tsoru Gálili ejephe; ḡphu ḡ dudu iya l'ḡkpoma ḡe ya tsoru Jiudiya; keḡe ndu Jiu, nḡ l'eka ono aḡḡ ḡ'ephe e-shi gbua ya. ² Teke ono be ḡbo-iphe ndu Jiu ono, bu ḡbo-Mkpù phe ono gbaritawaru ntse. ³ Ḡ buru iya bu l'unwune Jizḡosu asu iya: "Shikwaphḡ l'eka-a tuḡbua jeshia Jiudiya ḡe ndu etsoje ngu nu ahuma eze iphe, du biribiri, iime. ⁴ Ḡ to dukwa onye anḡduje edomi iphe, oome edomi me ḡ -nḡdu eme ḡ'ḡha maru iya. Eshi ḡphu i tuḡkoru eḡube eze iphe ono eme; menaa ḡe ndu mgboko-a madzuru ngu." ⁵ Noo l'unwune iya te ekwetakpḡdarunu nkiya.

⁶ Noo ya; Jizḡosu su phe: "O toko rwukwa teke mu e-je; obenu l'unubedua ta adudu teke unu gbeshiru ebe unu ejeshia. ⁷ Unu ta abyakwa adu ndiphe ashḡ: obenu le mbedua be duwaa phe ashḡ; keḡe mu anḡduje epfuru phe su phe l'ḡo epho ejo-iphe be epe eyeje eka. ⁸ Unu tuḡbua jeshia ḡbo-iphe, unu eje; keḡe mbedua be o toko gbadu mu l'ejeje." ⁹ O pfuchaa nno bya anḡdu le Gálili l'eka ono.

Jizḡosu eje Ḡbo-Mkpù ḡbu

¹⁰ E mechaa ḡ'unwune iya tuḡbucharu jeshia le Ḡbo-Mkpù onoya; Jizḡosu tuḡbua le mpya jeshia; ebe o jeduru l'ebederebadara ḡphu ḡha maru. ¹¹ Ndu Jiu tsoru elekashi enya iya l'eka ono, aabḡ iphe ono asuje: "?Buhunu awe be ḡ nḡ?"

¹² A nḡdu adzu-pheephe taba taba iya l'eka ono, e jiru ejiji ono. Ndu ḡphu asu: "Ḡ kwa

ọkpobe nemadzu.” Ndu asu: “Oo uka. Oo ndiphe be o tsochiaru edepushi edepushi.”
 13 O buru ebvu, ephe atsu ndu Jiu meru g'o gude ebe o duhedunu onye duru ike pfufuta iphe ono k'ophu aa-numa iya.

14 O rwujeepho l'echilabo obo-iphe ono; Jizosu bahu l'eze-ulo Chileke je eziahaa iphe. 15 O du ndu Jiu biribiri. Ephe su: “?Denuhunu ge nwoke-a meru maru iphe egube-a l'ebe abu l'o guru ekwo me ililekpoo?”

16 Jizosu su phe: “Iphe, mu ezi ta abukwa mu be o shi l'eka. Onye o shi l'eka iya bukwa Chileke ono, ziru mu nu ono. 17 Onye eme g'o mee iphe, bu obu Chileke a-maru: ?iphe-a, mu ezi-a shi l'eka Chileke to ike k'onwomu be mu gude ezi iya. 18 Su-a; onye gude ike k'onwiya epfu bukwa onwiya be oome g'a jaa ajaja; obenu l'onye eme g'onye ono, ziru iya nu ono jaa ya ajaja buwaa onye egoshi l'o gbaru g'eegude ire iya eka; mbu o to dudu eka ntuji du iya l'ehu. 19 Mbu-a; ? to budu Mosisu doberu unu ekemu? Obenu l'o to dudu g'unu ha, duru onye emeje iphe, ekemu ono pfuru. ?Bukpoo gunu be unu zoberu eme g'unu gbua mu nta-a?”

20 Ndu ono su iya: “Oo obvu be gu l'iya eme. ? Bu onye eme g'o gbua ngu?”

21 O su phe: “?Mu su l'o kwadua iphe lanu be mu meru l'eswe-atuta-unme; o tufuwaa unu eh. 22 Oo l'oo le Mosisu suru; a -nwua nwata nwoke; o -nopho abali esato g'unu buje iya ubvu meru g'o gude unu nodu ebujechaa phe iya bua me o -betaru o buru l'eswe-atuta-unme. G'a gufukpokwaaro l'o to budu Mosisu

bẹ wataru iya nu; o bukporo ochochoroche unu phe wataru iya. ²³ O -buru l'iphe, unu e-buje nemadzu ubvu l'eswe-atuta-unme bu g'unu ete emebyidu ekemu Mosisu ?o nwuru inwu-aga be ehu eghu unu eghu le mu meru nemadzu o wekorohu l'eswe-atuta-unme? ²⁴ Ophu g'unu be lejekwa nemadzu enya l'iphu kpee ya ikpe; unu pfubejekwa ikpe oto kpee nemadzu."

?Bu Jizosu bu Kereshi obu?

²⁵ Oo ya bu; ndu Jierusalemu haru su: "?To bunu-a nwoke-a be aachokashi g'e gbu? ²⁶ O gbenu bya apfuru l'edzudzu-oha l'eka-a asa opfu; ophu o dudu onye wotaru iya ya nu. ?O dukwa ge ndu-uke Chileke mawaru l'oo ya bu Kereshi obu gedegede? ²⁷ Obenu le teke Kereshi obu a-bya be o to dukwa onye amaru eka o shi. Onye owa be anyi kabekwa maru eka o shi."

²⁸ Noo ya; Jizosu zinyaa phe iphe l'eze-ulo Chileke ono; o raaha ya arara su: "?Unu makporu-a onye mu bu amama ophu? ?Unu maru-a eka mu shi? O to bukwa ike k'eka mu be mu gude bya. Onye ono, ziru mu ge mu bya ono bukwa onye ire-lanu; ole unu ta amadu iya. ²⁹ Oo mbedua maru iya. Ishi iya bu l'oo eka o no be mu shi; teme o buru iya ziru mu ge mu bya."

³⁰ Epe chokashiahaa g'ephe e-me gude iya; ole o to dudu onye ophu byiru iya eka; kele o toko o gbadu iya l'anwuhu. ³¹ Ndu kwetaru nkiya l'igwe oha ono kwata haelaa shii. Epe nodu epfu asuje: "Teke Kereshi obu byaru; ? oo-mebaa iphe, du biribiri, l'a-dakata owa-a, nwoke-a shi teke-a meta-a?"

Eezi ndu nche g'ephe je egude Jizosu

³² Ndu Fárisii numanu taba taba ono, a tukoru aadzū ke Jizosu ono. Tɔbudu iya bu; ndu-ishi uke Chileke me ndu Fárisii yefunu ndu nche; ephe jeshia ya egude. ³³ Oo ya bu; Jizosu su: “O kwaa ge mu l'unu nofua nwanshii; mu alapfushiwaro onye ono, ziru mu ge mu bya ono. ³⁴ Mbū l'unu a-cho mu nta cho imo; unu taa humadu mu; eka mu no be unu ta ayikwa bya.”

³⁵ Ndu Jiu ono toko pfuaha l'ime onwophe su: “?Bukpoo egube awe be nwoke-a abya alala, anyi taa du du ike ala? A ta amadu ?o kwako le ya a-lashi Gurisu, bu iya bu eka ndu Jiu gbakashihuru je eburu; jeshia eka ono je ezi ndu Gurisu iphe to? ³⁶ Meru iphe, o gbese su: ‘Unu a-cho mu nta cho imo; ole unu taa humadu mu.’ Sukwapho: ‘Eka mu no be unu ta ayikwa bya.’ ?Iphe ono bukpoo gunu be o bu?”

Mini, anuje ndzu

³⁷ O beepho le mboku agba l'upfu oha, bu iya bu mboku, kachaa mkpa l'obo-iphe obu; Jizosu gbalihu pfuru apfuru raa ya arara su: “Onye mini agu g'onye ono byapfuta mu ge mu kee ya mini g'o ngua. ³⁸ Onye kwetarū nkemu be iphe ono, ekwo-opfu Chileke pfuru ono a-vukwa l'ehu iya, suru: ‘Oo l'ehu onye ono be nggele ono, asoshi mini, anuje ndzu ono a-du.’ ” ³⁹ Jizosu pfuru iphe ono, o pfuru ono pfudoru iya Unme-du-Nso, bu iya bu Unme-du-Nso ono, ndu woru onwophe ye iya l'eka a-nata ono. Teke ono be e teke anudu phe iya; opfu le Jizosu be Chileke teke ewolidu dobe l'odu-biribiri iya l'imigwe.

Igwe ọha aabọ onwophe ẹbo

⁴⁰ G'igwe ọha ono nūmaru iphe ono, o pfuru ono ẹphe haru sù: “Ha! Nwoke-a bukwa onye mpfuchiru Chileke ọbu, anyi ele ẹnya iya ọbu eviya.”

⁴¹ Ndu ọphu asù: “Ọ kwa iya bu Kéreshi ọbu.”

Ndu asù: “? Bùna-a lẹ Gálili bẹ Kéreshi ọbu e-shi bya? ⁴² Ẹkwo-opfu Chileke sùkwaru lẹ Kéreshi ọbu l'e-shi l'eri Dévidi. L'ọo lẹ Bètulehemu bẹ aa-nwù iya, bu iya bu lẹ mkpukpu, Dévidi shi buru gèdegede.” ⁴³ No iya bu; ndu ono gude opfu ẹhu Jizosu ono bọo onwophe ẹbo. ⁴⁴ Ẹphe haru choahaa ọzo, ẹphe e-shi gude iya; ọle ọ tọ dukwanu onye ọphu byiru iya ẹka.

Ndu-ishi ndu Jiu te ekwedu woru onwophe ye Jizosu l'ẹka

⁴⁵ Ndu nche phọ, ẹphe ziru ozi-a jechaa bya alwaphuta azù lapfushia ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu Fárisii, bu ndu ziru phẹ ozi. Ẹphe rwua; ndu ono, ziru phẹ nù ono jia phẹ sù: “?Ọ nwuru inwuagha bẹ unu akputaduru iya?”

⁴⁶ Ndu nche ono sù phẹ: “Ha-o! Anyi teke ahumaswekwaa onye asa opfu ẹgube ono.”

⁴⁷ Ndu Fárisii ono sù phẹ: “? O duswefuakwarupho unubedua? ⁴⁸ ?Akọ kojeru unu l'ọ duru onye-ishi anyi; ọzoo onye Fárisii, wojeru onwiya ye iya l'ẹka? ⁴⁹ Abyakwanu l'iphe, bukpo igwerigwe ọha ono, bu ekemu Mosisu bẹ ẹphe amadu ono bẹ Chileke tuakwaru ọnu.”

⁵⁰ No iya; Nikodimoṣu, bu onye lanu le ndu Fárisii ono, bukwa iya pho gbeshijeru jepfuta Jizosu-a su phe: ⁵¹ “E -tsoje iphe, ekemu anyi pfuru be anyi taa nmakwa nemadzu ikpe me anyi -anumaduru opfu iya; marweta iphe, o meru.”

⁵² Ephe su iya: “?Gubedua bufunu-a onye Gálili? Lerwenaa enya l'ekwo-opfu Chileke g'ihuma l'o to dudu onye mpfuchiru Chileke, e-shi le Gálili.”

⁵³ E mechaa onyenonu tugbua lashichaa ibe iya.

8

Nwanyi, e gechiru l'eka oori ogori

¹ Tobudu iya bu; Jizosu tugbua jeshia ubvu Olivu. ² O rwuepho l'onmewa utsu echele iya; o tugbua ozo byatashia l'eze-ulo Chileke. A du igwerigwe zakoo l'eka ono bya adophée ya mgburugburu. O bya anodu anoo; wata phe ezi iphe. ³ No iya; ndu ezije ekemu me ndu Fárisii kpuru nwanyi, e gechiru l'eka oori ogori kputaru iya; bya eworu iya dobe l'echilabo phe l'eka ono. ⁴ Ephe su Jizosu: “O-ziphe! Nwanyi-a be e gechiru yee nwoke. ⁵ ?O dukpoo ngu g'e mee ya gunu nta-a? A -bya l'ekemu anyi bukwa iphe, Mosisu pfuru bu g'e gudeje mkpuma tugbua onye meru iphe, du nno.” ⁶ Iphe ono, ephe epfu nno buru onya opfu be ephe gbaberu iya g'ephe maru: ?o duru iphe, ephe e-gude nmata iya su l'o noo ophu o mesweru. Jizosu gbenu bya etupfuru etupfuru bya egude mkpushi-eka

dekashiahaa iphe l'alì. ⁷ Èphe jinyaa ya aji; ọ gbalihu sù phẹ: “Teke ọ dūru onye teke emeswee iphe-ẹji g'unu ha l'ẹka-a g'onye ono vuwaruro ọzo wota mkpuma tūa nwanyị-a.” ⁸ O tūpfutakwa ọzo gudekwa mkpushi-ẹka deahaa iphe l'alì ọzo. ⁹ Èphe nūmachaepho iphe ono; ẹphe gẹshihuahaa nanu nanu; kele egomunggo phẹ anmaa phẹ ikpe. No iya; ẹphe shiepho agẹshihu lẹ ndu bu ọgerenya gbiriri jasù ọ buwaru Jizosu pfu-pheru nwẹkiya yele nwanyị ono, pfuru iya l'atatiphu ono. ¹⁰ Jizosu bya agbalihu sù iya: “Nwanyị! ?Denuhunụ phẹ? ?Tọ dūhedunu onye ọphu pfuru nma ngu ikpe ọbu?”

¹¹ Nwanyị ono sù iya: “Ọ tọ dūekwa Nnajiuphu.”

Jizosu sù iya: “?Buchiunaa mbẹdua a-gbẹ nmaa ngu ikpe? Tūgbua lashi. Ọ l'ọo g'i ti mebekwa iphe-ẹji ọzo.”

Jizosu bu iphóró kẹ ndu mgboko

¹² Jizosu byakwa eyeeru phẹ ọnu sù phẹ: “Ọ kwa mbẹdua bu iphóró, dūru ndiphe. Onye bu onye tsoru mu nū ta abyakwa eje ije l'ochii; gbahaa iphóró kẹ ndzụ bẹ a-nọdu iya l'ẹhu.”

¹³ Ọo ya bu; ndu Fárisii sù iya: “Nta-a bẹ ọ gbẹ buru gūbedua l'onwongu atū ọnu onwongu. Iphe ono, iipfu ono ta adukwa ọphu bukpo ire-lanụ.”

¹⁴ Jizosu sù phẹ: “Mu -nọdu atukpoonu ọnu onwomu; unu makwaru l'iphe, mu epfu bukota ire-lanụ; kele mu maru ẹka mu shi; makwarupho ẹka mu ala; obenu l'unubẹdua ta amadu ẹka mu shi; ẹbe unu amadu ẹka

mu ala. ¹⁵ Unubẹdua l'ekpe ikpe gẹ nemadzu ekpeje. Mbẹdua ta adudu onye mu ekpe ikpe. ¹⁶ Tẹmanu; ọ -bukpooru nụ l'ọo gẹ mu kpee ikpe; bẹ ikpe nkemu bukwa ikpe, pfuru ọto; kele ọ tọ budu mbẹdua nwẹkinyi mu ekpe ikpe obu. Ọo mu lẹ Nna mu ono, bu iya ziru mu gẹ mu bya ono. ¹⁷ Tẹme e dekwaa ya phọ l'ẹkwo ekemu unu sụ l'umadzu labọ -nọdu agbawaa ekebe l'iphe bẹ iphe ono bunupho ọkpobe-opfu. ¹⁸ Mu atụ onu onwomu; tẹme Nna mu ono, bu iya ziru mu gẹ mu bya ono nọdu atụkwapho onu mu."

¹⁹ Tọbudu iya bu; ephe jia ya sụ iya: "Bụ awe bẹ Nna ngu obu nọ?"

Jizọsu sụ phẹ: "Unu ta amakwa mu; ọphu unu amakwa Nna mu. Ọ -bu l'unu maru mu mẹ unu amakwarupho Nna mu."

²⁰ Opfu ono bẹ ọ nọ l'ẹka e dobeje okpoga, a tụtotaruru Chileke pfushia g'ọ nọ l'eze-ulo Chileke ono ezi iphe. Ebe ọ dudu onye byiru iya ẹka k'egude; kele o toko ọ gbadu iya l'anwuhu.

Jizọsu anma ọkwa ekwegekwe

²¹ Jizọsu sụkwa phẹ: "Mu a-la; unu aḡọ mu nta aḡọ imo; ọle unu taa aḡọ-vudu mu. Unu evuru iphe-ẹji, unu meru l'ishi g'unu vu iya nwushihu. Eka obu, mu a-la obu bẹ unu ta ayikwa bya."

²² Ọ buru iya bu lẹ ndu ke Jiu asụ: "Ọo-kabẹhunuru gbua onwiya ọphu ọ sụru l'ẹka ya a-la bẹ anyi ta ayikwa bya?"

²³ Ọ sụ phẹ: "Unubẹdua shi l'uzo-alị; ọle mbẹdua shi l'uzo-imeli. Unu bu ndu ke mgboko-a; obenu lẹ mbẹdua ta abudu onye ke mgboko-a.

²⁴ Mu sūru unu l'o noo iphe, meru g'o gude unu je evuru iphe-eji, unu meru l'ishi g'unu vu iya nwūshihu; mbū unu a-nṛdukwa l'iphe-eji unu ono nwūshihu; gbahaa l'unu byaru bya ekweta lẹ mu bụ onye ono, mu sūru lẹ mu bụ ono."

²⁵ Eṗhe jĩa ya sū iya: "Bụ onye bẹ ị bụ?"

Jizosu sū pḥe: "Oo onye ono, mu shi lẹ mbū kataru unu lẹ mu bụ ono bẹ mu bụ.

²⁶ O nwechaaruro iphe, mu e-pfu pfukuta unu; mēkwapho igwerigwe iphe, mu e-kpe unu ikpe iya; ọle onye ono, ziru mu nū ono bụ onye irelanu; tēme ọ buri iphe, mu nūmaru iya l'onu bẹ mu arajẹ arara g'on'yemonye nūma."

²⁷ Ebe eṗhe amadu l'oo Chileke, bụ Nna bẹ oopfū ama ẹka. ²⁸ Oo ya bụ Jizosu sū pḥe: "Unu -woliepho Abubu-Ndiphe; unu agbẹ teke ono maru l'oo mu bụ iya. Noo teke unu a-makwarupho l'ọ tọ dudu iphe, mu egudeje ike k'eka mu mee; l'ọ buēpho iphe, Nna ziru mu bẹ mu anṛduje epfu. ²⁹ Tēmanu onye ono, bụ iya ziru mu gẹ mu bya ono te ebuhakwaru mu ẹka. O pfukwaru swiru mu eswiru; kele ọ buēpho iphe, dū Nna mu ono ree l'obu bẹ mu anṛduje eme tekenteke."

³⁰ Igwerigwe ndu nūmaru teke Jizosu epfu iphe ono kweta nkiya.

Ohu l'amadu

³¹ Oo ya bụ; Jizosu sū ndu Jiu ono, kwetawaru nkiya ono: "Unu -nṛdu emejekpōwaa gẹ mu epfu-a; bẹ unu buakwaa ọkpobe ndu etsoje mu nū. ³² Mbū; unu amaru ọkpobe-opfu ono. Ọkpobe-opfu ono emee g'unu nweru onwunu."

³³ Ẹphe sụ iya: “?G'anyi shi l'eri Ébirihamu-a-e? Ẹbe ọ bụdu l'ọ dujeru onye gbajeru anyi ohu-a. ?Buhunu ole bụ k'epfu sụ l'anyi e-nweru onwanyi?”

³⁴ Jizosu sụ p̄he: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bụ onye eme iphe-eji bụakwaa ohu iphe-eji. ³⁵ Ohu te ebujeakwarurọ l'ibe nnajiuphu iya jasụ lẹ gbururu. Ọo nwa, a nwuru anwunwu l'unuphu anọdujewa iya rọ jeye lẹ gbururu. ³⁶ Ọo ya bụ; teke Nwa ono meru unu g'unu nweru onwunu; unu enweru onwunu ọkpobe enweru. ³⁷ Mu makwaru-a l'unu shi l'eri Ébirihamu; unu gbẹ emekwanu g'unu gbua mu-a; opfu l'unu te ekwedu g'opfu mu ree unu ire l'ẹhu. ³⁸ Iphe, mu epfu opfu iya bụ iphe, mu gudewaa ẹnya mu hụma l'ẹka mu lẹ Nna nọ; iphe, unubedua emekwanu bụru iphe, unu nūmaru l'ọnu nna unu.”

³⁹ Ẹphe sụ iya: “Ọ kwa Ébirihamu bụ Nna anyi.”

Jizosu sụ p̄he: “Ọ -bụ l'unu bụ unwu Ébirihamu mẹ unu emenaa iphe, Ébirihamu meru. ⁴⁰ Obenu lẹ nta-a bẹ unu achọ ụzo, unu e-shi gbua mu; mbụ mube onye pfuru unu irelanu, mu nūmaru Chileke l'ọnu. Ọ tọ bụkwa ẹgube iphe ono bẹ Ébirihamu meru. ⁴¹ Ọo iphe, nna unu meru bẹ unu eme.”

Ẹphe sụ iya: “E te vutakwaru anyibedua l'ovuoba. Ọ kwa Nna lanu bẹ anyi nweru, bụ iya bụ Chileke.”

⁴² Jizosu sụ p̄he: “Ọ -bụ l'ọo Chileke bụ Nna unu mẹ unu eyenaa mu obu; kele ọo l'ẹka

Chileke nọ bẹ mu shi gbeshi byatashia. Mu ta anonyaeakwarupho bya egude ike k'onwomu byatashia. Ọ kwa Chileke ziru mu gẹ mu bya. ⁴³ ?Ọ nwuru inwu-agma bẹ iphe, mu epfu agbeje sweru unu uswe lẹ nchi? Iphe, meru iya nọ bu l'unu te ekwedu l'unu a-numa opfu mu. ⁴⁴ Unu bu unwu Obutuswe. Ọ buru Obutuswe bu nna unu. Iphe, du unu ree l'obu buru g'unu e-me mee iphe, du nna unu ono ree. E -shikpoo lẹ mbulembu bẹ ọ buhawaa mgbugbumadzu. Eka iya ta adujeduru l'ire-lanu; kele ọ to dudu ire-lanu du iya l'onu. Ọ -dzua uka bẹ a mawaru l'oo iphe, gbaru egube onye ọ bu bẹ oome; noo l'ọ bu onye ntuphu-ire buru nnaji uka l'onwiya. ⁴⁵ Obenu lẹ mbedua epfuje ire-lanu. Ọ buru iphe ono meru g'o gude ebe unu ekwetaduru nkemu. ⁴⁶ ?Ọ dukpooru onye a-gbeshi pfua su l'owa-a iphe-eji, mu mejeru baa? Teke ọ bukwanu l'oo ire-lanu bẹ mu epfu; ?ọ nwuru inwu-agma bẹ unu te ekwekwanu lẹ nkemu bu eviya? ⁴⁷ Onye bu-a Chileke bu Nna iya anumaje opfu Chileke. Iphe, meru iphe, unu ta anudu opfu Chileke bu l'unu ta abudu unwu Chileke."

Jizosu lẹ Ebirhamu

⁴⁸ Ndu Jiu su iya: "Ọ du ngu g'anyi te epfuduru okpobe-opfu me anyi -su li bu onye Sameriya; teme obvu nodu eme ngu?"

⁴⁹ Jizosu su phe: "Ọ to dukwa obvu, eme mu nu. Ọ kwa Nna mu bẹ mu akwabe ubvu; unu gbẹ agbarwu mu agbarwu; ⁵⁰ ebe ọ bu lẹ mu eme g'a jaa mu ajaja. Ọ duru onye lanu, adzo g'a jaje mu ajaja; ọ buru onye ono e-kpe ikpe. ⁵¹ Gẹ

mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bukpo onye eme iphe, mu epfu-a ta abyakwa anwuhu anwuhu jasụ lẹ tuutuutu lẹ m̄imiimii.”

⁵² Ndu Jiu sụ iya: “Ihee! Nta-a bẹ anyi makpwaru l'ọo ọbvụ eme ngu eviya. Lẹ-a; Ébirihamu kakpokwaru nka nta ka imo; mechaa bya anwuhule-a. Iphe, bu ndu mpfuchiru Chileke nwuhukotakwapho; ọ buru iya bẹ ị sụru anyi l'onye bu onye eme iphe, ị pfuru ta ayiḡdu nwuhu anwuhu jasụ lẹ tuutuutu lẹ m̄imiimii.

⁵³ Tọo ?iime g'ị sụ l'ị ka nna anyi Ébirihamu shii, mechaaru nwuhuela-a? Teme ndu mpfuchiru Chileke nwushihukotakwapho. ?Bu onye bẹ iitukpo l'ị bu?”

⁵⁴ Jizosu sụ p̄he: “Ọ -bu l'ọo gẹ mu jaahaa onwomu ajaja m̄ nkemu ta adukwa iphe, o gege aburu. Ọo Nna mu ono, unu sụru l'ọo Chileke unu ono aja mu ajaja. ⁵⁵ Obenu l'unu teke amaduru iya; m̄bedua makwanuru iya. Ọ -bu lẹ mu sụru lẹ mu ta amadu iya m'ọ buru ụka bẹ mu adzu g'unubedua adzujẹ-a. Ọle mu maru iya bya emeje iphe, o pfuru. ⁵⁶ Nna unu, bu Ébirihamu bẹ ẹhu tsoru uto l'oo-gude ẹnya iya huma mboku, mu a-bya. Ọ huma iya; o tee ẹswa.”

⁵⁷ Tọbudu iya bu; ndu Jiu sụ iya: “?G'ị tiki nọdu ụkporo apha labo l'apha iri-a bẹ ị gbẹ humawanu Ébirihamu?”

⁵⁸ Jizosu sụ p̄he: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; a byakwaru anwu Ébirihamu; mu nọduhawaa.”

⁵⁹ Tɔbudu iya bụ; ẹphe kwakọahaa mkpuma g'ẹphe t̄a ya. O domia onwiya; lufushia l'eze-ulo Chileke ono.

9

*Jizosu emeta nwoke,
a byaru anwụ ọ nọdu atsuwaa ishi*

¹ Jizosu nọdu aghata aghata; ọ hụma nwoke lanụ, a byaru anwụ ọ nọdu atsuwaa ishi. ² Noo ya; ndu etsoje Jizosu j̄a Jizosu s̄u iya: “? Bụkpohuna onye ole mesweru? ?Bụ nwoke-a meru iphe-ẹji; t̄o ndu nwuru iya n̄u, meru g'o gude a bya l'anwụ iya; ọ nọdu atsuwaa ishi?”

³ Jizosu s̄u phẹ: “Ọ t̄o b̄ukwa lẹ nwoke-a mesweru; ọzoo l'ọo ndu nwuru iya n̄u mesweru meru g'o gude; ọ nọdu atsu ishi. Ọ kwa iphe, kparū iya n̄u b̄u; g'e shichia l'ẹhu iya goshi g'ike kẹ Chileke erebe ire. ⁴ Anyi jefutajekwa ozi onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono teke iphóró dukwadu. Noo le nchi ejihuwaa teke aduedu onye adu ike eje ozi. ⁵ Nta-a, mu nọkwadu lẹ mgboko-a b̄ukwa mb̄edua b̄u iphóró kẹ ndu mgboko-a.”

⁶ O pfuchaepho iphe ono bya agbushi ọnu-mini l'al̄i bya egude ọnu-mini ono gwọ-phube ẹpuchi meta tee nwoke ono l'ẹnya; ⁷ s̄u iya: “Tugbua je aswaa iphu l'okpuru Sayilowamu,” b̄u iya b̄u okpuru, aza “onye e ziru ozi.” Tɔbudu iya b̄u; ọ tugbua je aswaa iphu l'okpuru ono. Ọ lwaphutashia azu; ọ nọdu aphuwaa ụzo.

⁸ Ndu obutobu ono meḡ ndu shi ahumajewa iya nu eka ooro arwo jiahaa: “?Toḡ buna-a nwoke-a, anoduje arwo arwo-a baa?”

⁹ Ndu asu loḡ kwa iya-a; ndu asu loḡ toḡ bukwa iya; loḡ kwa onye yeru iya nu. Nwoke ono su: “Oḡ kwa mu-a-o.”

¹⁰ Epeḡ jia ya: “?Denu g'e meru iḡ phuharu uzo?”

¹¹ Oḡ su phe: “Oḡ kwa nwoke ono, eekuḡ Jizosu ono gwḡ-phuberu epuchi meta tee mu l'anya labḡ; bya asu mu geḡ mu tugbua je aswaa iphu le Sayilowamu; mu tugbua je aswaa iphu; mu wata aphu uzo.”

¹² Epeḡ jia ya su iya: “?Bu awe beḡ onye obu no?”

Oḡ su phe le ya ta amakwa.

Ndu Fárisii aji onye ono, shi atsu ishi ono aji

¹³ Noo ya; epeḡ duta nwoke ono, shi atsu ishi ono jepfu ndu Fárisii. ¹⁴ Mbḡku ono, Jizosu gwḡ-phuberu epuchi tee nwoke ono l'anya o phuhaa uzo ono bu eswe-atuta-unme. ¹⁵ Ndu Fárisii bya ajikwaa nwoke ono ozo su iya g'ḡ kḡkpoo g'o shiru phuhaa uzo. Oḡ su phe: “Oḡ metaru epuchi tee mu l'anya labḡ; mu je aswaa iphu; mu phuhaa uzo.”

¹⁶ Ndu Fárisii ono haru su: “Nwoke ono te eshikwa l'eka Chileke; o -buru 'abu ?denu g'o gude ophu o doḡjedu nsḡ, du l'eswe-atuta-unme?”

Ndu ophu asu: “?Denukwanu g'onye eme iphe-eji e-me emekḡta iphe-ohumalenya, duḡbaa egube ono.” Epeḡ boḡ onwophe ebo.

17 A nṣnyakwaa; ndu F́árisii ono j́ikwaa nwoke ono ọ́zo sù yia: “?Denukpohuna ọ́nu, gùbedua yeru lẹ̀ kẹ̀ nwoke ono; eshi ọ́phu ọ̀ bụ̀ yia meru; ì phụ́ahaa ọ́zo.” Ọ̀ sù phẹ̀: “Ọ́o onye mpfuchiru Chileke bẹ̀ ọ̀ bụ̀.”

18 Ọ́phu ndu Jiu ono ekwetakwanuru lẹ̀ nwoke ono shi atshawaa ishi; l'ọ́o teke ono bẹ̀ e meru yia; ọ̀ phụ́ahaa ọ́zo ono; jasuru ẹ́phe je ekua ndu nwuru nwoke ono; 19 bya aj́ia phẹ̀ sù phẹ̀: “? Bụ̀ onye ọ́wa-a bụ̀ nwa unu, unu sùru l'a byaru anwù ọ̀ nọ́du atshwaa ishi-a? ?Denu g'e meru ọ̀ nọ́du aphuwaa ọ́zo nta-a?”

20 Ndu nwuru nwoke ono sù: “Iphe, anyi makaharu bụ̀ l'ọ̀ bụ̀ nwa anyi. Iphe ọ́zo buru l'o shi l'ẹ́pho ne yia tsuta ishi. 21 G'e shiru mee ọ̀ phụ́ahaa ọ́zo nta-a bẹ̀ anyi amaekwa. Ẹ̀be anyi amakwa onye meru; ọ̀ phụ́ahaa ọ́zo. Ọ̀ kwa g'unu j́ia ya g'o pfua l'ọ́nu onwiya; eshinu ọ́gerenya yia dụ́waa shii.” 22 Iphe, ndu nwuru nwoke ono gude pfua nno bụ̀ l'ẹ́phe atshu ndu Jiu ebvu; kẹ̀le ndu Jiu chihawaru yia sù l'ọ̀ -duru onye gudebaa ọ́nu yia pfua l'edzudzu-ọ́ha l'ọ́o Jizosu bụ̀ Kéreshi ọ́bu; ẹ́phe akpọ́-chia onye ọ́bu mkpọ́-chi sù g'ọ̀ tọ̀ batabahe l'ulo-ndzuko phẹ̀. 23 Noo g'o gude ndu nwuru yia nù sù: “Unu j́ia ya; ọ́gerenya yia dụ́waa shii.”

24 Ọ́o ya bụ̀; ẹ́phe byakwa ekua nwoke ono, shi atshu ishi ono k'ugbo ẹ́bo sù yia: “Kwabẹ̀ Chileke nwẹ́kiya ùbvù; pfiaru anyi ire-lanu; l'anyibedua l'onwanyi maakwaru lẹ̀ nwoke ono bụ̀ onye iphe-ẹ́ji.”

25 Nwoke ono sù phẹ̀: “Mu ta amakwa ?ọ̀ bụ̀ onye iphe-ẹ́ji-o tọ̀ tọ̀ bụ̀du yia. Ọ́phu mu gude

ẹka bu ẹ mu shi atsu ishi; ọle nta-a be mu aphuwaa ọzo.”

²⁶ Ẹphe jia ya su iya: “?Denu g’o nwuru unu l’iya? ?Denukpoo g’o gude mee ngu; i phuahaa ọzo obu?”

²⁷ Ọ su phe: “Ọ kwa-a iphe lanu-a, mu pfuhawaru unu-a; ebe unu angabeduru iya nchi-a. ?Ọ nwuru inwu-agma be unu eme g’unu numa iya ọzo? To ọ dufua unu g’unu buru ndu etsoje iya nu?”

²⁸ Ẹphe phuahaa ya iphu su iya: “Ọ kwa gubedua bu onye etsoje iya nu! Anyibedua bukwa ẹka ke Mosisu be anyi etso! ²⁹ Ọ buru Mosisu be anyi maru ẹ Chileke pfuru opfu nu. Ọ -buru onye ọwa-a be anyi ta amakwa ẹka o shi.”

³⁰ Nwoke ono, shi atsu ishi ono bua ntumatu su: “Ha-oo! Ọwa-a dukwa mu nu biribiri! Unu ta amadu ẹka o shi; ọle o mekwanuru; mu saa enya labo gude aphu ọzo. ³¹ Iphe, doru enya bu ẹ Chileke ta angajeduru ndu iphe-eji nchi; o bekwanu l’onye abajeru Chileke eja bya emeje iphe, du Chileke ree l’obu be ọngajeru nchi. ³² Eshinu mgboko du be ọ toko du-swekwaa onye numajeru l’o duru onye mejeru onye shi l’epho tsuta ishi; ọ phuahaa ọzo. ³³ Ọ -bu ẹ nwoke-a te shi l’ẹka Chileke bya; me ọ to dukwa iphe, o gege adu ike mee.”

³⁴ Ẹphe vupyabe iya su: “?Iibya anyi ezi iphe! Gube onye ngupyaberu eme iphe-eji l’era?” Ẹphe chifu iya.

Atsu ishi ke ndu Farisii

³⁵ Jizọsu numa l'ẹphe chifuwaru nwoke ono bya eje aṣọ-vu iya sù iya: “?I kwetarù l'ìi-nọdu l'ẹka Abùbu-Ndiphe?”

³⁶ O sù Jizọsu: “Jiko kanuru mu onye o bu ge mu ekweta nkiya.”

³⁷ Jizọsu sù iya: “I gbẹ gudewaa ẹnya ngu hụmawaa onye oḅu. Mbù l'ọo ya epfu eyeru ngu nta-a.”

³⁸ Nwoke ono sù: “Nnajiuphu! Mu kwetawaru!” O bya adaa kpurumu l'alì baaru iya ẹja.

³⁹ Jizọsu sù iya: “Iphe, mu zọberu bya lẹ mgboko-a bu ge mu kpee ikpe; k'ọphu ndu atsù ishi a-phụahaa ọzo; ndu aphụ ọzo a-tsụahaa ishi.”

⁴⁰ Ndu Fárisii, harù nọ-kube iya nù numa iphe ono; ẹphe sù iya: “?Iipfu l'anyịbedua atsùfua ishi tọo gunu?”

⁴¹ Jizọsu sù phẹ: “O -bu l'ọo iphe unu atsù ishi; mẹ o tọ dukwa iphe-ẹji gege adù unu l'ẹhu. Obenu lẹ nta-a, unu suru l'unu aphụ ọzo-a bẹ unu vukwaphọ iphe-ẹji unu l'ishi g'unu vu iya.”

10

Onye eche aturu

¹ Jizọsu sù phẹ: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye eshidu l'oguzo bahù l'ẹka aachibaje aturu; o gbẹ shia ibiya ọzo nyiba iya enyiba; onye ono bukwa iphuru buru onye ana nfù. ² Oo onye shiru oguzo bahù l'ẹka aachibaje aturu bu onye eche aturu ono. ³ O buru onye ono bẹ onye eche oguzo ẹka aachibaje aturu aguhajeru ọzo; o buru onye eche aturu ono bẹ aturu ono

anumaje olu iya; l'ọ bya ekua ophu bu aturu nkiya l'epha l'epha; duta phe lufushia. ⁴ Teke o chifutagbuchaerupho aturu nkiya; l'o vuta uzo; aturu iya ono awu etso iya; kele ephe mawaru olu iya. ⁵ Ephe tee kwekwa etsoru onye shi uswe. O kwa oso be ephe a-gbe agbaru onye obu; kele ephe ta amadu olu ndu shi uswe."

⁶ Noo etu, Jizosu nmaru phe; obenu l'iphe, o pfuru phe te edoduru phe enya.

Jizosu bu onye obu-oma, eche aturu

⁷ Tobudu iya bu; Jizosu sukwa phe ozo: "Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; o mbedia bu oguzo aka aachibaje aturu. ⁸ Iphe, bu ndu vu mu uzo bya bukota iphuru; buru ndu ana nfu; ole aturu ono te eyeduru onu yeri phe. ⁹ O kwa mbedia bu oguzo ono. Onye shiru iya nu bata be aa-dzotakwa. Onye ono e-shi iya bata; shikwa iya pho lufu; huma aka oo-ta nri g'aturu ahumaje-a. ¹⁰ Iphe, iphuru abyaje ememe kpeekpu bu g'o zita iphe; waa g'o gbua aturu; ozo ge ya mee g'iphemiphe laa l'iswi. Obenu l'iphe, mbedia l'onwomu byadoru bu g'ephe enweru ndzu; nweru k'etsutsu iya."

¹¹ "O kwa mbedia bu onye obu-oma obu, eche aturu. Onye obu-oma, eche aturu atuje ishi ndzu iya gude see iswi aturu iya. ¹² Onye e butaru ebuta; a-paru aturu ono haa gbalaa me o -huma l'agu abya; kele o to budu iya echeje aturu ono; teme ebe o budu iya nwe iya. Oo ya bu; agu ono abapfuta aturu ono bya achikaa phe. ¹³ Onye ono, e butaru ebuta ono agbalaje; kele o maru l'oo ebuta be e butaru iya; ebe o dudu iphe, o

gūberu aturu ono. ¹⁴ Sū-a; ọ kwa mbẹdua bụ onye obu-oma ọbu, eche aturu ọbu. Mu maru ndu ọphu bụ aturu mu; ndu ọphu bụ nkemu maru mu. ¹⁵ Nokwaphọ gẹ Nna mu maru mu; mu maru Nna mu. Mbẹdua atuje ishi ndzụ mu gude see iswi aturu mu. ¹⁶ Mu nwekwarupho ikpoto aturu ọzo, ayidu lẹ ndu ọwa-a. Mu jefutajekwa je achitafua pphẹ dobe; ẹphe atuko anụ olu mu. Ọo ya bụ; ẹphe atuko nmagba buru igwe aturu lanu; nweru onye lanu, eche pphẹ nụ.

¹⁷ “Iphe, meru g'o gude Nna mu yee mu obu bụ lẹ mu turu ishi ndzụ mu; k'ọphu mu a-nataphu iya azu. ¹⁸ Ọ tọ dukwa onye bụ iya nataru mu ndzụ mu ono. Ọ kwa mbẹdua turu obu mu onyo tūa ishi ndzụ mu ọbu. Ọo mbẹdua bẹ ọ dū l'ẹka. Mu -sū lẹ mu a-tū iya; mu atūa ya. Mu -sū lẹ mu a-nataphu iya azu; mu anataphu iya azu. Noo iphe, Nna mu ziru mu gẹ mu mee bụ ono.”

¹⁹ Ndu Jiu gudekwaphọ k'opfu ono, Jizosu pfuru ono bọo onwophe ẹbo ọzo. ²⁰ Ẹphe dū igwerigwe sū: “Ọ kwa ọbvụ bu nwoke-a l'ẹhu; tẹme ọbvụ nọdu emekwa iya pphọ. ?Denu g'o gude unu je angabẹ nchị l'iphe, oopfu?”

²¹ Ndu ọphu asukwanu: “Opfu ọwa-a, oopfushi-a ta abukwa opfu onye ọbvụ eme. ? Unu humajeru ẹka ọbvụ duru ike mee onye atsu ishi; ọ wata aphụ ọzo?”

Ndu Jiu ajika Jizosu

²² O rwua teke aabọ iphe lẹ Jierúsalem, bụ iya bụ ọbo-iphe, eegudeje anyata teke ono, a kpughechaaru eze-ulo Chileke bya eworu iya ye iya l'ẹka ono. Teke ono buru l'udzumini. ²³ Jizosu

nọdu ejephe l'ime eze-ulo Chileke ono l'oma Onuzo-Sólomonu. ²⁴ No iya; ndu Jiu bya adophee ya mgburugburu sụ iya: “?Bụkpohunaa a -nọ-beru inoberuagha teme l'i mee g'unme rwua anyi oḥu-ẹpho? Ọ -buru ngu bụ Kéreshi oḥu; pfukahunuru anyi.”

²⁵ Jizọsu sụ phẹ: “Mu pfuhaakwaru iya unu; unu jịka ekweta. Iphe, bụ ozi ono, mu eje ono, bụ ozi, Nna mu ziru mu ge mu jee ono bụkota iphe, agbaru mu ekebe; ²⁶ obenu l'unu te kwetakwarupho; kele unu ta ayidu le ndu oḥu bụ aturu nkemu. ²⁷ Sụ-a; aturu nkemu anugbakwaa olu mu; mu maru phẹ; ẹphe nọdu awuje etso mu. ²⁸ Iphe, mu anuje phẹ bụ ndzụ ojejeje; ẹbe ẹphe ayidu laa l'iswi; ẹbe ọ dukwapho onye byaru anafu phẹ l'eka mu. ²⁹ Ọo Nna mu, bụ iya yeru phẹ l'eka mu bụ onye kakota shii; ẹbe ọ dudu onye adu ike anafu phẹ l'eka Nna mu ono. ³⁰ Mbẹdua mu le Nna mu bụkwa nanu.”

³¹ No iya; ndu Jiu kwakokwaa mkpuma k'ugbo ẹbo g'ẹphe tugbua ya. ³² Jizọsu sụ phẹ: “Mu goshiakwaru unu igwerigwe ẹguru ozi, shi Nna mu l'eka. ?Bụkpohunaa ole l'iphe ono, mu meshiru ono be unu zoberu eme g'unu gude mkpuma tugbua mu?”

³³ Ndu Jiu ono sụ iya: “Ọ to bụkwa k'ẹguru ozi ngu be anyi gude eme g'anyi gude mkpuma tugbua ngu. Ọ kwa l'iipfurwushi ẹpha Chileke. Noo kele ọo gube nemadzụ mmanu woru onwongu mebe Chileke.”

³⁴ Jizọsu jia phẹ sụ phẹ: “?Te denuru iya-a l'ekwo ekemu unu sụ le Chileke suru l'unu

bugbaa chi l'èhu l'èhu. ³⁵ A makwaru-a l'iphe, e deru l'èkwo-opfu Chileke te enwedu echikpohu. O -buru lè Chileke kuru ndu ono, o yeru opfu iya l'èka ono chi l'èhu l'èhu; ³⁶ ?o nwuru inwu-agma bẹ unu sūru l'ọo epfurwushi bẹ mu epfurwushi epha Chileke; opfu lẹ mu sūru l'ọo mbedua bu Nwa Chileke obu? Mbụ-a; ọ kwa Chileke ono hotaru mu; bya ezia mu gẹ mu bya lẹ mgboko. ³⁷ O -buru l'iphe-a, mu emegbaa te eshidu l'èka Nna mu; unu te ejekwaro ekweta nkemu. ³⁸ Teke ọ bukwanu l'ọ bu-a iphe, shi l'èka Nna mu bẹ mu emegbaa; unu kwetakponu l'iphemiphe ono, mu eme ono shi l'èka Nna mu; m'ọ betaruro ophu unu ekwetadu kẹ mbedua. Unu -kweta; ọo ya bu l'o doo unu enya; teme unu amakwarupho lẹ Nna mu no mu l'ime; mu nodu Nna mu ono l'ime."

³⁹ Epe wu-lihukwa ozo g'ephe gude iya; ọ nyikofu gbala.

⁴⁰ O tugbukwaa ozo je adabua Jiṅdanu lufu azu iya ophu jerwua eka ono, Jiṅnu shi anoduje emeshi baputizimu lẹ mbu pho je anodu l'èka ono. ⁴¹ A du igwerigwe wu-pfuta iya. Epe nodu epfu su: "O to dukwa iphe-ohumalenya, Jiṅnu meru; ole iphe, bukpo iphe Jiṅnu pfuru k'èhu nwoke-a bukotakwa okpobe-opfu." ⁴² A dukpo igwerigwe kweta kẹ Jizosu l'èka ono.

11

Onwu Lazarosu

¹ Noo ya; ọ duru nwoke lanu, aza Lazarosu, bu onye Betani; iphe nodu eme iya. Betani bu mkpukpu, Meri yele nwune iya kẹ nwanyi, bu

Mata bu. ² Meri ono bu nwanyi ono, mecharu wota manụ, eshi mkpọ bya etee Nnajiuphu l'ọkpa labọ; gude egbushi iya huchaa ya ya-a. Ọ buru nwune iya kẹ nwoke bu Lazarosu ono, bẹ iphe eme obu. ³ Tọbudu iya bu; unwune iya kẹ nwanyi phe zia ozi g'e zia Jizosu l'onyà iya-a, o yeru obu-a bẹ iphe-ememe zup̄yabekwaru.

⁴ Jizosu nūmae ya phọ bya asụ: “Ehu ono te emekwa iya k'anwuhu. Ọ kwa iphe, ee-gude kwabẹ Chileke ùbvù; bya egudekwa iya phọ jaa Nwa Chileke ajaja.”

⁵ Jizosu yekpọoru Mata obu; mẹ nwune iya kẹ nwanyi; mẹ Lazarosu. ⁶ Noo ya; Jizosu nūmachaepho l'iphe-ememe zup̄yaberu Lazarosu; ọ kpọo up̄fu nọfua abalị labọ l'ẹka ono, ọ nọ ono. ⁷ E mechaa; ọ sụ ndu etsoje iya nụ: “Unu g'anyi laphu azụ lẹ Jiudiya.”

⁸ Ndu etsoje iya nụ sụ iya: “?Ọ kwa l'ọ bu-a mgboru nta-a bẹ ndu Jiu shi eme g'ẹphe tugbua ngu lẹ mkpuma-a? Ọ buru iya bẹ ị sūru l'ii-laphu azụ l'ẹka ono ọzobaa.”

⁹ Jizosu sụ phe: “?Tọbudu awa iri l'ẹbo du l'eswe ujiku ophu? Onye eje iphe l'eswe te evukotajekwa iphe daa; kele onye ono gude ìphóró kẹ mgboko-a ahuma ụzo. ¹⁰ Obenu l'onye eje ije l'enyashi evukotajẹ iphe daa op̄fu l'ìphóró ono ta adudu iya l'ẹhu.” ¹¹ O pfughechaepho iphe ono; ọ sụ phe: “Ọnyà anyi, bu Lazarosu bẹ mgbenya tuakwaru; ọle mu e-jekwa ekutee ya lẹ mgbenya obu.”

¹² Ndu etsoje iya nụ sụ iya: “Nnajiuphu! Ọ -nọdu ekuwaa mgbenya bẹ ọ buanaa ya

ewekoroḥu.” ¹³ Kele ndu etsoje iya nū gbẹ dobesu l'ọo mgbenya mmanu be ọ suru l'ooku. Eṣhe ta amadu l'iphe, Jizosu epfu bu l'ọ nwuhuwaru anwuhu. ¹⁴ Toḅudu iya bu; Jizosu pfiaru phe iya hoo haa su phe: “Lazarosu nwuhuwaku.” ¹⁵ “Teme ọ bukwaruro l'iswi ehu unu be ehu gude atso mu utso le mu ta anodu l'eka ono. Ọo iphe ono e-me g'unu kweta. Ọle ọ bu; unu gbalihu g'anyi jepfu iya.”

¹⁶ Tomosu, bu onye eekuje “Ejima” su ndu g'ephe tukoru etsoje Jizosu: “Unu g'anyi tso-fukwaarupho Nnajiuphu; k'ophu anyi l'iya anwuhukota l'eka lanu.”

Jizosu l'onwiya bu eteta l'onwu buru ndzu

¹⁷ Toḅudu iya bu; Jizosu byaepho; ọ huma le Lazarosu be a gbẹ liwanu ọ nowanu ujiku eno l'ilu. ¹⁸ Betani nokwaa ntse le Jierusalemu. Ọ bua; a -gbẹ le manyiru labo me e -shi le Jierusalemu. ¹⁹ Noo g'o shitaru; ndu Jiu du igwerigwe wuru byapfuta Mata yele Meri; byaru phe akporu iphu ke nwune phe ono, nwuhuru nu ono.

²⁰ No iya; Mata numaepho le Jizosu abya; ọ gba iya ndzuta. Meri gwodoshihuro l'ulo. ²¹ Mata su Jizosu: “Nnajiuphu; ọ -bu l'i no l'eka-a me nwune mu nwoke ono tege anwuhukwa. ²² Ọle nta-a be mu makwaru-a l'iphe, bukpo iphe, i suru Chileke g'ọ nu ngu be ọo-nu ngu.”

²³ Jizosu su iya: “Nwune ngu nwoke e-tetakwa-a ọzo nodu ndzu.”

²⁴ Mata sù iya: “Mu makwaru-a l'oo-teta ọzo dzuru ndzu mbọku ikpazu teke nemadzu l'ophu e-shi l'onwu teta bya anoduchaa ndzu.”

²⁵ Jizosu sù iya: “Ọ kwa mbedua bu eshi l'onwu teta bya aburu ndzu. Mbụ l'iphe, bu onye kwetaru nkemu a-nodu ndzu o betakporu o nwuhu anwuhu. ²⁶ Temanu; iphe, bu onye no ndzu bya ekweta nkemu taa byadu anwuhu anwuhu jasụ lẹ tuutuutu lẹ mimiimii. ?I kwetaru opfu mu ono; to ti kwetaduru?”

²⁷ Mata sù iya: “Ee; Nnajiuphu. Mu kwekwaru-a l'oo ngu bu Kereshi obu, bu Nwa Chileke, bu iya bu onye obu, a-bya lẹ mgboko.”

Enya-mini ghakashihuru Jizosu l'anya

²⁸ Mata pfuchaa nno bya alaa je ekuchi nwune iya Meri ekuchi; to nwehu pfiaru iya sù iya: “O-zì-iphe nokwa l'eka-a; mbụ l'ookukwa ngu oku.” ²⁹ Anuma, Meri anuma iya; o zil-ihu gbapfushia Jizosu. ³⁰ Teke ono be Jizosu teke abatakpokwanu l'ime mkpukpu ono. Ọ nokwadro lẹ mgbadagba pho, Mata jepfuru iya pho. ³¹ Ndu Jiu ono, ephe lẹ Meri no l'ulo; ephe nodu adu iya obu ono wufuta wu-tsoru iya g'ephe humaru g'o gbalihuru kwofu etezi. Ephe gbẹ dobesu l'ooje l'ilu eje ara ekwa l'eka ono.

³² Noo ya; Meri byarwutaepho l'eka Jizosu no; bya ahumae ya pho; o daa kpurumu l'aguga okpa iya sù iya: “Nnajiuphu! Ọ -bu l'i nohawaa l'eka-a me nwune mu nwoke-a tege anwuhukwa.”

³³ Jizosu humaepho Meri g'ora ekwa me ge ndu Jiu, ephe lẹ Meri ono swi tukoru ara ekwa;

ḡhu ghuahaa ya eg̃hu; t̃eme o rwuhukwa iya ph̃o l'ḡhu. ³⁴ O s̃u ph̃e: “?B̃u l'awe b̃e unu liru iya?”

Ḳphe s̃u iya: “Nnajiuphu; bya bya ah̃ma ḡka ḡbu.”

³⁵ Ḳnya-mini ghakash̃ihu Jiz̃osu. ³⁶ Ndu Jiu s̃u: “Owiwo-e! Unu lewar̃o g'o yeberu Lazar̃osu obu-o!”

³⁷ O d̃uru ndu ḡphu har̃u s̃u: “?O d̃u ngu ḡe nwoke-a, meru onye ats̃u ishi; ḡ ph̃uahaa ṽzo-a tege ad̃udu ike mee ḡe Lazar̃osu ta anw̃hushi t̃o?”

Jiz̃osu eme ḡe Lazar̃osu shi l'ḡnwu teta dz̃uru ndz̃u

³⁸ Anw̃uhu Lazar̃osu ono ghuahaa Jiz̃osu eg̃hu ḡzo; ḡ t̃ug̃bua jeshia l'ilu ḡka ono, e liru iya ono. Ilu ono b̃u ḡgba, e gudekwaph̃o eze m̃kpuma swichia ḡnu iya. ³⁹ Jiz̃osu s̃u ph̃e: “Unu swifu eze m̃kpuma ono.”

Noo ya; Mata, b̃u iya b̃u onye ḡ b̃u nwune iya nw̃huru ḡbu s̃u iya: “Nnajiuphu! Nta-a b̃e ḡogbekwanu eshiwaa ishi. Ntañu-a kweakwaa ya abal̃i ḡno, e liru iya.”

⁴⁰ Jiz̃osu s̃u iya: “?Mu ta as̃uhaadaru ngu l'i -kweta l'i gude ḡnya ngu h̃ma ḡdu-biribiri Chileke.” ⁴¹ T̃obudu iya b̃u; ḡphe bya eswifu m̃kpuma ono. Jiz̃osu bya apalia ḡnya imeli s̃u: “Nna! Mu ekele ngu ekele; l'ḡ ñumaru olu mu. ⁴² Mu makwar̃u-a l'ḡ t̃o d̃udu teke ḡ t̃i ñumajedu olu mu. Obenu l'ḡo iswi ḡhu ndu-a, pf̃u-kube ḡka-a b̃e mu gude ep̃fu ḡwa g'ḡphe ekweta l'ḡo ngu ziru mu ḡe mu bya.” ⁴³ O pfuchaḡpho nno bya arashia ya ike s̃u: “Lazar̃osu! L̃ufuta!”

44 Nwoke ono, nwuhuru anwuhu ono futa yele ekwa ocha a ono, e gude phuchia ya eka me okpa; me ekwa odzu ophu e gude phuchia ya iphu. Jizosu su phe: "Unu toshichaa ya iphe ono g'ọ tughua."

Ndu-ishi achi idzu egbu Jizosu

(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Igwerigwe ndu Jiu ono, wutsoru Meri ono gude enya phe huma iphe ono, Jizosu meru ono; bya ekweta nkiya. 46 Obenu l'ọ duru ndu ophu jepfulerua ndu Farisii je akooru phe iphe, Jizosu meru. 47 Tobudu iya bu; ndu-ishi uke Chileke me ndu Farisii bya akpakoo ogbo-ikpe, ephe l'ephe ekpeje ikpe su: "?Anyi e-mekpoo iphe-a ime-agma? Nwoke-a emeshinukakwa igwerigwe iphe-ohumalenya. 48 Teke anyi haru iya g'o mee iphe-a, oome-a be onyemonye a-tukokwa kweta nkiya; ndu Romu a-byakwa atuko eze-ulo anyi-a me ndu ndu-anyi l'ophu lwa rengurengu."

49 Obenu l'onye lanu l'ime phe, epha iya bu Kayafasu, bu iya bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke k'apha ono suru phe: "Unu ta amakwa iphe ilile. 50 ?Unu ta amadu l'ọ karu anyi ree g'onye lanu nwuhu-chiru ndu Jiu l'ophu; eme l'onye lanu no ndu; oha l'ophu tuko buru mkpurupyata." 51 Iphe ono, o pfuru ono ta abukwa ike k'onwiya be o gude pfua ya. Obenu l'eshi ophu o bu iya bu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke k'apha ono be o humaru le Jizosu emechaa nwuhu-chiru oha l'ophu. 52 O to bukwa-a oha ono nwekiya be o-nwuhu-chiru. O kwa g'ooshi nno chikobe unwu Chileke ono,

gbakashihuru dzuru mgboko ono g'ephe buru nanu.

⁵³ Oo ya bu; ndu-ishi ndu Jiu shi eshi mboku ono chiahaa idzu g'ephe e-me megbua Jizosu.

⁵⁴ O bunuru iya bu le Jizosu akpabuhu l'edzudzuoha l'echi ndu Jiu. O gbeshi l'eka ono jeshia ali, no-kube echiegu bya alaa le mkpukpu, no l'eka ono, eekuje Ifuremu. O laa eka ono je anodu yele ndu etsoje iya nu.

⁵⁵ Teke ono be obo Ojegahata ndu Jiu rwukpowaru ntse. A du igwerigwe shigbaa l'ali ndu Jiu eje Jierusalemu g'ephe je emee nsu aswafu onwophe nturuwu; teme l'oorwua l'obo-iphe ono.

⁵⁶ Epe tuko elephe enya Jizosu. Epe dzukopho l'eze-ulo Chileke; epe nodu ajijegbaa nwibe phe su: “?Denukpoo g'unubedua ari iya? ?O du unu g'o too byadu obo-iphe-a too?” ⁵⁷ Ndu-ishi uke Chileke me ndu Farisii tubuhawaru su l'o -buru l'o duru onye maru eka o no; g'onye obu mee g'ephe maru k'ophu epe e-je egude iya.

12

*Aawu Jizosu manu,
eshi mkpo le Betani*

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ O ghuduepho abali ishii teme l'a bahu l'obo Ojegahata ono; Jizosu tugbua jeshia Betani. Betani bu mkpukpu, Lazarosu bu, bu iya bu nwoke ono, Jizosu mejeru; o shi l'onwu teta nodu ndzu pho. ² O rwua l'eka ono; epe shiaru iya ite ebyaa. O buru Mata akwakoru phe nri; yebedua, bu Lazarosu yiru le ndu epe le Jizosu

eri nri ono. ³ No iya; Meri gbeshiepho je ewota mgbere manụ, eshi mkpọ, a zuru oke aswa; mbụ manụ, e gude nadụ, guru egugu mee. O wota iya gude bya awụa Jizọsu l'ọkpa bya egude ẹgbushi iya huchaa ya ọkpa ọbu. Mkpọ manụ ono tuko ụlo ono vọo pfurupfuru. ⁴ Ọ buru iya bụ lẹ Jiudasu Isukariyotu, yi lẹ ndu etsoje Jizọsu, bụ iya bụ onye ono, mechaaru deru iya ye-a; tufuepho onu sụ: ⁵ “?Buna-a gunu bẹ e te wotaduru manụ-a je eree reta ukporo pangu lẹ pangu iri gude je ekeeru ndu adudu g'ọ dụ phẹ?” ⁶ Iphe, Jiudasu gude pfua iphe ono ta abukwa l'ọo g'ọ letaberu ndu adudu g'ọ dụ phẹ ẹnya. Iphe, o gude pfua ya bukwa l'ọ bụ iphuru; ọ buru iya egudeje ẹkpa, okpoga phẹ aduje; ọ nọdu ezitaje iphe, e yeru iya.

⁷ Jizọsu sụ iya: “Paru nwanyi haa! Haa ya g'ọ kwakọbe iphe, o gude ngaberu mbọku, ee-li mu. ⁸ Unu lẹ ndu adudu g'ọ dụ phẹ anọ tekenteke; obenu lẹ mbedua ta abyaduru kẹ gẹ mu l'unu buwaruro bupyabe.”

Idzu g'e gbua Lazarosu

⁹ O be teke igwerigwe ndu Jiu numaru l'ọo lẹ Betani bẹ Jizọsu nọ; ẹphe wuru jeshia ẹka ono. Ọ tọ bukwa Jizọsu bẹ ẹphe chọru jee kpurumu. Ẹphe jekwarupho g'ẹphe hụma Lazarosu, bụ iya bụ onye ono, o meru; o shi l'onwu teta ono. ¹⁰ Ndu-ishi uke Chileke chikwaapho idzu l'ẹphe e-gbufukwaapho Lazarosu. ¹¹ Ishi iphe, ẹphe gude sụ l'ẹphe e-gbu iya bụ l'ọo opfu ẹhu Lazarosu ono bẹ igwerigwe ndu Jiu gude

anashiḥu ndu-ishi pḥe agbakashiḥu ejegbaa eworu onwophe ye l'eka Jizosu.

Jizosu abahu le Jierusalemu

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² O rwua nchitabohu iya; igwerigwe oha ono, byaru k'obo Ojehata ono numa le Jizosu abya Jierusalemu. ¹³ O buru iya bu epe gbafutachaa je egbukoo ekwo-igu gude gba iya ndzuta. Epe nodu akpo okwe asuje:

"G'ajaja buru ke Chileke!

Onu-oma tsoru onye ono,

shi l'eka Nnajiuphu anyi,

bu Chileke abya ono!

G'ajaja buru ke

Eze ndu Izurelu!"

¹⁴ No iya; Jizosu bya ahuma nwa nkafu-igara bya ano-koru iya, bu iya bu iphe obu, e deru l'ekwo Opfu Chileke su:

¹⁵ "Ge ndzu ta agukwa ngu

nwada Zayonu!

Le nta-a be onye-eze ngu

noakwaa l'eli nwa

nkafu-igara abya!*"

¹⁶ Ebe iphe ono eshidu edoje ndu etsoje iya nu enya le mbu. Oe o -rwuerupho ge Chileke kubataru Jizosu l'imigwe; kwabe iya ubvu, paru eka; epe gbe teke ono rita iphe ono, e deru ke nkiya ono; l'ephe mewaru iya iphe ono, ekwo-opfu Chileke pfuru ono.

¹⁷ Teke ono, Jizosu kuru Lazarosu oku; mee ya o dzukwaru ndzu ozo; shi l'eka e liru iya

* **12:15** 12:15 Gunaa Zek 9:9.

futa ono bẹ a dọ igwerigwe nọdu l'ẹka ono. Ọ bọru igwerigwe ndu ono bẹ pfukashiru ndu ọzo iphe ono, nwuru nu ono. ¹⁸ Noo iphe, meru g'ọ gude a dọ igwerigwe nno gba iya ndzuta. Ẹphe numahawaru l'ọo Jizosu bẹ meru iphe-ohumalenya ono. ¹⁹ Ndu Fárisii pfuahaa l'ime onwophe asuje: “Unu ahuma. Idzu anyi ọbu arwuhahanaa. Unu lewaro ge mgboko l'ophu zelihuru awu etso iya.”

Ndu Gurisu haru acho Jizosu

²⁰ Ndu shi l'alì Gurisu haru yiru le ndu jeru abaru Chileke eja le Jierusalemu g'aabo iphe ono. ²¹ Ndu ono bya ahuma Filipu; Filipu bu onye Betusayida, bu mkpukpu, no le Galili. Ẹphe wupfu iya je asu iya: “Nwoke-ibe mu! ?Denu g'eeme g'anyi le Jizosu huma?”

²² Ọo ya bu; Filipu je epfuaru iya Anduru. Anduru yele Filipu swiru je epfuaru iya Jizosu. ²³ Noo ya; Jizosu su phe: “Nta-a bẹ o rwuakwaru teke aa-huma Abubu-Ndiphe l'odu-biribiri iya. ²⁴ Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; akpuru ereshi -adabaduru l'alì rehu ewa bẹ o noekwapho g'ọ no. Ọle o -rehukwanu bẹ omije deru yekete. ²⁵ Onye yeru enya le ndu iya l'e-tuphakwa iya etupha; ọle onye kpọru ndu iya ashì le mgboko-a l'e-gude iya gbata ndu ojejoje. ²⁶ Onye ọ du iya g'ọ bọru onye ejeru mu ozi g'onye ọbu bya etsoru mu g'ọo-bukwanuru ẹka mu no bẹ onye ọbu, ejeru mu ozi ọbu a-nodu. Onye bu onye ejeru mu ozi bẹ Nna mu a-kwabekwa ùbvù.”

Jizosu epfu opfu onwu iya

27 “Sụ-a; ọ kwa nta-a bẹ obu etsu mu mini. ? Bụ ụnu bẹ mu e-pfu? ?Bụ ụ mu sụ Nna mu g'ọ dzọo mu lẹ nta-a? Tụswekwa! Ọ kwa iphe, abya eme nta-a bẹ mu byadoru.” 28 “Nna! Menaa g'a hụma ọdu-biribiri dụ l'ẹpha ngu.”

Tọbudu iya bụ; ọ duru olu, shi l'imigwe sụ: “Mu meakwaru a hụma ọdu-biribiri ono; mu jekwaphọ emebaa g'a hụmabaa ya ọzo.”

29 Igwerigwe ọha ono, pfukube ẹka ono numa iya; ẹphe sụ l'ọo igwe deru edede. Ndu haru sụ: “Ọ kwa ojozi-imigwe pfuru yeru iya!”

30 Jizosu sụ pẹ: “Ọ kwa unu bẹ e pfudoru opfu ono; ọ tọ bukwa mbẹdua bẹ e pfudoru iya. 31 Ọ kwa nta-a bẹ Chileke e-kpe ndu mgboko-a ikpe. Ọ kwa nta-a bẹ aabya echikpo ike k'onye ono, bụ iya bụ onye-ishi ndu mgboko-a. 32 Mbẹdua bẹ teke ono, ee-shi l'alị wolia mu eli ono bẹ mu a-tuko onyemonye sekuta g'ẹphe tsoru mu.”

33 Iphe ono bẹ o pfuru gude goshi ụ ẹ ya e-gude nwuhu.

34 Igwe ọha ono sụ iya: “Anyi nụmawaru iphe, e deru l'ẹkwo ekemu sụ lẹ Kéreshi ọbu anọduwaro ndzụ jasụ l'ojejeje. ?Denuhununu g'o gude ị gbẹ sụ lẹ Abubu-Ndiphe nwuhufutaje? ? Bụkpohunaa onye bụ Abubu-Ndiphe ọbu?”

35 Jizosu sụ pẹ: “Ìphóró ono bụfukwa nwan-shii bẹ ọo-nofua l'echilabọ unu. Ọphu g'unu lobaru ije nta, ìphóró duru unu; a -nonyakwa ọchii byapfuta unu. Noo kele onye eje ije l'ọchii ta amajekwaru ẹka o phuku eshi. 36 Ọphu g'unu kweta woru onwunu sẹ a sẹ l'ìphóró ono teke ìphóró ono dukwadu swiru unu g'unu aburu ndu bu l'ẹka ìphóró dụ.”

Jizos̄u pfughechaḗpho nno bya atuḡbua je edomia onwiya; ḡphu ḗphe ahumaheduru iya.

Ndu Jiu bu ekwegekwe

³⁷ O bu eviya l'o mehawaru iphe-ḡhumalenya, du igwerigwe l'ip̄hu p̄ḗ; ḡle ḗphe te ekwedu woru onwop̄ḗ ye iya l'ḗka. ³⁸ O buru iya bu l'ip̄he ono, Azáya, bu onye mpfuchiru Chileke pfuru ono avukota g'o pfuru iya. O suru:

“Nnajiuphu; ?bu onye
kwetap̄ḡoru ozi,
anyi ziru?”

Tḡo ?bu onye bḗ
Chileke goshiru ike,
shi iya l'ḗka?†”

³⁹ Noo g'o shitaru; ḗbe ḗphe ekwetaduru. Lḗ Azáya pfukwarup̄ho ḡzo s̄u:

⁴⁰ “Chileke mewaru p̄ḗ;
ḗphe tsuahaa ishi;
bya emewaa p̄ḗ
g'ḗphe kpochia
ḡkpoma g'ee-shi g'ḡ
tḡ duhe ip̄he,
ḗnya p̄ḗ a-humaje;
ḡzoo k'ḡphu ḡriri
e-rwu p̄ḗ l'ḡhu ḗpho;
g'ḗphe gbanwee
byapfuta mu ḡḗ mu
mee p̄ḗ g'ḗphe
wekḡrohu.‡”

† **12:38** 12:38 Gṅnaa Azá 53:1. ‡ **12:40** 12:40 Gṅnaa Azá 6:10.

⁴¹ Ọ buru Jizọsu bẹ Azáya epfu opfu iya ono. Iphe, o gude pfua iphe ono bu l'ọ hụmahawaruro ọdu-biribiri iya.

⁴² G'e jia epfua bẹ a dụana-a igwerigwe kweta l'ọo ya bu onye ọbu, Chileke yeru g'ọ bya ọbu; mbu lufuchaa lẹ ndu-ishi kwetachaakwaru l'ọo ya. Ọle ẹphe ta adudu ike pfufuta iya; kele ẹphe atsunuka ndu Fárisii ebvu; a -nonyakwaa; a kpochia pẹ mkpochi su g'ẹphe ta abatajẹhe l'ulo-ndzukọ. ⁴³ Noo l'ẹphe ka eye ẹnya l'ajaja ọphu ndiphe aja pẹ; eme l'ajaja ọphu Chileke gege aja pẹ.

Opfu, Jizọsu pfuru e-kpe nemadzu ikpe

⁴⁴ Jizọsu raa ya arara su: “Onye kwetaru nkemu ta abukwa-a nkemu bẹ o kwetaru kpoloko; o kwetakwarupho k'onye ono ziru mu nu ono. ⁴⁵ Onye humaru mu nu humaaakwarupho onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono. ⁴⁶ Mbẹdua l'onwomu byaru gẹ mu bya aburu iphóró duru ndiphe; k'ọphu a-buru; onye kwetaru nkemu; onye ono taa nọduhedu l'ochii. ⁴⁷ Onye numachaaru iphe-a, mu epfu-a; ẹbe o medu iya ememe; bẹ ta abukwa mu e-kpe iya ikpe; kele mu ta abyakwaru ekpe ndiphe ikpe. Iphe, mu byaru bukwa gẹ mu dzọo ndu mgboko. ⁴⁸ Onye jikaru mu nu; bya ajika anata opfu, mu epfu bẹ ọ dukwaruro onye e-kpe iya ikpe. Ọo opfu ono, mu pfuru ono bẹ bu iphe, a-nma iya ikpe lẹ mbọku ikpazu. ⁴⁹ Ishi iya bu l'iphe, mu epfu ta abudu ike ẹka mu bẹ mu gude epfu iya. Ọo Nna mu ono, ziru mu; mu bya ono gude ọnu iya goshi mu iphe, mu e-pfu; kakwaru mu pho

gẹ mu e-pfu iya. ⁵⁰ Mu makwarupho l'iphe ono, ọ sūru gẹ mu pfua ono anuje ndzu ojejoje. Ọo ya bu l'iphe, bu iphe, mu epfu buẹpho iphe, Nna sūru gẹ mu pfua bẹ mu epfu.”

13

Jizọsu akwọ ndu etsoje iya nū ọkpa

¹ O ghuduepho ujiku lanu; l'a bahu l'obo Ojeghata ono; Jizọsu mawaru lẹ teke ya a-ha mgboko ọwa; lapfushia Nna iya rwuwaru. Jizọsu shiepho lẹ mbu yee ndu bu ndu nkiya lẹ mgboko-a obu; mbu yee phe iya pho yerwua l'ishi.

² Noo ya; Jizọsu ye le ndu etsoje iya nū tuko nodu eri nri-enyashi. Obutuswe yehawaruro Jiudasu Isukariyotu, bu nwa Sayimonu oriri l'obu g'o je ederu Jizọsu ye l'eka ndu ohogu iya.

³ Jizọsu maekwarupho lẹ Nna iya yekotaru iya iphemiphe l'eka; maru l'ọo l'eka Chileke bẹ ya shi; teme ọ bukwarupho Chileke bẹ ya alafu.

⁴ Tọbudu iya bu; Jizọsu gbalihu l'eka ọ nọ eri nri-enyashi ono bya achiru uwe ehu iya wushi; chita anamu nmaru l'upfu. ⁵ Ọ bya ekuru mini ye lẹ gbamugbamu wata akwọ ndu etsoje iya nū ọkpa; bya egude anamu pho, ọ nma l'upfu pho ehucha phe iya. ⁶ Tọbudu iya bu; o - rwuepho l'eka Sayimonu Pyita nọ; Pyita su iya: “Tuswekwa! Nnajiuphu! ?Buchia gubedua abya mu akwọ ọkpa?”

⁷ Jizọsu su iya: “Iphe, mu eme bẹ i ti makwa nta-a. Ọ kwa l'e mechaa bẹ oo-do ngu-a enya.”

⁸ Pyita su iya: “Ephokwaro k'akwọ mbedua ọkpa ephopho ophu.”

Jizḡsu sḡ iya: “Mu akwḡduru ngu ḡkpa bḡ mu lḡ ngu tee megbakwa.”

⁹ Sayimonu Pyḡta sḡ iya: “Jikokwa! Nnajiuphu! Ḡ -dḡ nno bḡ ḡ tḡ bukwaḡ ḡkpa bḡ ḡ-kwḡ mu kpḡekpu; tḡkokwa mu ḡka mḡ ishi sakḡta.”

¹⁰ Jizḡsu sḡ iya: “Onye a wḡwaru ḡhu bḡ mkpa awḡ ḡhu ḡzo adḡhekwaru. Ḡḡ ḡkpa bḡ onye ḡbu akwḡje eshi ḡphu inyi adḡhedu iya l'ḡhu ilile. Unu tḡkwaru dḡ ree; ḡle ḡ tḡ bḡdu g'unu ha dḡ-gbua ree.” ¹¹ Iphe, Jizḡsu gude sḡ l'ḡ tḡ bḡdu g'ḡphe ha dḡ-gbua ree bḡ l'ḡ mawaru onye ḡphu bḡ iya e-deru iya ye l'ḡka ndu ḡhḡgu iya.

¹² No iya; ḡ kwḡchae phḡ phḡ ḡkpa ono; ḡ chḡta uwe ḡhu iya yee bya alaphu azḡ l'ḡka ḡ shi nḡdu bya ajḡa phḡ sḡ: “?Unu makpḡoru iphe ono, mu meru unu ono? ¹³ Iphe, unu anḡduje eku mu bḡ ‘O-zi-iphe’ bya eku mu ‘Nnajiuphu’. Ḡphu unu ekuswekwaru; kḡle ḡ bukwaḡ iphe onoya bḡ mu bḡ. ¹⁴ Ḡle-a; eshi ḡphu ḡ bḡ mbḡdua, bḡ Nnajiuphu unu bya abḡru onye ezḡje unu iphe bḡ gbḡchia bya akwḡḡ unu ḡkpa; bḡ ḡ gbakwarḡ g'unu jḡnḡ je akwḡje nwibe unu ḡkpa ḡgube ono, mu kwḡru unu ono. ¹⁵ L'ḡ kwa iphe, unu e-letajḡ eme bḡ mu meru goshi unu ono; g'unu eletajḡ iya mee gḡ mu meru unu ono. ¹⁶ Lḡ-a; gḡ mu gbukwaaru iya unu tororo; nwokoro ta akajḡkwa nnajiuphu iya shii; ḡbe onye e ziru ozi akajḡkwa onye ziru iya ozi shii. ¹⁷ Unu makḡtawaru iphemiphe ono. Ḡ -bḡru l'unu tḡkoru iya eme ememe bḡ Chileke a-gḡkwaru ḡhu-ḡtso nḡ unu.

18 “Ọ tọ bukwa unu g'unu ha bẹ mu epfu opfu-a anu. Mu makotakwaru gẹ ndu mu hotaru gbaru. Ọle iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke vufutajenupho g'e deru iya, bu iya bu iphe, suru: ‘Ọ kwa onye ono, mu l'iya rigbaaru nri; mechaaru bya emeahaa iphe, a-tsuru mu nu.’*
 19 Mu epfukwaru iya unu nta-a, o toko rwudu-a; k'opfu bu; o -nwuje; unu ekweta l'oo mbedua bu onye obu. 20 Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; onye bu onye nataru onye mu ziru ozi nataakwaru mbedua. Onye natakwanuru mu nu nataakwarupho onye ono, ziru mu gẹ mu bya ono.”

*Jizosu epfu l'ee-deru iya ye
 ndu ohogu iya l'eka*

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Jizosu pfuchaa nno; meji tsua ya pharamu. Ọ sọ phe: “Gẹ mu gbukwaaru iya unu tororo; o kwa onye lanu lẹ g'unu ha-a l'e-deru mu ye.”

22 Ndu ono, etsoje iya nu ono tuko legbaa nwibe phe enya; eka iphe ono tufuru phe ehu; ebe ephe amadu onye oopfuru. 23 Onye lanu lẹ ndu ono, etsoje iya nu ono, bu iya bu onye ophu Jizosu kakota eye obu bẹ no-kubekwa iya pho ntse teke ono. 24 Tobudu iya bu; Sayimonu Pyita tabuaru iya enya sọ iya g'o jitaekwa iya onye oopfuru.

25 Ọ bya akpo-kubebaa Jizosu ntse bya asu iya: “Nnajiuphu! ?Bu onye bẹ iipfu ama eka?”

26 Jizosu sọ iya: “Oo onye ono, mu a-nu ibiribe buredi, mu tsutaru l'iphe-a, eeri nri-a bu onye

* **13:18** 13:18 Ebvu 41:9.

ṅbu.” O bya etsutaḗpho ibiribe buredi ono; o woru iya nṅ Jiudasu Isukariyṅtu, bṅ nwa Sayimonu. ²⁷ Jiudasu tachaḗpho buredi ono; Nsetanu pheba iya l'ḗhu. O bṅru iya bṅ lḗ Jizṅsu asṅ iya: “Iphe, bṅ iphe, ṅbya ememe mee ya ḗgwegwa.” ²⁸ Ḗbe ṅ dṅdu ndu ono, nṅ l'ḗka ono, eeri nri ono, dṅru onye ṅphu maru iphe, ṅ zṅberu pṅuaru iya nno. ²⁹ Ndu ariṅ sṅ l'eshi ṅphu ṅ bṅ Jiudasu, l'egudeje ḗkpa okpoga phḗ bṅ iphe, Jizṅsu epfuru iya bṅ g'ṅ zṅtachakwaa iphe, ḗphe gude eme k'ṅbo-iphe; ṅzoo l'iphe, Jizṅsu pṅfuru Jiudasu bṅ g'ṅ nṅ ndu ṅkpa iphe.

³⁰ Oo ya bṅ; ṅ natachaḗpho ibiribe buredi ono; ṅ tuḅbua lṅfushia; nchi jihuanaa.

Ekemu ṅphúú

³¹ Jiudasu tuḅbuchaḗpho; Jizṅsu sṅ: “Oo nta-a bḗ e goshiru ṅdu-biribiri kḗ Abṅbu-Ndiphe. O buḅwarupho l'ḗka iya bḗ ee-shi hṅma ṅdu-biribiri kḗ Chileke. ³² Oo ya bṅ; ṅ -bṅru lḗ Abṅbu-Ndiphe meru g'a hṅma ṅdu-biribiri kḗ Chileke; nokwaphṅ ḗ Chileke e-me g'e shi l'ḗka nkiya hṅma ṅdu-biribiri kḗ Abṅbu-Ndiphe; mbṅkwa nta-a bḗ oo-me g'a hṅma ṅdu-biribiri iya ṅbu. ³³ ṅnwu mu! Mu l'unu ta aṅḗekwa iphe, barṅ ishi nta-a; unu aḅṅahaa mu. Oḗ ṅṅ iphe ono, mu pṅfuru ndu Jiu ono bḗ mu epṅkwarupho unu nta-a. ‘Ḗka mu eje bḗ unu taa dṅkwa ike abya.’ ³⁴ O kwa ekemu ṅphúú bḗ mu atṅru unu. Unu yee nwibe unu obu; mbṅ g'ṅ buḗrupho ḗ mu yeru unu obu bṅ g'unu e-yeje nwibe unu. ³⁵ Oo obu ono, unu e-ye nwibe unu ono bḗ ndu ṅzo e-gude maru l'unu bṅ ndu etsoje mu nṅ.”

Pyita a-gò lẹ ya ta amadu Jizosu
(*Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34*)

³⁶ Sayimonu Pyita jia ya sù iya: “Nnajiuphu; ?bù awe bẹ ìla ọbu?” Ọ sù iya: “Èka mu ala bẹ ì tii dukwa ike etsoru mu ala nta. Ọ chikwa alwapfuta bẹ ii-mechaa lwapfuta mu l'èka ono.”

³⁷ Pyita sù iya: “Nnajiuphu; ?ọ nwuru inw-
agha bẹ mu taa dudu ike etsoru ngu nta-a? Mbu-
a; mu dukwaa onwomu ree ami ẹnya lẹ ndzù mu
see iswi ẹhu ngu.”

³⁸ Jizosu sù iya: “Aa! ?Ì sù l'ii-du ike mìa ẹnya
lẹ ndzù ngu see iswi ẹhu mu? Gẹ mu gbukwaaru
ngu iya tororo; oke-ọku nchi-abọhu -bya ara ọrà;
bẹ ì gọakwaru ẹgo ugbo ẹto sù l'ì tì madu onye
mu bu.”

14

Jizosu; ọzo, e shi alapfu Nna

¹ Jizosu sù phẹ: “Unu ba ayọkwa ọshi l'ime obu
unu. Unu woru onwunu ye Chileke l'èka; unu
ewokwarupho onwunu ye mbedua l'èka. ² L'ibe
Nna mu bẹ ọlo-ebubu dukwa igwerigwe. Ọ -bù
l'ọ tọ dù nno; ?dẹnhunu gẹ mu g'eme sù unu
lẹ mu eje unu emeru ẹka unu a-nọdu. ³ Mu -
jechaepho je emechaerupho unu ẹka ọbu; mu
abya ọzo bya ekuta unu dokube onwomu; k'ọphu
bù ẹka mu nọ bẹ unu a-nọdukwapo. ⁴ Unu
mawaru ẹka mu ala; unu makwarupho ọzo, mu
shi ala iya.”

⁵ Tọmosu sù iya: “Nnajiuphu; anyi ta amakwa
ẹka ọbu, ìla ọbu. ?Dẹnhunu g'anyi shi maru
ọzo iya?”

⁶ Jizosụ sụ iya: “Ọ kwa mbeḍua bu ụzọ; bya aburu ọkpobe-opfu; bya aburu ndzu. Ọ tọ dukwa onye abyapfuta Nna; abudu l'onye obu shi mu l'eka. ⁷ Mbu-a; ome unu maru mu; me unu amakwaru-a Nna mu. Ọle e -shi nta-a be unu mawaru Nna bya ahumawa iya.”

⁸ Filipu sụ iya: “Nnajiuphu; goshinu anyi Nna obu ge meji anmapfuru anyi.”

⁹ Jizosụ sụ iya: “Filipu; e -shi teke-a be mu l'unu shi noduta; ebe i makwa mu pho. Onye humaru mu nu humaaakwaru Nna. ?Denuhunu g'o gude i nodu epfukwadu ge mu goshi unu Nna obu? ¹⁰ ?Ti kwetaduru le mu no Nna mu l'ime; Nna mu nodu mu l'ime. Opfu, mu anoduje epfuru unu ta abukwa ike k'eka mu be mu egudeje epfu iya. Ọ kwa Nna ono, bu mu l'ime ono agbeje mu l'ime eje ozi. ¹¹ Ọo epho g'unu kweta le mu no Nna mu l'ime; Nna mu nodu mu l'ime; odumeka unu gudekpouu k'iphe ono, mu emeshi ono kweta iphe, mu epfu.” ¹² Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; onye bu onye kweru nkemu a-dukwapfo ike mee iphe-a, mu emeshi-a. Onye obu a-kabakwaanu eme ophu ka shii. Noo le mu alapfuwa Nna mu. ¹³ Iphe, bukpo iphe, unu gude epha mu su ge Nna meeru unu be mu e-mekotaru unu. Ọo ya bu; g'eeshi le Nna huma odu-biribiri ke Nna. ¹⁴ Ọ -dukpowaru iphe, unu gude epha mu su ge mu meeru unu; mu emeeru iya unu.

Jizosụ ekweta ukwe Unme-du-Nso

15 “Sụ-a; ọ -bụru l'unu yeru mu obu; unu mekotaje ekemu, mu tūru unu. 16 Mu epfuru Nna l'ooyeru unu onye N-yemeḱa ọzo, a-ṅoduwaro swiru unu jeye ẹ tuutuutu ẹ mijimii. 17 Onye N-yemeḱa ono, Nna e-ye ono bụ Unme-du-Nsọ, bụ iya bụ Unme k'irelanu; mbụ onye ndiphe taa natadu; opfu l'ephe ta ahumajeduru iya; ọphu ephe amadu iya. O bekwanu l'unubedua maru iya. Noo ẹle o bu ebubu swiru unu. O jekwapho anoduwaro l'ime unu.”

18 “Mu taa gbahakwa unu ẹka. Mu abyapfutakwa-a unu. 19 Mbụ l'ọ phodukwaru-a nwanshii nta-a; ndu mgboko-a taa humabaedu mu ọzo; ọle unubedua l'a-huma mu-a. Eshinu mu ọ ndzụ be unubedua l'a-ṅodukwapho ndzụ. 20 O bụru mboku ono be unu a-maru ẹ mu ọ Nna mu l'ime; unubedua ṅodukwanu mu l'ime; mu ṅodukwapho unu l'ime.”

21 “O kwa onye maru ekemu, mu tūru bya eme iya ememe bụ onye yeru mu obu. Onye yeru mu obu; Nna mu eyekwa iya pho obu. Mbēdua eyekwapho onye obu obu; woru onwomu goshi iya.”

22 No iya Jiudasu; ọ tọ bukwa Jiudasu Isukariyotu; sụ iya: “Nnajiuphu; ?denu g'ii-shi goshi anyi onwongu g'ọ tọ bụ ndu mgboko be igoshi onwongu?”

23 Jizosu sụ iya: “Onye yeru mu obu anoduje eme iphe, mu pfuru. Nna mu eyekwanaa onye ono obu. Mu ẹ Nna mu abyapfuta onye obu; anyi l'iya eburu eburu. 24 Onye eyeduru mu obu te emejekwa opfu mu. Unu maanaru-a l'opfu

ono, unu anu ono ta abukwa opfu mu. O kwa opfu Nna ono, ziru mu ge mu bya ono.

²⁵ “Mu pfukotakwaru unu iphemiphe-a nta, mu l'unu nokwadu. ²⁶ Oḷe oḷo onye N-yemeka ono, bu iya bu Unme-du-Nso; mbu onye ono, Nna e-gude epha mu zia g'o lwapfuta unu ono be e-zikota unu iphemiphe; mekwapho g'unu nyataje iphemiphe, mu pfuhawaru unu.

²⁷ “Su-a; mu haakwaru unu ehu-guu. Ehu-guu ono buru mbedua be o shi l'eka; o to bukwa udu iya ophu eshije ndiphe l'eka be mu nuru unu. Unu ta ayojekwa oshi l'ime obu unu; ophu unu atsukwa ebvu. ²⁸ Unu numawaru ge mu suru unu: 'Mu alaakwa; oḷe mu a-lwapfutakwaa unu ozo.' O -bu l'oo iphe, unu yeru mu obu me unu etekwaa eswa; keḷe mu alapfu Nna; noo le Nna ono ka mu ike. ²⁹ Su-a; nta-a be mu tukoakwaru iphemiphe gheberu unu onu teke o toko nwudu. Oo ya bu; teke o nwujeru g'unu e-kweta. ³⁰ Mu te epfuekwaru unu opfu ano odu; noo keḷe onye ono, bu iya bu onye-ishi ndu mgboko-a l'abyawaa. O bekwanu l'o to dudu iphe, oo-du ike emebata mu. ³¹ Iphe, o gude mu nodu emeje iphe, Nna ziru mu ge mu mee bu ge mgboko l'ophu amaru le mu yeru Nna mu obu.”

O pfuchaa nno bya asu phe: “Unu gbalihu g'anyi lufu l'eka-a.”

15

Jizosu bu okpobe vayinu

¹ “O kwa mbedua bu okpobe vayinu; o buru Nna mu bu onye eleta opfu-vayinu ono enya.

² Iphe, bukpoo ekali, kapfuru mu l'ehu, bu ndu ophu ta amidu mebyi be oo-kwashikwa. Ekali ophu amije mebyi be onoduje akocha akocha ree g'ookabaa amimi. ³ Opfu ono, mu pfuru yeru unu ono mewaru unu nta-a; unu duebe ree. ⁴ Unu nopyabekwa mu l'ime; k'ophu mu a-nopyabekwapho unu l'ime. Oo g'ekali-oshi ayidu mita mebyi k'eka iya m'o -budu l'o kapfuru l'oshi vayinu-a; bukwapho g'unu ta ayidu yee mebyi me mu l'unu atugbaduru.

⁵ "O kwa mbedua bu vayinu ono; unubedua buru ekali iya. Onye nopyaberu mu l'ime; mbedua nopyabe iya l'ime; onye ono a-mi mebyi mishia ya ike; noo kele o to dudu iphe, unu adu ike eme ililekpoo; me mu l'unu atugbaduru buru nanu. ⁶ Onye bu onye ta anopyabeduru mu l'ime be ee-tuphakwa g'ekali-oshi, a kofuru akofu; l'o kposhihu nku; l'a chiru iya ye l'oku; g'oku kepyashia. ⁷ O -buru le mu l'unu tugbaru buru nanu; opfu mu buru unu eburu l'ime be o to dukwa iphe, bu iphe, du unu ree, unu suru g'e meeru unu, e tee meduru unu. ⁸ Noo uzo, ee-shi goshi odu-biribiri ke Nna mu; mbu g'unu mia mebyi mishikpoo ya ike gude nno goshi l'unu bu ndu etsoje mu nu. ⁹ Oo ge Nna mu yeru mu obu bu ge mu yeru unu. O buru g'unu nopyabeekwapho l'ime n-yemobu ono, mu yeru unu ono. ¹⁰ Unu -mee iphemiphe, mu suru g'unu mee be unu a-nopyabekwaa le n-yemobu nkemu; mbu egube ono, mu mekotaru iphe, Nna mu suru ge mu mee; mu nopyabe le n-yemobu ke Nna mu ono.

¹¹ "Su-a; iphemiphe-a be mu epfukotaru unu

g'ẹhu-utso nkemu aburu k'unu; waa g'ẹhu atsoo unu utso tsofu l'ishi. ¹² Wakwa iphe, mu turu unu ekemu iya baa; unu yee nwibe unu obu ge mu yeru unu. ¹³ O to nwekwa n-yemobu ozo, nemadzụ e-ye nwibe iya, ka owa-a; mbụ le nemadzụ gude iswi ẹhu ọnyà iya; mja ẹnya le ndzụ iya kweta anwuhu. ¹⁴ Unu bugbaa ọnyà mu me unu -nọdu emeje iphe, mu suru g'unu meje. ¹⁵ Mu tee kuhẹkwa unu ndu-ozu mu ozobaa; kele onye-ozu ta amajeduru iphe, nnajiuphu iya eme. Iphe, mu e-ku unu bu ọnyà mu phe; kele iphe, mu numaru l'onu Nna mu be mu tukowaru togboru unu eba. ¹⁶ O to bukwa unubedua hotaru mu; o chikwa mbedua hotaru unu dobe iche; k'ophu unu a-mi mebyi; mbụ mebyi, a-duwaro kwaseru. Oo ya bu; iphe, bukpoo iphe, unu gude epha mu su ge Nna nu unu be oo-nu unu. ¹⁷ Ekemu, mu atuerupho unu bu g'unu yee nwibe unu obu.”

Ndumashi ke ndu mgboko-a

¹⁸ “Teke o bu l'unu du ndu mgboko-a ashị; unu nyatajẹkwa le mbedua vuadaa uto duhaadaa phe ashị; teme unu duje phe. ¹⁹ O -bu l'oo iphe, unu bu ndu ke mgboko-a me ndu ke mgboko-a eyee unu obu; l'unu bu nkephe. Obenu le mu shiwaa le mgboko-a hota unu dobe iche; ebe unu abuedu nkephe. Noo g'o gude unu du phe ashị. ²⁰ Unu nyatajẹkwa iphe ono, mu pfuru unu ono; mbụ le mu suru unu le nwokoro ta akajedu nnajiuphu iya shii. Oo g'ephe mekparu mbedua ẹhu bu g'ephe e-mekpa unu. O buru g'ephe te emejedu iphe, mu pfuru bu g'ephe tee

mekwapho iphe, unu epfu. ²¹ Iphe ono g'ọ ha be epe a-tuko mee unu; opfu l'unu bu ndibe mu; kele epe ta amadu onye ono, bu iya be mu shi l'eka bya ono. ²² O -bu le mu ta abyawaa bya epfuru yeru phe me o to bukwa phe eme iphe-eji; obenu le nta-a, mu byawaru-a be o to nwekwa iphe, epe gude agofu k'iphe-eji, epe meru. ²³ Iphe, bu onye mu du ashi be Nna mu dukwapho ashi. ²⁴ Ome mu ta anodu l'echilabo phe meshia iphe, onye ozo taa dudu ike eme; me o to bukwa phe eme iphe-eji. Obenu le nta-a be epe humawaru iphe, mu meshiru; mu du phe ashi; Nna mu dukwa phe pho ashi. ²⁵ Iphe ono, epe eme ono je emee o vua; mbu iphe ono, e deru l'ekwo ekemu phe su: 'Mu du phe ashi; ebe o bu l'o duru iphe, mu meru phe.'*

²⁶ "Mu e-shikwa Nna mu l'eka zia Onye N-yemeka ono; l'o lwapfuta unu. Onye N-yemeka ono be bu iya bu Unme-du-Nso, bu iya bu Unme ire-lanu ophu shi Nna mu l'eka. O -byaepho l'o pfua opfu ehu mu yeru unu. ²⁷ Unubedua l'onwunu bufukwaapho ndu a-nodu epfu iphe, unu gude enya unu huma ke nkemu; opfu le mu l'unu shiepho le mbulembu noduta.

16

¹ "Mu pfushikotaru unu iphemiphe-a g'e tee medu unu g'unu shiswee uzo. ² Ndu Jiu a-kpo-chikwa unu mkpo-chi g'unu ta abatajehel'ulo-ndzukọ phe. Mbu-a; mboku erwuakwaa teke abujeru: onye egbu unu egbugbu l'o gbe arinu

* 15:25 15:25 Gṅnaa Ebvu 35:19; 69:4.

l'ọo Chileke bẹ ya ejeru ozi. ³ Iphe, meru g'ọ gude ẹphe je anọdu eme iya bụ l'ẹphe ta amadụ Nna; ọphu ẹphe amadụ mu. ⁴ Ọle mu tukurawu iphemiphe-a epfuru unu g'ọo-buru: o -rwuepho teke ẹphe e-me iphe ono; unu anyatajẹ lẹ mu pfuhawaru unu opfu ẹhu pẹ.”

Ozi, Unme-du-Nsọ ejeje

“Mu te eshikwa pfuhawaaru unu iphe-a lẹ mbulembu; opfu lẹ mu nọkwadu swiru unu. ⁵ Nta-a bẹ mu alapfuakwa onye ono, bụ iya ziru mu gẹ mu bya ono. Ọle ọ tọ dudu g'unu ha, onye jjeru mu sụ mu: ?bụ awe bẹ iije? ⁶ Ẹhu gbẹ rwuhu-chia unu opfu lẹ mu tukurawu iphemiphe-a epfushiru unu. ⁷ Ọle g'ọ dūhabe; gẹ mu mekwaa ya g'ọ doo unu ẹnya; ọ kakwaru unu ree mẹ mu -laa; kele mu aladuru bẹ Onye N-yemeka ono ta alwapfutakwa unu. Obenu l'ọo mu -laepho; mu ezia ya g'ọ lwapfuta unu. ⁸ Teke ọ byaerupho bẹ oo-goshi ndiphe l'ọ tọ bụdu iphe, ẹphe arị l'iphe-ẹji bụ bẹ ọ bụ; goshi pẹ l'ọ tọ bụdu iphe, ẹphe riru l'apfubekoto bụ bẹ ọ bụ; goshikwa pẹ phọ l'ọ tọ bụdu iphe, ẹphe riru l'ikpe Chileke bụ bẹ bụ iya nū. Noo g'ọo-gude goshi l'ikpe nmaru pẹ bụ ono. ⁹ Oo-goshi pẹ l'anono, ẹphe anọdu mu l'eka bụ iphe-ẹji bẹ ẹphe eme. ¹⁰ Oo-goshikwa pẹ phọ iphe, bụ apfubekoto kẹ Chileke; kele ọo lẹ mu pfuberekoto meru iphe, mu alapfu Nna; ọphu unu ahumabaedu mu ẹnya. ¹¹ Goshikwa pẹ phọ iphe, ikpe kẹ Chileke bụ; kele onye-ishi ndu mgboko-a bẹ e kpewaru ikpe.

12 “Opfu, mu gege epfuru unu dukwa igw-erigwe; ọ kwa ẹ mu -pfueberu iya unu be ọo-panuka unu ẹka nta. 13 Teke Unme-du-Nso, bu iya bu Unme ire-lanu ono byaerupho; l’o tukokpoo iphe, bu ire-lanu g’o ha kpọ-zigbuaru unu ọzo iya; noo l’o to bukwa ike k’eka iya be oogude epfu; ọ buepho iphe, ọ numaru bu iphe, oopfufe; l’o kafukwaarupho unu iphe, e-me l’iphu. 14 Su-a; ọ kwa Unme-du-Nso ono e-me g’unu huma ge mu du-be biribiri; kele oo-wota iphe, ọ numaru mu l’onu bya akọoru unu. 15 Iphemiphe, bu ke Nna bukota nkemu. Ọo ya meru g’o gude mu su l’oo-wota iphe, ọ numaru mu l’onu bya epfuaru unu.

Ndu rarọ ẹkwa a-chi ọchi

16 “Ọ phoduru nwanshii; unu ta ahumabaedu mu; a -nokwaa nwanshii; unu ahumakwa mu ọzo.”

17 O pfuchaa nno ndu etsoje iya nu haru jiahaa nwibe phe su: “?Owa-a, oopfu egube owa-a bu gunu? ?O su l’o phoduru nwanshii; a taa humahedu iya; a -nokwaa nwanshii; a humakwa iya ọzo; sukwapo ẹ ya alapfu Nna.” 18 Epe su: “?Buhunu ole bu ke l’o phoduru nwanshii? Anyi ta amakwa iphe, oopfu epfufu.”

19 Jizosu mawaru l’ephe abya iya aji aji; ọ su phe: “?Unu aji onwunu k’iphe-a, mu shi pfua su l’o phoduru nwanshii; unu taa humahedu mu; a -nokwaa nwanshii; unu ahumakwa mu ọzo-a? 20 Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; unu

a-rakwa ẹkwa; gwa aphu; ọle ndiphe be ẹhu a-nodu atso utso. Unu a-nodukwa atsū ude l'ime obu; ọle ude ono e-mechakwaa gbanwee; unu anwujaa onochi. ²¹ Oobujeru upfu watawaa eme nwanyi, du ime ẹhuka; ẹhu arwuhue ya pho arwuhu; kele o mawaru l'o rwuwaru teke ya e-je iphe, a-tsū iya l'ẹhu. O -zedachaepho; l'o zohaa iphe-ẹhuka ono. Ẹhu awata iya atso utso; kele o nwutaru nwa, l'a-nodu le mgboko. ²² Nokwapho g'o du unu nta-a bu ono. Nta-a be unu a-nodu atsū ude; ọle ujiku lanu be mu l'unu a-huma ozo; teke ono be onochi a-nashihu unu. O to duedu onye anafubaa unu ẹhu-utso unu teke ono.

²³ "O -rwuepho teke ono be o to dukwa iphe, unu byaru aji mu aji iya. Ge mu gbukwaaru iya unu tororo; iphe, bu iphe, unu gbẹ mu l'eka su ge Nna nu unu be oo-nu unu. ²⁴ Mbụ-a; o toko du-swekwaa iphe, unu gbeje mu l'eka kpaa ishi iya byasu nta. Unu pfiaru Chileke g'o nu unu iphe, mkpa iya duru unu; oo-nu iya unu. Oo ya bu g'ehu atso unu utso tsoku l'ishi."

Jizosu meru mgboko eriri; turu okoo kpua ya

²⁵ "Iphe-a be mu tukokwaru nmashiaru unu l'etu etu. Oo rwuakwa teke mu taa nmaheduru unu etu etu; mbu le mu atogbojeru unu opfu ke Nna mu ono eba. ²⁶ O -rwuepho teke ono be unu a-gbeje mu l'eka su ge Nna nu unu iphe, mkpa iya duru unu; mu ta asukwanu unu le mu e-je egude iswi ẹhu unu pfuru yeru iya. ²⁷ Ishi iya bu le Nna l'onwiya yeru unu obu; kele unu yeru mu obu bya ekweta le mu shi l'eka Chileke

nọ bya. ²⁸ Ọ kwa ẹka Nna nọ bẹ mu shi futa byatashia ẹ mgboko-a; mu nọdu alufuakwa ẹ mgboko alapfuwa Nna.”

²⁹ Ọo ya bu; ndu etsoje iya nu su iya: “Ihee; nta-a bẹ ọ ka ree; nta-a bẹ i toṅbochaaru iphemiphe ẹba; i ti nmaphehedu iya l'etu etu.

³⁰ Nta-a bẹ anyi maru l'i makotaru iphemiphe. Ọ to gbaheduru g'ọ duru onye abya ajiahaa ngu aji. Ọwa mewaru; anyi kweta l'i shi-a l'eka Chileke nọ bya.”

³¹ Jizosu su phe: “?Unu kwetawaru nta?

³² Mboku agbabeakwa; mbu ọ gbẹ rwuwanu erwurwu teke aa-chikashi unu nanu nanu; onyenonu agbaru laa ibe iya; unu atuko haa mu; mu apfu-pheru. Ọle mu ta apfu-phekwaru nkinyi mu; kele Nna pfukwaru-a swiru mu.

³³ Mu tukokwaru iphe-a pfuaru unu; k'ophu ẹhu a-du unu guu me mu l'unu -tugba buru nanu. Ọ bukwapho aphu a-tsuru unu ẹ mgboko-a; ọoepho g'unu nweru iya obu. Mu meakwaru mgboko-a eriri; turu okoo kpua ya.”

17

Jizosu epfu anu Chileke

¹ Jizosu pfughechaepho iphe ono bya apalia enya tabe l'imigwe bya asu: “Nna; ọ gbabeakwaru; menaa ge ndiphe huma ọdu-biribiri ke Nwa ngu; ge Nwa ngu ono emekwaapho ge ndiphe huma ọdu-biribiri nkengu. ² Ọo ngu nuru iya ike; ọ kakota iphe, bu nemadzu ike. Iphe, i gude mee ya nno bu g'onuje ndu ono, i yeru iya l'eka ono ndzu

ojejoje. ³ Ndzu ojejoje ono bu g'ephe maru ngu; mbu gube onye ono, bu ngu bu okpobe Chileke kpeekpu; makwarupho Jizosu Kereshi, bu onye o bu ngu ziru g'o bya. ⁴ Mu no le mgboko-a mee ge ndiphe huma g'i du-be biribiri; eshinu mu tukoru iphe ono, i ziru mu ge mu bya emee ono mekota. ⁵ Nta-a; gube Nna; menaa ge mu nodu l'odu-biribiri ono, mu shihawaa nodu ono nta-a l'ataphu ngu; mbu l'odu-biribiri ono, mu le ngu shihawaa noduta teme mgboko du ono.

⁶ "Mu meakwaru ndu ono, i hotaru le mgboko-a ye mu l'eka ono; ephe maru ngu. Oo gubedua nwehawaa phe; o buru gubedua woru phe ye mu l'eka; ephe mekotawaa opfu ngu. ⁷ Nta-a be ephe mawaru l'iphemiphe, i nuru mu shi ngu l'eka. ⁸ Noo le mu ziwaru phe ozi ono, i ziru mu ono; ephe natawa iya. Ephe makwarupho l'oo okpobe-opfu l'oo l'eka i no be mu shi bya; ephe kwetaakwa l'oo ngu ziru mu ge mu bya.

⁹ "Oo opfu ehuh phe be mu epfu anu ngu-a. O to bukwa opfu ehuh ndu mgboko be mu epfuru ngu; o kwa ke ndu ono, i yeru mu l'eka ono; nokwa ndu mu epfu nkephe bu ono; kele ndu k'ono bu nkengu. ¹⁰ Iphemiphe, bu nkemu bukwapo nkengu. Iphemiphe, bu nkengu bukwarupho nkemu. O buru phe egoshi odubiribiri nkemu. ¹¹ Humanu le nta-a be mu alwapfutaakwa ngu. Mu ta anohakwa le mgboko-a; obenu l'ephebedua nokwadu le mgboko-a. Nna, du nsu; gudenu ike ono, du l'epha ngu ono gudeshia phe ree; mbu epha ngu ono, i nuru mu ono; k'opfu ephe a-buru nanu ge mu le ngu bu-a. ¹² Teke ono, mu shi swiru phe ono bukwa

ike ono, dū l'ẹpha ngu ono, ị nūru mu ono bẹ mu shi gude gudeshia phẹ ree; chee phẹ; ẹbe ọ dudu onye ọphu tuphahuru nū; a -gufukwa nwa ọla-l'iswi phọ. Ono bukwanuru g'iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke emee g'e pfuru iya.

13 “Ole nta-a bẹ mu alwapfutaakwa ngu. Iphemiphe-a bẹ mu tukuroru epfuru ngu nta-a, mu nọkwadu lẹ mgboko-a g'ẹphe enweru ẹhu-utso nkemu; l'ọ dzua phẹ oke l'ẹhu ree. 14 Mu pfuwaru phẹ opfu, shi ngu l'ọnu; ẹphe dū ndu mgboko ashị; kele ẹphe ta abudu ndu ke mgboko; ẹgube ono, mbedua abudu onye ke mgboko-a. 15 Mu te epfukwaru ngu g'i wofu phẹ lẹ mgboko. Ọ kwa g'i gbobotajẹ phẹ g'ọ tọ dū iphe, Onye-njọ ono, bụ Obutuswe l'e-me phẹ. 16 Ọ kwa gẹ mu ta abudu onye ke mgboko-a bụ g'ẹphe ta abudu ndu ke mgboko-a. 17 Opfu nkengu bụ ọkpobe-opfu. Gudenu ọkpobe-opfu ngu ono mee phẹ g'ẹphe buru nkengu. 18 Ọ kwaphọ g'i ziru mu gẹ mu bya lẹ mgboko-a bụ gẹ mu zikwaru phẹ phọ g'ẹphe je lẹ mgboko. 19 Ọ bukwarupho iswi ẹhu phẹ bẹ mu zoberu woru onwomu gbaa ẹja ẹhu phẹ g'ee-shi g'ẹphebedua aburu ndu nkengu ọkpobe aburu.

20 “Ọ tọ bukwaa ndu ọwa-a bẹ mu epfu opfu ẹhu phẹ eyeru ngu; mu epfukwaphọ opfu ẹhu iphe, bụ ndu a-numa ozi-oma ono, ẹphe ezi ono; woru onwophẹ ye mu l'ẹka. 21 Mu epfukwaru ngu phọ sụ g'i mee g'ẹphe buru nanu g'ẹphe ha. G'ọ buerupho gẹ gubedua, bụ Nna nọ mu l'ime; mu nọdu ngu; bụ g'ẹphe a-nọdu anyi l'ime; g'ẹphe aburu nanu; k'ọphu ndu mgboko-a l'e-

kweta l'ọo ngu ziru mu gẹ mu bya. ²² Ọdu-biribiri ono, ị nuru mu ono bẹ mu woakwaru ye phe l'ẹka g'ẹphe aburu nanu ẹgube-a, mu le ngu bu nanu-a. ²³ Mu -noḍu phe l'ime; gubedua -noḍu mu l'ime; ọo ya bu; ẹphe aburu nanu okpobe abubu; k'ophu ndu mgboko-a l'a-maru l'ọo ngu ziru mu gẹ mu bya; makwarupho l'ọo g'i yeru mu obu bu g'i yeru phe.

²⁴ “Nna; i wowaru phe ye mu l'ẹka. Iphe, mu epfu buru g'o buru l'ẹka mu no bẹ ndu ono a-noḍukwapho. Ọo ya bu g'ẹphe egude ẹnya phe huma ọdu-biribiri nkemu; ọdu-biribiri ono, i gude l'i yeru mu obu nu mu ro teke mgboko teke adudu. ²⁵ Gube Nna, pfuberekoto; ndiphe teke amakwaru onye ị bu; ọle mbedua makwanuru ngu; teme ndu-a mawaru l'ọo gubedua ziru mu gẹ mu bya. ²⁶ Mu mewaru; ẹphe mawaru ngu; mu jekwa l'e-me g'ẹphe marwee ngu ree; k'ophu n-yemobu ono, i yeru mu ono a-du l'ime phe; mbedua a-noḍukwapho l'ime phe.”

18

Eegude Jizosu

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jizosu pfughechaepho opfu ono; yele ndu etsoje iya nu swiru tugbua je adafu azu nwanggele Kidironu. O dukwarupho mgbabu, du l'azu mini ono azu iya ophuu. Jizosu yele ndu ono, etsoje iya nu ono bahu le mgbabu ono. ² Noo ya; Jiudasu-a, deru iya ye-a mahaakwarupho ẹka ono; kele Jizosu be yele ndu etsoje iya nu edzukojuhawaa l'ẹka ono tekenteke.

³ Ọo ya bụ; Jiudasu gbeshi byatashia ẹka ono. Ndu-ishi ndu-uke Chileke mę ndu Fárisii yeru iya ndu ojogu ndu Romu; bya eyeru iya ndu nche eze-ulo Chileke; ẹphe l'iya tuko swiru. Ẹphe chigbaaru oku-apyipyi mę oroku gudeg-baa ngwoogu teke ẹphe abya. ⁴ Jizosu mahawaru iphe, abya iya ememe; bya agba phe ndzuta bya asu phe: “?Bụ onye bę unu acho?”

⁵ Ẹphe sụ iya: “Ọo Jizosu onye Nazaretu.”

Jizosu sụ phe: “Ọo mbedua bụ iya.”

Jiudasu, deru iya ye-a pfukubekwa phe pho l'eka ono. ⁶ Teke ono, Jizosu suru phe l'oo yebedua bę bụ iya nụ ono; ẹphe kpochaa gala gala laa l'azu l'azu je adachaa l'alị ke gburugudugu. ⁷ Jizosu jikwaa phe ozo sụ phe: “Mu suru-a: ?bụ onye bę unu acho?”

Ẹphe sukwa iya: “Ọo Jizosu, onye Nazaretu.”

⁸ Jizosu sụ phe: “Mu suru unu l'oo mu bụ iya. Ọ -buru l'oo mbedua bę unu acho; oo ya bụ ge ndu owa-a atugbunaa lasha.” ⁹ Iphe ono je emee o vukota mbu opfu ono o pfuhawaru su: “Nna; o to dukwa g'ọ ka mma l'oo onye lanu, tuphahuru le ndu ono, i yeru mu l'eka ono.”

¹⁰ Sayimonu Pyita tu mma iya teke ono. Ọ mitaepfo mma iya ono; gbua nwohu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke; tukoe ya pho nchi-ekutara pafu. Ẹpha nwohu ono bụ Malukosu. ¹¹ Noo ya; Jizosu sụ Pyita: “Miru mma ngu ye l'obo iya. ? Bụ ge mu ta angu-gbuhe iphe, aangụ angungu, no l'okoro iphe-ehuka-a, Nna mu nuru mu-a?”

A kpụ Jizosu akpụ-pfu Anasu

¹² Oo ya bu; ndu ogbogu ono me onye-ishi phe; me ndu nche ndu Jiu bya egude Jizosu; kee ya egbu; ¹³ bya evuru uzo kputa iya kpu-pfu Anasu. Anasu bu nnaji, keru Kayafasu nwanyi. Kayafasu l'onwiya bukwanuru onye-ishi ndu-ishi uke Chileke k'apha ono. ¹⁴ O bukwarupho Kayafasu ono bu onye ono, chijeru idzu su ndu Jiu l'o ka ree g'onye lanu nwuhu-chiaru oha pho.

Pyita ago le ya ta amadu Jizosu

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Sayimonu Pyita nodu etsokpopho Jizosu azu azu. Onye lanu ozo l'ime ndu ono, etsoje iya nu ono nodu etsokwa iya pho. Onye lanu k'ono be yele onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono mahawaru. Noo iphe, meru g'o gude o tsoru Jizosu bahu l'ulo-ikpe l'unuphu ibe onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono. ¹⁶ Pyita pfuru l'etezi l'onu-oguzo. Tobudu iya bu; onye k'ophunapho, etsoje Jizosu pho tsoru iya bahu l'ulo-ikpe ono, bu iya bu onye ophu onye-ishi ndu-ishi uke Chileke mahawarupho; lufuta je epfuru yeru nwamgboko, eche onu-oguzo ono. Nwamgboko ono haa ya; o dubata Pyita. ¹⁷ Noo ya; nwamgboko ono, eche onu-oguzo ono su Pyita: “?Ti yinaa le ndu etsoje nwoke-a, e guderu-a?”

Pyita su iya: “Mu ta ayikwa iya.”

¹⁸ Unwokoro Kayafasu me ndu nche pho gude icheku zu-nwua oku pfu-pee ya mgburugburu anya; kele oyi atsū. Pyita bya apfukubekwa phe pho wata anya oku.

Anasu aji Jizosu aji

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Ọo ya bụ; onye-ishi ndu-ishi uke Chileke ono bya ajiāhaa Jizọsu aji kẹ ndu etsoje iya nū mę k'iphe, ọonoduje ezi. 20 Jizọsu sụ iya: “Mu tųkowaru iphemiphe tọgboru ndu mgboko ẹba. Mu shi anọduje ezi phẹ iphe l'ulo-ndzuko ndu Jiu mę l'eze-ulo Chileke, bụ ẹka ndu Jiu edzukoje. Ọ tọ dukwa iphe, mu pfuru, duru ọphu mu pfuru lẹ mpya. 21 Ọ nwuru inwagha bẹ ijji mu nno? Jinaa ndu nūmaru iphe, mu pfuru; l'ephẹ maru-a iphe, mu pfuru.”

22 Jizọsu pfuẹpho nno; onye lanụ lẹ ndu nche ono, pfu-kube Jizọsu ono gbakpọephe ẹka waa ya lẹ nchị kẹ daa sụ iya: “?I maru-a l'ọo onye-ishi ndu-ishi uke Chileke bẹ jiwo opfu nno?”

23 Jizọsu sụ iya: “Teke ọ bụ l'ọ duru iphe, dụ ẹji, mu pfuru; pfunaa ya. Teke ọdumeka; ọ -buru lẹ mu pfuru-a iphe, pfuru ọto; ọ nwuru inwagha bẹ iichihunu mu ẹka?”

24 Tọbudu iya bụ; Jizọsu nọdukwadu l'egbu-a, e keru iya-a; Anasu zia; a kputa iya kpujeru Kayafasu, bụ iya bụ onye-ishi uke Chileke.

*Pyita agokwapho ọzo lẹ ya ta amadu Jizọsu
(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)*

25 Noo ya; Sayimonu Pyita pfukwaduru-a l'ẹka ọ pfuru anyakwadu ọku. A nonyaa; ephe sụ iya: “?Tị yinaa lẹ ndu etsoje nwoke-a?” Pyita gọo sụ: “Mu ta ayikwa iya.”

26 Nwokoro onye-ishi ndu-ishi uke Chileke phọ onye lanụ; onye ọphu yele onye ọphu Pyita pafuru nchị phọ bụ abubu tufuepho ọnu jia Pyita sụ iya: “?Mu ta ahumanuru ngu-a gẹ gu l'iya nọ lẹ mgbabu phọ?”

27 Pyiṭa gɔfukwa ọzo. Teke ono teke ono; oke-
 ọku raa ọrà.

Payiṭeti aji Jizọsu aji

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Ẹphe kpufuta Jizọsu l'ibe Kayafasu kpuru
 jeshia l'eze ọlo-ikpe onye Romu, bụ nnajiọha
 teke ono. Teke ono bụwaru nchi abọhu. Ẹbe
 ndu Jiu abahuduru l'eze-ọlo ono g'ẹphe atā a-
 turwudu nsọ. Ẹphe -aturwuduru nsọ; ọo ya bụ;
 ẹphe ayiru lẹ ndu e-ri iphe, ọbo Ojeghata. 29 Ọo
 ya bụ; Payiṭeti bya ejepfu pẹ l'etezi je aji pẹ
 sụ pẹ: “?Bụ iphe-ẹji gụnu bẹ unu sụru lẹ nwoke-
 a meru?”

30 Ẹphe sụ iya: “Ọ -bụ lẹ nwoke-a ta abụ onye
 ẹjo-iphe mẹ anyi ta akputakwaru ngu iya.”

31 Payiṭeti sụ pẹ: “Unu kputa iya unubedua
 je egude ekemu-alị unu kpee ya ikpe.”

Ndu Jiu sụ iya: “A tukuraru anyi ekemu sụ
 g'anyi ta apfu-gbujekwa nemadzu.” 32 Iphe ono
 je emee iphe, Jizọsu pfuru ono vukota, bụ iya
 bụ iphe, o pfuru gude tūa ọnu ẹgube anwuhu,
 ya a-nwuhu ono.

33 Noo ya; Payiṭeti bya alaphu azu l'eze-ọlo ono
 bya ekua Jizọsu sụ iya: “?Bụ ngu bụ Eze ndu
 Jiu?”

34 Jizọsu sụ iya: “?Bụ gubedua epfu iya
 k'onwongu; tọo ndu ọzo sụru l'o noo onye mu
 bụ?”

35 Payiṭeti sụ iya: “?Mu bụ onye Jiu? ?Tobudu
 ndu alị ngu waa ndu-ishi uke Chileke kpụ ngu
 kputaru mu? ?Bụ gụnu bẹ i meru?”

³⁶ Jizosu sụ iya: “Abubu, mu bu eze te eshikwa le mgboko-a. O -bu l'abubu, mu bu eze shi le mgboko-a me ndu-ozu mu atukwaa ohu ituphu; mee g'a ta kpuru mu nu ndu Jiu. Obenu l'abubu, mu bu eze te eshidu le mgboko-a.”

³⁷ Payileti sụ iya: “Ha! ?Bunu iya bu li bu eze?”

Jizosu sụ iya: “Oekwa pho g'i pfuru ono bu g'o bu eviya le mu bukwa eze. Mbụ l'o kwa ge mu buru eze be a nwu-dokporu mu. O buru iphe ono be mu byadoru le mgboko-a; ge mu bya egoshi ndiphe iphe, okpobe-opfu bu. Iphe, bu ndu etso okpobe-opfu ono anumaje olu mu.”

³⁸ Payileti ja ya sụ iya: “?Bu gunu bu okpobe-opfu?”

Ekpe Jizosu mpfugbu

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Noo ya; Payileti ji-ghechaa ya aji ono bya alaphu azu jepfu ndu Jiu ono ozo; bya asu phe: “O to dukwa ejo-iphe, mu humaru, nwoke-a meru. ³⁹ Ole eshi ophu omelali unu bu ge mu hajeru unu onye mkporo lanu g'o la me a -boje obo Ojehata; ?o du ree ge mu haaru unu Eze ndu Jiu to?”

⁴⁰ Epe swo-lihu su: “O to budu onye owa be ii-haru anyi; haaru anyi Barabasu g'o la!” Barabasu ono-a bukwa onye ana nfu.

19

¹ Oo ya bu; Payileti bya akputa Jizosu sụ g'e chia ya iphe. E chigochaa ya echigo. ² Ndu ojogu bya egude obvu kpaa okpu-eze bya ekpube iya l'ishi bya achita uwe mgbalanu, eke uswe-uswe

woru yee ya. ³ Ẹphe byapfuta iya bya asuje iya: “Ndzụ dū ngu; eze ndu Jiu.” Ẹphe awaa iya ẹka l'ataphu kẹ gbaa.

⁴ Payileti bya alufukwa jepfu ndu Jiu ono ọzo sụ phẹ: “Mu akpufutaakwaru unu nwoke-a g'unu hūma l'ọ tọ dudu ẹjo-iphe, mu maru, o meru.” ⁵ Tọbudu iya bụ; Jizọsu kpuru okpu obvu ono yee uwe uswe-uswe phọ lufuta. Payileti sụ phẹ: “Unu wakwa nwoke ọbu baa.”

⁶ Noo ya; o be gẹ ndu-ishi uke Chileke mẹ ndu nche hūmaeru iya phọ; ẹphe tuko chishia sụ: “Pfu-gbua ya! Pfu-gbua ya!”

Payileti sụ phẹ: “Unubedua l'onwunu kputa iya je apfu-gbua; lẹ mbedua ta ahumakwaru ẹjo-iphe, o meru.”

⁷ Ndu Jiu sụ iya: “Eshinu o gude ọnu iya sụ l'ọo ya bụ Nwa Chileke ọbu; bẹ bukwa anwuhu rwuberu iya. Nokwa iphe, ekemu anyi sụru g'e meje onye pfuru nno bụ ono.”

⁸ Payileti nūmaepho iphe ono, e pfuru ono; ndzụ kabaa ya agugu. ⁹ Ọ bya alaphu azụ l'eze-ulo ono je ajia Jizọsu sụ iya: “?Bunaa awe bẹ i shi?”

Jizọsu gbaa ya nkuchi. ¹⁰ Ọo ya bụ; Payileti sụ iya: “?Igba mu nkuchi? ?Ọ dū g'ị tị madu l'ọo mu bẹ ọ dū l'ẹka? Mu -sụ g'a haa ngu; l'a haa ngu; teke mu sụru g'a pfu-gbua ngu; l'apfu-gbua ngu.”

¹¹ Jizọsu sụ iya: “I tigi nwekwaru ẹgube ike ono l'ẹhu mu; ọ -bụ l'ọ tọ bụ Chileke, bu l'igwe nuru ngu iya. Ọo ya bụ l'iphe-ẹji k'onye ono, seru mu ye ngu l'ẹka ono ka nkengu shii.”

¹² Payileti nūmachaepho iphe ono; ọ chọkashiahaa g'oo-me haa ya. Obenu lẹ ndu Jiu chishiru sụ: “Ị -haa nwoke-a; l'a maru l'ị nọru eze nnajioha lẹ njo; kele onye, gude ẹka iya mee onwiya eze buakwaa ọhogu eze nnajioha.”

¹³ Payileti nūmaepho iphe ono, ẹphe pfuru ono; o gude Jizosu lufuta etezi bya anodu anodo l'oshi, onye ekpeje ikpe anoduje ekpe ikpe, du l'eka eekuje Nwodu-l'eli. Eka obu be e gude mkpuma nmalia anmali. Iphe, eekuje iya l'opfu Hiburu buru Gabata. ¹⁴ O betashiepho l'enyanywu alwa l'ishi mbochi ono, nchitabohu iya a-buru obo Ojaghata ono; Payileti sụ ndu Jiu: “Wakwa eze unu.”

¹⁵ Ẹphe tushia uzu sụ: “Pfu-gbua ya! Pfu-gbua ya! Pfu-gbua ya!”

Payileti jia phe sụ phe: “?Unu suru ge mu pfu-gbua onye eze unu?”

Ndu-ishi uke Chileke sụ: “Anyi te enwekwa eze ozo; abudu eze nnajioha.”

¹⁶ Tobudu iya bu; Payileti kpuru iya nu phe g'ẹphe je apfu-gbua.

Aapfugbu Jizosu

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Ọo ya bu; Jizosu lae phe pho l'eka; ẹphe gude iya tugbua. O vuru oswebe iya je eyeru; ẹphe rwua l'eka eekuje Okpokoroko ishi. Iphe, eekuje ẹka ono l'opfu Hiburu bu Golugota. ¹⁸ Ọ buru l'eka ono be ẹphe woru iya kpopyabe l'oswebe. Ẹphe kpopyabekwapho unwoke labo ozo l'eka ono; kpopyabechaa phe iche iche. Onye lanu l'eka iya ophuu; onye ophuu l'eka

iya oṗhuu. Jizṅsu nṅdu pḥe l'echi. ¹⁹ Payiḗleti bya ewokwaruṗho iphe dee pfube l'oswebe ono. Iphe, o deru bu: "JIZṅSU, ONYE NAZARETU; EZE NDU JIU."²⁰ Igwerigwe ndu Jiu gṅa iphe ono, o deru ono; keḗe eka oḗu, a kpṅpyaberu Jizṅsu oḗu du-kube oḗa mkpṅkpu ono ntse. Opfu-aḗi ndu e gude dee ya buru Hiburu; mḗ Latinu; mḗ Giriku. ²¹ Oo ya bu; ndu-ishi uke Chileke mḗ ndu Jiu bya asṅ Payiḗleti: "Be deshi l'o bu 'Eze ndu Jiu'. Iphe, ii-dechia bu 'l'o sṅru ḗe ya bu Eze ndu Jiu'."

²² Payiḗleti sṅ: "Iphe, mu deru be mu dewaru."

²³ Tṅbudu iya bu; ndu ojṅgu ono kpṅpyabecheaa Jizṅsu l'oswebe ono bya achṅta uwe, ooyeje l'eḗu kee ṅzo eḗo. Onye ojṅgu nṅnu; l'o keta ṅzo lanṅ. Eḗe bya achṅtakwapho eze uwe ime eḗu iya. Ono buru uwe mgbalanṅ, ta adṅdu eka a gbagbaberu iya agbagbabe mḗ nanṅ. E shiḗpḗho l'imeli kwee ya mgbalanṅ bya asṅ l'ṅzo aḗi. ²⁴ Ndu ojṅgu ono sṅ nwibe pḥe: "Unu g'anyi ta alakakwa uwe oḗa-a alaka. G'anyi tṅchikwaaru iya ido maru onye oḗo-laru." Iphe ono tṅkokpoepḗho mee iphe, e deru l'eḗkwo-opfu Chileke vṅkota, bu iya bu iphe, e deru sṅ:

"Eḗe keru uwe mu l'ime
 onwopḥe;
 O be l'oḗu mu eyeje l'ime
 eḗu;
 eḗe tṅa ido g'eḗe maru
 onye a-chṅta iya nṅ."*

* **19:24** 19:24 Gṅnaa Ebvṅ 22:18.

Ọ bụru iphe ono bẹ ndu ojogu ono meru.

²⁵ Ndu pḡuru l'aguga oswebe Jizosu ono teke ono bu ne iya; mẹ nwune ne iya kẹ nwanyi; mẹ Meri, nyee Kulopasu; waa Meri onye Magudala.

²⁶ Jizosu hūmaepho ne iya waa onye ono, etsoje iya nū ono, o yeru obu pho g'ephe pfukube aka ono; o sū ne iya: “Nwanyi; wakwa nwa nwoke ngu.”

²⁷ Ọ bya asukwapho onye ono, etsoje iya nū ono: “Wakwa ne ngu.” Eshi mboku ono; onye ono, etsoje Jizosu ono duta Meri lashia ibe iya ye l'iya je eburu.

Anwuhu Jizosu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ E mechaa; Jizosu maru l'e meebewaru iphemiphe o sū: “Egu mini agukwa mu!” Ono je emee iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke vukota g'e deru iya.

²⁹ Ọ duru nwa ite, sūru l'eka ono, mēe-veniḡa, jiru ejiji. Oo ya bu; ephe bya ewota asancha tsee le mēe ono. Ọ nguguel'iya pho; ephe bya etsebe iya l'ekali-oshi isopu; mabe iya o rwua ya l'onu.

³⁰ Jizosu ngutaepho mēe ono, shihuru aka ono o sū: “Ọ bvwuru.”

Ọ tukwe ishi; tu-buhu unme; nwuhu.

Aanma Jizosu arwa le mgbureku

³¹ E mechaa; ndu Jiu je arwo Payileti g'ephe je aku-jishia ndu ono, a kpopyaberu l'oswebe ono oshi-okpa; k'opu aa-patachaa phe pafu. Ishi iya buru le mboku ono bẹ nchitabohu iya buwaa eswe-atuta-unme. Ephe nodu emekwanu g'odzu

ndu ono ta atuko kpogbaaru l'oswebe l'eswe-atuta-unme ono eshi ophu eswe-atuta-unme k'ono bu phe obo-iphe. ³² Oo ya bu; ndu ojogu ono bya aku-jishia okpa onye ke mbu; bya aku-jishikwaapho okpa onye ophu; mbu ndu ono, a tukoru ephe le Jizosu kpopyabe ono. ³³ Ephe byarwutaepho aka Jizosu kporu; ephe huma l'o nwuhuhawaru; ephe haa ya; ebe ephe aku-jisheduru yebedua okpa. ³⁴ No iya; onye ojogu lanu gbeshiepho bya ewota arwa nmaa Jizosu le mgbureku. Teke ono teke ono; mee yele mini shi iya l'eka ono alwa patapata. ³⁵ Oo onye humaru iphemiphe-a teke onwu turu onu iphe, o humaru. Iphe, o pfuru tukoru bukotaru okpobe-opfu. Yebedua l'onwiya maru l'oo irelanu be ya epfu. Oo ya bu g'unubedua l'onwunu ekwetakwapho. ³⁶ Iphemiphe ono je emee iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke vua g'e deru iya, bu ophu suru: "O to dukwa okpu, no iya l'ehu, a byaru aku-ji aku-ji me nanu." ³⁷ Temanu; o dukwarupho aka ozo, e deru iya l'ekwo-opfu Chileke su: "Ephe e-gude enya phe ele onye ono, ephe nmaru arwa ono."

Elili Jizosu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ E mecha; Jiosesu onye Arimatiya jepfu Payileti je arwo ya ge ya pata odzu Jizosu. Payileti kweta g'o pata iya. Oo ya bu; o bya eje apata odzu Jizosu ono pata pafu. Jiosesu ono bukwapho onye etsoje Jizosu; ole ootsoje iya le mpya; kele otsu ndu Jiu ebvu. ³⁹ Nikodimosu byakwapho. Nikodimosu ono bu onye ono,

byapfutajehawaru Jizosu l'enyashi pho. No iya; o byatashia bya egude manu meru, agwakoberu "alowe". Manu ono be erwa iya hakwa g'erwa ekpa-unu labo, unu jicharu ejiji. ⁴⁰ Ephe pazeta odzu Jizosu bya egude ekwa ochaa, bu ekwa odzu yele manu ono, ishishi iya atso utso ono gude kwaa ya, bu iya bu ge ndu Jiu egudeje akwa odzu phe k'elili. ⁴¹ O duru mgbabu, du l'eka ono, a kpopyaberu Jizosu ono. O dukwarupho ilu, no le mgbabu ono. Ilu ono be a turu k'ophuu; ophu o toko du-swee onye ozo, e lijehawaru iya. ⁴² Oo ya bu; ephe pata Jizosu je elia l'eka ono; eshi ophu mboku ono be echele iya buwaa eswe-atuta-unme ndu Jiu; teme ilu ono bya adufuanu ntse.

20

Eshi l'onwu teta dzuru ndzu

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ O rwua le geregere nchi-abohu mboku Sonde; Meri onye Magudala bya l'ilu ono g'ochii agbakwadu; bya ahuma le mkpuma, e shi gude swichia onu ilu ono be e swifuwaru. ² Oo ya bu; o gude oso gbapfu Sayimonu Pyita; waa onye ophuu, etsoje Jizosu pho, Jizosu yeru obu pho je asu phe: "A pafuakwaru Nnajiuphu l'ilu ono. Ebe anyi amakwa eka a togboru iya."

³ Pyita yele onye k'ono, etsoje Jizosu ono gbalihu tugbua jeshia l'ilu ono. ⁴ Ephenebo toko ye okpa l'oso jeshia. Ole onye k'ono, etsoje Jizosu ono gbagharu Pyita; vuru iya uzo gbarwua ilu ono. ⁵ O bya ephureta ephureta; nyoo ime ilu ono bya ahuma ekwa ochaa pho, a kwaru

Jizos̄u gude lia ya phō g'ọ wushiru l'ekā ono. O nyoo ya enyonyo; ophu ọ bahuduru l'ime ilu ono. ⁶ Sayimonu Pyitā nọdu etsowa iya l'azu. O rwua bya ekwoba l'ime ilu ono bya ahumā ekwa ochāa ono g'ọ wushiru; ⁷ mē ekwa k'ono, e shi gude phuā ya l'ishi ono. Ophu ekwa k'ishi ono yēle ekwa ochāa phō awushiduru l'ekā lanu. A phukoru k'ishi ono aphukō dobe iche. ⁸ Tōbudu iya bū l'onye etsoje Jizos̄u k'ophunapho, bū iya vu uzo gbarwuta l'ilu ono-a bya abahukwapho. O je egude enya iya huma; kweta. ⁹ Teke ono bē ephe teke amaduru iphe ono, e deru l'ekwo-opfu Chileke, suru lē Jizos̄u shifutaje l'onwu teta dzuru ndzu ono. ¹⁰ O buru iya bū lē ndu etsoje Jizos̄u ono atugbuchaa; onyenonu l'ọ laphushia azu l'ibe iya.

*Jizos̄u egoshi onwiya Meri onye Magudala
(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)*

¹¹ Meri bya apfuru lē mgboru onu ilu ono wata ara ekwa. O kwanyaa ekwa ono bya ephureta nyoo ime ilu ono; ¹² bya ahumā ojozi-imigwe labō, yegbaaru uwe ochāa nọdu anọo l'ekā ono, e shi nyebe odzu Jizos̄u ono. Onye lanu nọdu l'uzo ishi; onye ophuu nọdu l'uzo okpa. ¹³ Ephe sū iya: “Nwanyi; ?iiraru gunu?”

O sū phē: “A pataru Nnajiuphu mu; ebe mu amadū ekā a tōgboru iya.”

¹⁴ Epfughe, oopfughe iphe ono; ọ ghakobe humā Jizos̄u g'ọ pfuru. Ebe ọ makwanu l'oo Jizos̄u. ¹⁵ Jizos̄u sū iya: “Nwanyi; ?bū gunu bē iiraru? ?Bū onye bē iicho?”

Meri dobesu l'ọo onye eche mgbabu ono bya asu iya: "Teke o bu l'ọo ngu pataru iya pafu; jiko kanuru mu eka i togboru iya ge mu je apata iya."

¹⁶ Jizosu kua ya oku su iya: "Meri!" Meri ghakobe gude opfu Hiburu su iya: "Rabonayi!" bu iya bu O-zi-iphe.

¹⁷ Jizosu su iya: "G'eka ngu te erwukwa mu l'ehu; kele mu teke alarwudu l'igwe jepfu Nna mu. Ole o bu; tugbua jepfu unwunna mu je asu phe le mu alawaa l'imeli alapfu onye ono, bu Nna mu; buru Nna unu ono; mbu onye ono, bu Chileke mu bya abukwarupho k'unu ono."

¹⁸ No iya; Meri onye Magudala jepfu ndu ono, etsoje Jizosu ono je asu phe: "Mu gudeakwa enya mu huma Nnajiuphu!" O buru iya ziru mu ozi ono.

Jizosu egoshi ndu etsoje iya nu onwiyia

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Ndu 1:6-8)

¹⁹ O rwua l'uzenyashi mboku ono, bu iya bu mboku mbu l'idzu ono; ndu etsoje Jizosu swo-chishikota iphe l'ulo, ephe dokoberu; kele ephe atsu ndu Jiu ebvu. A bya l'amaru; Jizosu pfuwaru phe l'echi. O bya ekele phe ekele su phe: "G'ehu dukwa unu guu." ²⁰ O kelechaephe phe pho nno; o bya egoshi phe eka iya ephebebo goshi phe mgbureku iya. Ehu tsoo ndu etsoje iya nu ono ntumatu g'ephe humaru Nnajiuphu. ²¹ Jizosu sukwa phe ozo: "G'ehu dukwa unu guu. Oo ge Nna mu ziru mu; mu bya-a bu ge mu ezi unu g'unu je." ²² O pfuchaepho nno bya

ekushi phẹ Unme sụ phẹ: “Unu nata Unme-dụ-Nsọ. ²³ Ọ -duru onye unu gụru nvụ l'iphe-ẹji iya; bẹ Chileke guakwaru nvụ. Onye unu agụduru nvụ bẹ Chileke taa gukwarupho nvụ l'iphe-ẹji iya.”

Jizọsu yẹle Tọmosu

²⁴ Noo ya; ọphu Tọmosu; onye ono ntushi-ẹpha iya bụ Ejima anọdu l'ẹka ono teke Jizọsu byaru ono. Tọmosu ono yikwa l'umadzu iri l'ẹbo ono, etsoje Jizọsu ono. ²⁵ E mechaa; ndu ọphuu ẹphe l'iya etsojekwaphọ Jizọsu phọ sụ iya: “Anyi humakwaru Nnajiuphu obu!”

Tọmosu sụ phẹ: “Mu tee kwetakwa; gbahaa lẹ mu gude ẹnya mu huma ichii ngga phọ l'ọbochi-ẹka iya; mbụ woru mkpushi-ẹka mu ye l'ẹka ono, ngga ono shiru ono; woru ẹka mu nwua ya lẹ mgbureku iya. Ọ dudu nno bẹ mu tee kwetakwa.”

²⁶ Noo ya; a nọkwapho abalị ẹsato; ndu etsoje Jizọsu ono nọdukwa l'ulo ono ọzo; ẹphe lẹ Tọmosu. A tükokwa mgbo ulo ono swọ-chishikọta. Jizọsu byaẹlaa bya apfuru phẹ l'echi bya ekele phẹ ekele sụ: “G'ẹhu dukwa unu guu.”

²⁷ Ọ pfuchaa nno bya asụ Tọmosu: “Ngwa; rwua mu mkpushi-ẹka l'ọbochi-ẹka l'ẹka-a. Mee mu ẹka lẹ mgbureku obu. Tọmosu; ta abụhekwaru ekwegekwe. Kwetajekwa.”

²⁸ Tọmosu sụ iya: “Ị bụ Nnajiuphu mu! Bya aburu Chileke mu!”

²⁹ Jizọsu sụ iya: “Buna-a l'ọo l'ị humaru mu meru iphe, i kwetarụ. Ẹhu-utso bẹ a gọru nụ ndu ahụmaduru l'ẹnya bya ekwetaẹla-a.”

Ishi iphe, e dedoru ẹkwo-a

³⁰ Jizosu meshikwaapho igwerigwe iphe-
 oḥumalenya ozo l'iphu ndu etsoje iya nu, bulaje
 iphe, e deduru l'ẹkwo-a. ³¹ Ndu owa-a, e deru
 edede-a bu g'unu e-gude iya kweta l'oo Jizosu,
 bu Kereshi, bya aburu Nwa ke Chileke obu; teke
 unu kwetaru unu eshi iya l'eka nweru ndu.

21*Jizosu egoshi umadzu esaa
 l'etsoje iya nu onwiya*

¹ E mechaa; Jizosu goshikwapho onwiya ndu
 etsoje iya nu ozo l'aguga eze-enyimu Tay-
 ibiriyasu. Waa g'o gude goshi onwiya obu bu
 owa-a: ² Sayimonu Pyita; waa Tomosu, eekuje
 Ejima; waa Natanelu ke Kena Galili; me unwu
 Zebedi; mefukwapho umadzu labo ozo l'ime ndu
 ono, etsoje Jizosu ono tukokpoerupho nokobe
 l'eka lanu. ³ Noo ya; Sayimonu Pyita nonyaa bya
 asu: "Nta-a be mu ejeakwa ikokoro."

Ephe su iya: "Anyi le ngu a-tukokwa swiru."
 Ephe toko wufu; o buru phe eje ikokoro. Ephe
 jerwua je atuko bahu l'ugbo. Ephe toko enyashi
 ono l'ophu sekota ikokoro; ophu o dudu iphe,
 ephe nmataru. ⁴ O -rwuepho le geregere nchi-
 abohu; ephe jeshia ele enya; Jizosu pfuwaru
 l'aguga mini ono; ebe ndu ono, etsoje iya nu ono
 amadu l'oo Jizosu pfuru l'eka ono. ⁵ O su phe:
 "Unwu mu; ?o duru ema, unu nmataru?" Ephe
 su iya: "Waawaa."

⁶ O su phe: "Unu ghaedu ugbu unu l'ekutara
 ugbo ono g'unu a-nmata iphe." O buru iya bu

ẹphe ghanaa ya; ẹbe ẹphe aduẹdu ike l̄obata iya l'ugbo phe; kele ẹma, ẹphe nmataru paru igwerigwe.

⁷ No iya; onye k'ono, etsoje Jizosu ono, Jizosu yeru obu pho su Pyita: "O kwa Nnajiuphu!" Anuma, Sayimonu Pyita anuma iya; o chita uwe iya yee; kele o to shidu yee uwe iya. O daa le mini ono ke voo; bvupfushia ya. ⁸ Ndu etsoje iya nu ndu ophuu nodu l'ime ugbo ono akpu ugbo ono, ema jiru godogodo ono alufuta eli-mgboko; kele ẹphe ta anodu enya l'eli-mgboko. Ẹphe no-a iphe, ha ge ntokpa ukporo ise. ⁹ Ẹphe lufutaepho eli-mgboko; ẹphe huma oku icheku l'eka ono. Ẹphe huma ema, a miberu l'oku ono; wakwapho buredi. ¹⁰ Jizosu su phe: "Unu hataedukwa ema ono, unu nmataru nta-a ono bya."

¹¹ Tobudu iya bu le Sayimonu Pyita atugbua bahu l'ugbo ono je akpufuta ugbo ono l'eli-mgboko. Iphe, jiru iya nu buerupho eze ema, hagbaa shii. Ema, du iya nu tukoru du ukporo ema esaa l'ema iri l'eto. Ema ono hakpokwa igwerigwe g'o ha ono; ole ugbo ono te emekpodaru me kingu k'alakahu. ¹² Jizosu su phe: "Unu bya achia onu." Noo ya; ophu o duedu ndu ono, etsoje iya nu ono onye ophu jeru atu ama ke jia ya su iya: "?I bu onye?" Eka ẹphe tukowaru maru l'oo Nnajiuphu. ¹³ Jizosu bya ewota buredi ono nu phe; bya anufukwaa phe pho ema pho.

¹⁴ Egoshi k'ono, o goshiru phe onwiya ono kwewa iya ugbo eto, o goshiru ndu etsoje iya nu onwiya g'o shichaa l'onwu teta ono.

Jizṅsu yele Pyita

¹⁵ Eṗhe chichaepḥo ọnu ono; Jizṅsu sụ Sayimonu Pyita: “Sayimonu; nwa Jiṅnu; ?i ka mu eye obu; eme le ndu ọwa-a?”

Pyita sụ iya: “Ee; Nnajiuphu. I maru le mu yeru ngu obu.”

Jizṅsu sụ iya: “Nujekwa unwu aturu mu nri.” ¹⁶ Jizṅsu bya eku iya k'ugbo ẹbo sụ iya: “Sayimonu; nwa Jiṅnu; ?I yeru mu obu?”

Pyita sụ iya: “Ee! Nnajiuphu; I maru le mu yeru ngu obu.”

Jizṅsu sụ iya: “Letajekwa aturu mu ẹnya.” ¹⁷ Ọ byakwa eku iya k'ugbo ẹto sụ iya: “Sayimonu; nwa Jiṅnu; ?I yeru mu obu?”

Ehu rwuhuepho Pyita arwuhu l'ọ jiru iya ya k'ugbo ẹto sụ iya: “?I yeru mu obu?” Ọ sụ iya: “Nnajiuphu; I tukoru iphemiphe makotaru; I maru le mu yeru ngu obu.”

Jizṅsu sụ iya: “Nujekwa aturu mu nri.” ¹⁸ “Ge mu gbukwaaru ngu iya tororo; teke i bu okoroby a be o bu ngu agbeshije wota ekwa ngu nmaru lobaru jeshia iphe, iije; ole teke i kahuerupho be ii-chili eka ngu ephenebo; onye ozo abya anmabe ngu ekwa ngu l'upfu; duta ngu jeshia eka abudu uche ngu.” ¹⁹ Iphe ono be o pfuru gude taa onu ge Pyita e-gude nwuhu; shi egube ono goshi odu-biribiri Chileke. Jizṅsu pfuchaepḥo nno bya asu Pyita: “Tsoru mu.”

Jizṅsu yele onye etsoje iya nu ọphuna

²⁰ Pyita bya aghaa ẹnya l'azu; huma onye ọphunapho, etsoje Jizṅsu, Jizṅsu yeru obu-a g'ootso phe. Ọo ya bu onye k'ono, no-kube

Jizḡḡu ntse g'ḡphe eri nri-ḡnyashi phḡ; mbu jiru iya sḡ iya: “Nnajiuphu; ?bu onye e-deru ngu ye-a?” ²¹ Pyita hḡmae ya phḡ bya ajia Jizḡḡu sḡ iya: “Nnajiuphu; ?Dḡnukpohunaa g'ee-me k'onye ḡwa?”

²² Jizḡḡu sḡ iya: “Ḳ -bḡru l'ḡ dḡ mu g'ḡ ḡḡdu ndzḡ jasḡ teke mu a-bya ḡzo; ?ḡka ngu dḡ iya l'awe? Nkengu bu g'i tsoru mu.”

²³ No iya; iphe, bu ḡnwunna g'ḡphe ha kwaa-haa l'iphe ono, o pfuru ono bu l'onye etsoje Jizḡḡu k'ono ta abyadu anwḡhu anwḡhu. Ḳle Jizḡḡu ta asḡkwaru l'ḡ tḡ byadu anwḡhu anwḡhu. Iphe, o pfuru bukwa l'ḡ sḡru: “Ḳ -bḡru l'ḡ dḡ mu g'ḡ ḡḡdu ndzḡ jasḡru teke mu a-bya ḡzo; ?ḡka ngu dḡ iya l'awe?”

²⁴ Ḳo onye etsoje Jizḡḡu ono bu iya epfu iphe, o gude ḡnya iya hḡma l'iphemiphe-a g'ḡ ha. Ḳ bukwaru iya phḡ deru iphemiphe-a. Anyi maru l'iphe, o deru be o pfuru ire-lanḡ.

²⁵ O nwechakwaarurḡ igwerigwe iphe ḡzo, Jizḡḡu meshiru. G'ḡ dḡ mu bu le: ḡ -bu l'e mejeru g'a tḡko g'ḡ hakḡta degbua l'ḡkwo nanḡ nanḡ; me mgboko-a l'ophu tege asḡkwaru edobe ḡkwo, e dekḡtaru iya.

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d